T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEKNOLOJİK ARAÇ VE BİLGİSAYAR DESTEKLİ KLASİK GİTAR EĞİTİM METODUNUN ETKİLİLİĞİNİN SINANMASI

MURAT AKÇA

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. EROL TARKUM

EDİRNE 2018

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEKNOLOJİK ARAÇ VE BİLGİSAYAR DESTEKLİ KLASİK GİTAR EĞİTİM METODUNUN ETKİLİLİĞİNİN SINANMASI

MURAT AKÇA

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. EROL TARKUM

EDİRNE 2018

Tezin Adı: Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim Metodunun Etkililiğinin Sınanması.

Hazırlayan: Murat Akça

ÖZET

Bu araştırma ile teknolojik araç gereç ve bilgisayar destekli müzik eğitiminin teknolojiden yoksun (geleneksel) müzik eğitiminden daha başarılı olup olmadığı gözlemlenmiştir.

Teknolojik araç ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitim metodun etkinliğinin sınanması ile ilgili araştırma süresi ve etkinliği, 6 hafta 12 saatlik temel müzik eğitimi ve de tek sesli repertuar oluşturma kazanımı amacı ile sınırlandırılmıştır. 10 adet gitar çalma çalıştırması ve bona/solfej okuma alıştırması araştırma sürecinde öğrenciye kazandırılması amaçlanan temel müzik ve gitar eğitimi müfredatını oluşturmuştur. On adet gitar ve bono/solfej ödevi ders sırasında anlatılmış ve bir sonra ki hafta öğrencilere anlatılan konunun, çalınması ve okunması ödev olarak istenmiştir. Bu ödev kabuller sırasında her öğrenciye her ödev için bir klasik gitar performans testi uygulanmış ve ödevi ne düzeyle başarabildiği test edilerek puanlanmıştır. Ölçeğin SPSS ile faktör analizi yapılarak yapı geçerliliği sınanmış. KMO and Bartlett's Testi sonucu 0.882 değeri elde edilerek iyi düzeyde bir hatasızlık sağlanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cornbach’s Alpa analizi ile yapılmış, 0.903 verisi ile yüksek derecede güvenilir sonucuna ulaşılmıştır. Metot, müfredat, ölçek, video ve formlar üretilirken üç farklı akademisyenden puanlayıcı/gözlemci yardımı alınmıştır. Metoda kullanılan görseller ve şekiller internetten anonim olarak bulunmuştur. İçeriğe ulaşılamadığından kaynağı belirtilememiştir.

Klasik gitar performans testi ile her öğrenci için on ödev sonrasın da öğrenci başarı puanını ve grup öğrencileri için grup başarı puan ortalamasını belirlemiştir. Böylece araştırmaya konu olan iki grup arasında başarı farkı matematiksel olarak fonksiyon puan ve yüzde ile, istatistiksel olarak ise SPSS programı ve Mann whithey U Testi ile elde edilmiş ve ($Zh=-8.610 < Zt=-1.96$) değeri ile %95 ($P<0,05$) oranında deney grubu lehine anlamlı bir fark gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Özengen eğitim, klasik gitar, müzik, müzik eğitimi, eğitim teknolojileri.

Name of Thesis: Test of The Effect of Technological Tool and Computer Assisted Classical Guitar Training Method in Amateur Music Education Institutions.

Prepared by: Murat Akça

ABSTRACT

It was observed that technological tool and computer-aided music education were more successful than technology-less music education. The duration of the research and the activity related to the test of the effectiveness of the classical guitar training method with technological tools and computers are limited to the aim of achieving 6 hours of 12 hours of basic music education and producing monaural repertoire. 10 guitar playing exercises and bona / solfege reading exercises constituted the basic music and guitar education curriculum aimed at gaining students in the research process. Ten pieces of guitar and bona / solfege paper were told during the lesson and the next week was told to the students as to the subject, playing and reading. During these assignments, each student was given a classical guitar performance test for each assignment and was graded by testing how well the task was accomplished. The construct validity was tested by factor analysis with SPSS. The KMO and Bartlett's Test result is 0.882, which provides a good level of accuracy. Reliability of the scale was assessed by Cornbach's Alpa analysis, with 0.903 data reaching a highly reliable result. While producing methods, curriculum, scale, video and forms, scorer / observer help was obtained from three different academicians. Images and figures used in the method were found anonymously from the internet. Since the content could not be reached, its source could not be specified. The classical guitar performance test determined the student achievement score for each student after ten assignments and the group achievement average for group students. Thus, the success difference between the two groups was obtained by mathematical function points and percentages, statistically by SPSS program and Mann whitheyu test, and 95%($P<0,05$) for the experimental group ($Zh = -8.610 < Zt = -1.96$) a significant difference was observed.

Key words: Classical Guitar, Amateur Education, Music, Music Education, Guitar Education, Education Technology

ÖNSÖZ

Özengen gitar öğretmenliği yaptığım süreç boyunca, eğitmenlik yaptığım kurumlarda ve öğrencilerde karşılaştığım fikirsel, teknik ve donanımsal sorunlar beni alternatif bir özengen müzik eğitimi metodu arayışına ve üretimine yönlendirdi.

Geçmişten bugüne müzik eğitim teknolojilerine ve özengen müzik eğitimine de ışık tutan bu çalışma, dilerim ki bu konuda eğitim verimliliğini arttırmaya çabalayan kurum, kuruluş, eğitmen ve öğrencilere de yol gösterici olur.

Bu çalışma da bana yardımcı ve yol gösterici olan tez danışmanın Prof. Dr. Erol Tarkum, Doç. Hande Cangökçe, Öğr. Gör. Utku Özkanoğlu, Öğr. Gör. Ceyhun Şaklar, Doç. Dr. Sadık Yöndem, Dr. Öğr. Üyesi Gülnara Tarkum, Dr. Öğr. Üyesi Belgin Uzunoğlu Yegül hocalarıma, istatistik analizler konusundaki yardımları ile Edirne Türkiye İstatistik Kurumu araştırma sorumlusu Halil Emecen Bey'e ve Avcılar Belediyesi Barış Manço Kültür Merkezi kurumuna teşekkür eder, başarılarının devamını dilerim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **i**
ABSTRACT ..... **ii**
ÖNSÖZ ..... **iii**
İÇİNDEKİLER ..... **iv**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**
GRAFİKLER LİSTESİ ..... **viii**
TANIMLAR ..... **ix**
KISALTMALAR ..... **xi**

1. GİRİŞ **1**
1.1. Özengen Müzik Eğitimi 1
1.1.1. Özengen Müzik Eğitiminin Ülkemizdeki Gelişim Süreci 2
1.1.2. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Ülkemizdeki Tarihsel Süreci 3
1.1.3. Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitarın Tercih Edilmesinin Sebepleri 6
1.1.3.1. Taşınma Kolaylığı 7
1.1.3.2. Akort Kolaylığı 8
1.1.3.3. Evrensel Bir Çalgı Olması 9
1.1.3.4. Hem Eşlik Hem Solo Bir Çalgı Olması 11
1.1.3.5. Başlangıç Düzeyindeki Öğrenme Kolaylığı 11
1.1.3.6. Ekonomik Açıdan Uygun Olması 12
1.2. Teknolojik Gelişmelerin Müzik ve Müzik Eğitimi Üzerine Etkileri 12
1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Eğitim İlişkisi 13
1.2.2. Müzik ve Teknoloji 18
1.2.3. Müzik Eğitimi Teknolojileri 20
1.3. Problem 23
1.4. Amaç 24

1.5. Önem 24
1.6. Sayıltılar 25
1.7. Sınırlılıklar 26

2. YÖNTEM 27
2.1. Araştırmanın Modeli 27
2.2. Evren ve Örneklem 28
2.3. Verilerin Toplanması 31
2.4. Veri Toplama Araçları 31
2.4.1. Kursiyer Bilgi ve Seçme Formu 32
2.4.2. Klasik Gitar Performans Testi 36
2.4.2.1. Klasik Gitar Performans Testi Güvenilirlik Analiz Sonuçları 41
2.4.2.2. Klasik Gitar Performans Testi Geçerlilik Faktör Analiz Sonuçları 43
2.5. Verilerin Analizi 47

3. BULGULAR VE YORUM 49
3.1. Birinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar 49
3.1.1. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Günümüzdeki Durumu 50
3.1.2. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Sorunları ve Bu Sorunlara Dair Çözüm Önerisi Sunan Çalışmalar 51
3.1.2.1. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Başlangıç Yaşı Sorunu 52
3.1.2.2. Öğretmen, Öğrenci Yeterliliği ve Verimliliği Sorunu 53
3.1.2.3. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Müfredat Sorunu 54
3.1.2.4. Özengen Klasik Gitar Eğitiminde Yöntem Sorunu 56
3.1.2.5. Özengen Klasik Gitar Eğitiminde Uygulama Sorunu 59
3.2. İkinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar 62
3.2.1. Mann-Whitney U Testi 70

4. SONUÇ VE ÖNERİLER 73
4.1. Birinci Alt Probleme Dair Sonuçlar 73
4.2. İkinci Alt Probleme Dair Sonuçlar 75
4.3. Öneriler 77

KAYNAKÇA/BİBLİYOGRAFYA 78

EKLER 86
Ek 1: Klasik Gitar Performans Testi 86
Ek 2: Öğrenci Seçme ve Bilgi Formu 87
Ek 3: Öğrenci Video Kayıt İzin Belgesi 89
Ek 4: Sanal Ders İzin Belgesi 90
Ek 5: İçerik, Yöntem ve Amaç Bakımından Metod 91
Ek 6: Deney Grubu Ödev Eğitim Videoları 128
Ek 7: Uzman Değerlendirmeleri 129
Ek 8: Etik Kurum İzin Belgesi 135
Ek 9: Kurum İzin Belgesi……..……...137

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1: Örneklem Grup Öğrencilerinin Cinsiyet Frekans ve Yüzde Dağılımı 29
Tablo 2: Örneklem Grup Öğrencilerinin Yaş Frekans ve Yüzde Dağılımı 30
Tablo 3: Cronbach's Alpha Standartları 41
Tablo 4: Gözlem Durumları 42
Tablo 5: Klasik Gitar Performans Testi Güvenilirlik Sonuçları 42
Tablo 6: KMO ve Bartlett's Testleri Sonuçları 44
Tablo 7: Toplam Açıklanan Varyans Tablosu 44
Tablo 8: Ölçek Faktörlerine Ait Faktör Yükleri 46
Tablo 9: Deney ve Kontrol Grubu Kursiyerlerinin Araştırma SüreciBulguları 62
Tablo 10: Araştırma Süreci Deney ve Kontrol Grubu Başarı Ortalamalarının Karşılaştırma Bulguları 64
Tablo 11: Klasik Gitar Performans Testi Ölçeği Puanları ve Tanımlayıcı Değerleri 65
Tablo 12: Normallik ve Performans Puanı Değişkeninin Tamamlayıcı İstatistikleri 66
Tablo 13: Uyum İyiliği Testi 67
Tablo 14: Tanımlayıcı İstatistikler 70
Tablo 15: Rank Bulguları 71
Tablo 16: Test İstatistiği Bulguları 71

GRAFİKLER LİSTESİ

Sayfa

Grafik 1: Örneklem Grup Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 29
Grafik 2: Örneklem Grup Öğrencilerinin Yaşa Göre Dağılımı 30
Grafik 3: Ölçeğin Alt Boyutlarının Tespiti Grafiği 45
Grafik 4: Karnel Grafiği 68
Grafik 5: Q-Q Plot Grafiği 69

TANIMLAR

Enstrüman/çalgı: Müzik aleti (Say, 2002).

Grup çalışması: Bir veya birden fazla aynı ya da farklı enstrüman ile toplu olarak çoğunlukla planlı programlı müziksel yararlı davranışlar kazanma amaçlı ve müzik eğitiminde önemli yeri olan eğitim biçimidir (Uslu, 1998: 54**).**

Etüd: Çalgı eğitiminde belirli teknik zorlukları aşmak adına hazırlanan çalışma parçası (Say, 2002: 54).

Eser/parça: Çalgı eğitiminde tekniği ve müziksel ifadeyi geliştirmeye yönelik yapıttır (Say, 2002: 124).

Metod: Çalgı eğitiminde başlangıç aşamasından itibaren kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitimsel çizgi de gelişen nota örnekli kitap (Say, 2002).

Gitar Tablature (Tab): Ortaya çıkışı orta çağ Avrupa'sına kadar dayanır. Gitar tellerinin çizgiler, gitar perdelerinin ise rakamlar olarak gösterildiği, pratik ve gitar enstrümanına özel bir nota yazım tablosudur. Nota süre değerleri tablature de gösterilemez.

Simülasyon[1]**:** Simülasyon diğer adıyla benzetim; Teorik ya da fiziksel gerçek bir sistemin, bilgisayar ortamında modellendikten sonra bu model ile sistemin işletilmesi amacına yönelik olarak, sistemin davranışını anlayabilmek veya değişik stratejileri değerlendirebilmek için deneyler yürütülmesi, bu sistemlerin özelliklerini ve davranışlarını bilgisayar aracılığıyla değerlendiren bir tekniktir.

Gitar Simülasyon Programı: Gitar eser ve egzersizlerinin bilgisayar ortamındaki gitar klavyesi, nota ve tablatür gibi unsurların, interaktif –hareketli- bir biçimde öğrenci eğitiminde kullanılacak şekle getirilmiş olduğu bir çeşit bilgisayar programıdır. Bu uygulamada öğrenci çaldığı parçanın temposunu istediği şekilde

[1] Nedir.com, http://www.nedir.com/simülasyon#ixzz4UksZY121.

yavaşlatıp hızlandırabilmekte, parçanın trafiğini anlayabilmekte, çalması gereken notaların gitar klavyesi ve telleri üzerinde nerelere basılarak çalınacağını görebilmekte, tablatur üzerindeki basılacak noktaların nota isimlerini görebilmekte ve istediğinde transpozeye veya çok partili çalışmalara olanak vermektedir. “Guitarpro” gibi programlar bu uygulamaya örnek teşkil etmektedir.

Kulak Gelişim Programı: Müzik öğrencilerinin sesleri adlandırıp anlamlandırması ve ayırması amacıyla bilgisayar ortamında kullanılabilen uygulamalar, oyunlar. “Band in a box” ve “Ear master” gibi bilgisayar programları örnek gösterilebilir.

Ritmik Gelişim Programı: Müzik öğrencilerinin ritmik cümleleri adlandırıp anlamlandırması ve ayırması amacıyla bilgisayar ortamında kullanılabilen uygulamalar, oyunlar. “Band in a box” gibi bilgisayar programları örnek gösterilebilir.

KISALTMALAR

Ar-Ge **:** Araştırma Geliştirme Faaliyetleri

Bknz. **:** Bakınız

Tab. **:** Tablature

vb. **:** ve bunun gibi

yy. **:** Yüzyıl

1. GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın ana problemi ve amacının daha iyi anlaşılması adına özengen müzik eğitimi, özengen klasik gitar eğitiminin ülkemizdeki gelişim ve tarihsel süreci, özengen klasik gitar eğitiminin tercih edilmesinin sebepleri, teknolojik gelişmelerin müzik ve müzik eğitimi üzerine etkileri, müzik ve teknoloji, müzik eğitim teknolojileri gibi konulara yönelik başlıklardan kuramsal bir çerçeve oluşturularak ilgili literatür değerlendirilmiştir.

1.1. Özengen Müzik Eğitimi

Özengen sözcüğü, amatör, herhangi bir sanat dalında, salt eğilim ve istekle çalışan kişi anlamına gelmektedir.[2] Ayrıca özengen müzik eğitimi alan birey bir karşılık beklemeden, ruhsal açıdan zevk doyum sağlamak için müziği bir araç olarak kullanım haline getirmiştir. Çünkü özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamayı ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı hedeflemektedir (Uçan, 1997: 14).

Özengen müzik eğitimi içerisine örgün olmayan yaygın eğitim denilen boyutunda da müzik bir kullanım aracıdır. Resmi ve özel kuruluşların açtığı kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar konserler, festivaller, yarışmalar, şenlikler gibi etkinlikler özengen eğitimde ağırlıklı yere sahiptir (Uçan, 2004: 31). Bu yapılan etkinliklerle müzik, eğitim açısından kullanım alanı haline gelmiştir.

Özengen müzik eğitimi, mesleki eğitim amacı gütmeyen ve öğrencilerin beklentilerini karşılamaya yönelik kişisel gelişim adına çalışmalar yapan özel veya tüzel kurumlarda verilmektedir. Özengen eğitimi veren kurumlar, özellikle büyük şehirlerimizde her yaş ve eğitim düzeyindeki öğrencilere hizmet vermektedirler. Özengen eğitim süreci Milli Eğitim Bakanlığı gözetimindeki özel ve tüzel

[2] TDK sözlük, http://www.tdk.gov.tr.

kurumlarda verilebildiği gibi bakanlık gözetiminde çalışmayan kurum, vakıf, belediye veya özel kişiler tarafından da sağlanabilmekte, bu konuda eğitim şekli, müfredat ve repertuar bakımından geniş bir yelpaze göze çarpmaktadır.

1.1.1. Özengen Müzik Eğitiminin Ülkemizdeki Gelişim Süreci

Dünya tarihinde rönesans ve coğrafi keşifler ile zenginleşen Avrupa orta sınıf halkının, saray ahalisi dışında yeni bir aristokrat tabakası oluşturarak, saray soylularının yaşam tarzı ve zevklerini taklit etmeye çalışmaları ilk özengen müzik eğitiminin kapılarını açtığı düşünülebilir (Attali, 2014: 82). Osmanlı Sarayı soylularını ve şehzadelerini saymazsak, ülkemizde ilk özengen müzik eğitimi Cumhuriyetin ilk yıllarıyla başlamış ve şu şekilde devam etmiştir; (Uçan, 1997: 31; Say, 2001: 121; Akt: Özdek, 2006: 315).

- *Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli orta ve yükseköğretim kurumlarında ders dışı etkinlikler çerçevesinde koro ve çalgı toplulukları çalışmalarına yer verilmesi*
- *1930'lu yıllardan itibaren halk evlerinde belli müzik kurslarının düzenlenmesi ve müzik topluluklarının oluşturulup çalıştırılması*
- *Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli müzik derneklerinde, bireysel ve toplu müzik kurs çalışmaları yapılması.*
- *1940-1950'li yıllardan itibaren belli folklor derneklerince yürütülen belli müzik çalışmalarının büyük şehirlerde yaygınlaşması.*
- *1950'li ve 1960'lı yıllarda pilot okullarda özengen müzik çalışmalarına başlanması.*
- *1974 yılından itibaren orta okul programında zorunlu müzik derslerine yer verilmesi ve ek olarak koro, çalgı ve çalgı toplulukları adıyla seçmeli derslere yer verilmesi.*
- *1970'li ve 1980'li yıllarda pilot kamu ve özel kuruluşlarında, belediye konservatuvarlarında düzenli olarak özengen müzik çalışmalarına yer verilmesi ve sertifika ile belgelendirilmesi.*

- 1980/2000'li yıllar arasında özengen kamu ve özel kuruluşlarının ülke çapında yaygınlaşması.

2000'li yıllardan günümüze kadar ise özengen müzik eğitimi, halk eğitim merkezleri, İSMEK kurumları, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel kurumlar, Mili Eğitim Bakanlığına bağlı olmayan özel, kurum ve kişiler, belediye kursları, vakıflar, kulüpler ve seçmeli özengen dersleri veren devlet okulları, olmak üzere oldukça geniş bir yelpazedeki kurum kişi ve kuruluşlar tarafından eğitim hizmeti olarak verilebilmektedir. Bu yoğunluk denetim ve koordinasyon bakımından sorunlara yol açsa da, özellikle büyük şehirlerimizde artık istekli herkesin özengen müzik eğitimi alabileceğini söyleyebileceğimiz bir ortam oluşmuştur.

Özengen müzik eğitiminde yer alan en revaçta çalgılardan biri klasik gitardır ve her geçen gün bu müzik aletine duyulan ilgide artış göze çarpmaktadır (Özkasnaklı-Dalkıran, 2017: 15). Klasik gitar enstrümanıyla ülkemiz yeni yeni tanışmış olsa da, (Kanneci, 2001; Uluocak, 2015: 62), bugün özengen müzik eğitimi veren hemen hemen tüm kurumlarda klasik gitar eğitiminin de verildiğini söyleyebiliriz.

1.1.2. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Ülkemizdeki Tarihsel Süreci

Ülkemizde özengen müzik eğitimine duyulan ilginin yıllar içinde arttığını ve geliştiğini, Halk Eğitim ve İSMEK kurs merkezlerindeki öğrenci sayılarındaki ve açılan müzik kurslarındaki artış ile anlayabiliriz.[3] Yıllar içinde artan bu ilgi ve gelişmenin tohumları, 70'li yıllarda üniversite ve enstitü kurumlarının bünyelerinde başlatılan çalışmalarla atılmıştır. Sanat ve akademik yaşam içerisinde kendine yer bulan klasik gitar çalgısı, zaman içerisinde enstitüler, eğitim kurumları ve kurslarla toplumun geneline yayılmış, popüler kültüründe yardımıyla toplum tarafından kabul görmüştür.

"Ülkemiz müzik hayatına çok sesli Batı müziği kültürünün bir parçası olarak giren klasik gitar, zaman içinde müzik eğitimi ve kültürüne belirgin katkılar sağlayan çalgılardan biri olarak kabul görmüştür. Klasik gitar eğitimi ilk olarak

[3] http://www.ismek.ist/tr/kurumsal.aspx http://www.halkegıtım.gov.tr.

1973-74 Eğitim-Öğretim Yılı'nda Gazi Eğitim Enstitüsü "Okul Çalgı Kümeleri" dersi kapsamında akademik sisteme kabul edilmiştir." (Uluocak, 2015: 63).

Küçükosamanoğlu (2014) çalışmasına göre klasik gitar çalgısındaki tek seslilik, çok seslilik ve eşlik çalgısı olarak da kullanılabilmesi gibi olanakların, akademik çevrelerce de gözlenmesiyle, çalgının akademik kurumlarda kullanımı yaygınlaşmıştır. Sırası ile şu üniversiteler klasik gitar çalgısı eğitimini bünyelerine katan başlıca kurumlar olmuşlardır;

"1977 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Ana Çalgı, 1983-84 Eğitim-Öğretim Yılı'nda ise Prof. Dr. Yıldız Elmas öncülüğünde Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde Ana Dal ve Yan Dal Çalgı Eğitimi dersleri kapsamında bilimsel-akademik gelişimini sürdürmüştür. 1985 yılında Bekir Küçükay'ın girişimleriyle Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nde "Ana Çalgı Gitar" dersleri başlatılmış, ardından Prof. Dr. Ahmet Kanneci'nin öncülüğünde Bilkent, Hacettepe ve Eskişehir Anadolu Üniversiteleri'nde klasik gitar eğitimi yürütülmeye başlanmıştır." (Kanneci, 2001: 24; Uluocak, 2015: 63).

Ülkemizde klasik gitar son yirmi otuz yılda toplumun geneli tarafından tanınmış olsa dahi, bu topraklardaki serüveni daha eskiye uzanmaktadır. Osmanlı'da meşrutiyet ilanlarının ardından gelen batılılaşma hareketi toplumun her kesiminde kendini bazı reformlarla göstermişti.

Padişah Üçüncü Selim'in (1761-1808) 1794 yılında Nizam-ı Cedid adı verilen yeni ordu birliklerinin eğitimi için sarayda kurduğu boru trampet takımı, Osmanlı'da çok sesli batı müziği eğitiminin başlangıcı için önemli aşamalardan biri olarak kabul görür (Okyay, 2013: 24). Çok sesli batı müziğinin saraya girmesinin ardından bazı batı müziği çalgılarının da sarayda kullanılmaya başlandığı görülür. Bu çalgılardan birinin de gitar olduğu bilinmektedir (Aksoy, 2003: 153). 1797 yılında haremdeki çalgı eğitiminin piyano ve gitar ile birlikte verildiği iletilmektedir. Fakat bu gitarın ne tür bir gitar olduğu bilinmemektedir. Romantik dönem gitarının 1780'de üretilmeye başlanıldığı düşünüldüğünde bu gitarın günümüz Torres modern

gitarına çok yakın olan romantik dönem gitarı olması ihtimali de bulunmaktadır (Uluocak, 2015: 64).

"*İkinci Mahmut döneminde 1831'de Mızıka-ı Humayun (saray mızıkası) kurulmuştur. Bu orkestra zamanla bir müzik eğitimi okulu niteliği kazanmıştır. Bu orkestranın şefliğine atanan İtalyan besteci Giuseppe Donizetti (1788-1856) Avrupa'dan birçok çalgı ve müzisyenin gelmesine öncülük etmiştir. Böylece sarayda birçok batı çalgısının eğitimi verilmeye başlanmıştır."* (Say, 2000: 510). "*Bu dönemde Fasıl-ı Cedid (yeni fasıl) adlı bir fasıl grubu kurulmuş, kanun, ud, lavta, darbuka, tanbur, ney gibi geleneksel müzik aletlerinin yanında flüt, trombon, viyolonsel, mandolin ve gitar gibi batı müziği aletleriyle doğu batı sentezi bir müzik yapılmaya çalışılmıştır. 1896-1910 yılları arasında Fasıl-ı Cedid orkestrasında ilk gitar sanatçıları olarak görev alan Kitarcı Sabri ve Arif Bey'in olduğu bilinmektedir."* (Soydaş, 2007: 61; Akt: Uluocak, 2015: 65).

Osmanlı İmparatorluğu'nun yerini modern Türkiye Cumhuriyet'ine bırakmasıyla modern Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin eğitim ve sanat ile atılması istenmiş, batı medeniyeti muasır medeniyet olarak kabul edilmiş, Japonya örneğinde olduğu gibi batıya karşı batılılaşma politikası güdülmüştür.[4] Bu amaçla her alanda olduğu gibi müzik ve müzik eğitimi konusunda da batı medeniyetinin standartları yakalanmaya çalışılmıştır (Sağlam, 2009: 100).

Bu amaçla 1924 yılı itibariyle kurulmaya başlanan muallim mektepleri ve köy enstitülerinde verilen müzik eğitimi içerisinde klasik gitar enstrümanını görmemekteyiz (Kanneci, 2001: 18). Türkiye'de klasik gitar eğitiminde akademi öncesi dönem olarak adlandırabileceğimiz 1923-1973 yılları arasında, klasik gitarın yaygınlaşmasında kurumsal veya akademik çalışmalardan çok özengen ve bireysel çabalar göze çarpmaktadır (Uluocak, 2015: 67).

Andre Poleologos (1911-1997) Ziya Aydıntan (1905-1982) Can Aybars (1917-1999) Mazhar Reşit Ertüzün (1917-2010) öne çıkan isimler olmuşlardır. Cumhuriyet öncesi dönem doğumlu bu dört gitarist düzenledikleri konserler,

[4] Savunmacı Modernleşme, tanımı ilk olarak Cyril Black tarafından Türk ve Japon gelişim modelleri düşünülerek dile getirilmiştir.

yazdıkları eserler, yetiştirdikleri öğrencilerle ülkemizdeki ilk kuşak klasik gitaristler olmuşlardır. Onları İkinci kuşak gitaristlerimiz olan, Misak Toros (1940-2010) Raffi Arslanyan (1944-) ve Savaş Çekirge (1944-1998) izlemişlerdir.

Ülkemizdeki üçüncü kuşak gitaristler olarak nitelendirebileceğimiz isimlerce de nihayet klasik gitar ve klasik gitar eğitimi akademik müzik eğitimine sokulmuş ve akademi öncesi özengen dönem sona ererek profesyonel klasik gitar eğitim süreci başlamıştır (Uluocak, 2015: 68).

Aynı zamanda Halk eğitim merkezlerinde 1997 yılında özengen klasik gitar eğitimi başlamıştır (Kaya, 2013: 268-277). 2013 yılı itibariyle 3.784.476 kişi Halk Eğitim Merkezlerinde hizmet almaktayken, bu oranın %3'ünü (113.584 kişi) özengen klasik gitar eğitiminin oluşturduğu düşünülmektedir. Başka bir eğitim hizmet kurumu olan İSMEK ise 1996 yılında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulmuştur. Bu kurumda özengen gitar eğitimine 2002 yılında başlamıştır.[5] İSMEK'de 2 milyon 600 bin kişi eğitim hizmeti alırken bu oranın %1.2'sinin (31.200 kişi) özengen klasik gitar eğitimi alan kişilerden oluştuğu varsayılmaktadır. Bu oranlara özel kişi ve kurumlarda verilen özengen klasik gitar eğitimlerini, kamu kurum ve kuruluşlarında verilen özengen klasik gitar eğitimlerini de eklersek, oldukça fazla kişinin özengen klasik gitar eğitimi aldığını ve bu çalgıya duyulan ilginin oldukça revaçta olduğunu söylenebilir.

1.1.3. Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitarın Tercih Edilmesinin Sebepleri

Ülkemizde klasik gitar son yirmi otuz yılda toplumun geneli tarafından tanınmış olsa da, bugün en çok tercih edilen enstrümanlardan biri olduğu söylenebilir (Küçükosmanoğlu, 2014: 6). Oysa klasik gitarın gerek Türk Müziği makamları gerekse Türk Müziği Kültürü düşünüldüğünde, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği icrasına tam olarak uyumlu bir müzik aleti olduğu söylenemez. Bu haliyle Türkiye Müzik Kültür ve beğenimize tam olarak uyumlu olmadığı düşünülebilir. Ancak uzun yıllardır müzik aleti eğitimine yeni başlayan müzik öğrencilerinin, klasik

[5] http://www.ismek.ist/tr/kurumsal.aspx.

gitar enstrümanını yoğunlukla seçtiklerini deneyim etmekteyiz. Ülkemizde akademik müzik eğitimi veren 26 konservatuvarın 16'sında klasik gitar ana sanat dalı bulunmaktadır (Uçkaya, 2015). Bu seçimleriyle öğrencilerin klasik gitar enstrümanından belli bir beklentisi ve ona karşı beğenisi olduğu söylenebilir.

Gitar enstrümanına karşı bu beğeni, seçim ve beklenti konusunda yapılan araştırmalardan biri Özkasnaklı-Dalkıran'a (2017) ait "Genel Müzik Eğitiminde Çalgı Çalmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri" adlı çalışmadır. Bu çalışmada Denizli ili içerisindeki ortaokullarının 413 erkek 409 kız toplam 822 öğrenciye anket uygulanmıştır. Öğrencilere "hangi enstrümanı çalmak istersiniz?" diye sorulmuş, bağlama, gitar, piyano, flüt, keman, çello ve bunun gibi enstrümanlara yer verilerek istedikleri enstrümanı işaretlemeleri istenmiştir. Sonuç olarak 822 öğrenciden 437 kişi klasik gitar enstrümanını seçmişlerdir. Bu tüm diğer enstrümanları seçen öğrencilerin %60'ını oluşturması durumuyla çarpıcı bir sonuçtur. Yine buna benzer bir çalışma Halvaşi (1999) tarafından yapılmıştır. 483 adet ilk ve ortaokul öğrencisine açık uçlu olarak, "Müzik dersinde hangi enstrüman ile eğitim almak istersiniz?" sorusu sorulmuş, öğrencilerin %45 gitar cevabını vermiştir (Can, 2004: 8).

Buna benzer başka bir çalışmada Yılmaz (2015) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada Kafkas Üniversitesindeki 314 öğrenciye 11 sorudan oluşan ve müzik aleti ve müzik tarzı tercihlerini ölçmeye yönelik bir anket uygulanmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin (197 kişi) %62,74'ü klasik gitar çalgısını beğendiklerini ve çalmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu çalışmaların bulguları değerlendirildiğinde de klasik gitar müzik aletinin beğenilen ve seçilen bir çalgı olduğu söylenebilir. Klasik gitarın yapısı ve olanaklarına bakıldığında, müzik eğitimine yeni başlayan öğrencilerin yoğun olarak özengen klasik gitar eğitimini tercih etmelerinin nedenleri şunlar olabilir (Eroğlu 2012).

1.1.3.1. Taşınma Kolaylığı

Günümüzde kullanılan standart bir tam boy yetişkin klasik gitarın ağırlığı 1.3 kg'dır. Boyutları ise kullanacak öğrencinin yaş ve gelişmişliğine göre ¼ - 2/4 -

¾ - 4/4 olmak üzere dört gruba ayrılmaktadır. En küçük yaştaki (4/6 yaş) öğrenciler için uygun olan ¼ gitar 83 cm iken en büyük olan yetişkin 4/4 tam boy gitar 127 cm üzerindedir. Bu boyutlarıyla klasik gitar enstrümanı, öğrenci kas ve iskelet sistemi olarak her yaşta taşınması bakımından oldukça kolay bir enstrüman olduğu görülmektedir (Can, 2004: 14; Karabulut, 2013).

Hornbostel – Sach çalgı sınıfına giren kordofonlar (küçük/orta boy en az 2 en çok 12 telli bu çalgılar) yüz yıllar boyunca evrim geçirmiş, pek çok enstrümana dönüşmüş ve bunlardan biride klasik gitar olmuştur (Uluocak, 2015: 61). Bu çalgı grubu tarih içerişimde kolay taşınması nedeniyle göçebe kavimler ve göçebe saz şairleri tarafından kullanılmıştır. Türk kavimleri de Orta Asya'dan Anadolu'ya göçerken kordofon grubuna giren kopuz ve klasik gitar benzeri telli aletleri kullanmışlardır. Bu özelliğini kaybetmeden kordofonlardan günümüze evrimleşen klasik gitar, kolay taşınması nedeniyle günümüzde de en çok tercih edilen enstrümanlardan biri olmaktadır.

1.1.3.2. Akort Kolaylığı

Hiçbir enstrüman akort edilmeden çalınmamalıdır. Fakat bir enstrümana yeni başlayan pek çok öğrenci enstrümanını akort edilebilecek yeteneğe ve deneyime sahip değildir. Bu bazı müzik aletlerinde aylar sürecek bazı enstrümanlarda da yıllar sürecek bir deneyim sürecini gerektirebilir. Hatta piyano gibi bazı enstrümanların, çalınanı tarafından hiçbir zaman akordu yapılmaya bilinir. Mesleği akustik piyano gibi bazı enstrümanların akordunu yapmak olan profesyonel akortçular da vardır.

Klasik gitar ise kolay akort donanımı ve yapılan akordun perde sistemi ile sağlamasına rahatça bakılabilmesi bakımından, standart olarak bir iki ay içerisinde enstrümana yeni başlayan kullanıcısı tarafından akordu ayarlanabilecek bir enstrümandır (Ranjbari, 2013: 1). İki nokta arasında gerdirilen tel alt eşikten çıkarak, gitar kasası ve klavyesi boyunca ilerleyerek baş bölümündeki akort kulakları makaralarına bağlanır. Bu makaralar akort kulaklarına bağlı olduğundan, kulaklar sağdan sola çevrildiğinde ses tizleşir soldan sağa çevrildiğinde ses pesleşir. Referans olarak 440Hz veya 442Hz La sesi alınarak gitarda beşinci La teli akort edildikten

sonra, beşinci tel referans alınarak diğer altı tel akort edilir. Aynı zamanda günümüzde gitar akort aletleri ve cep telefonu uygulamaları duydukları sesin nota frekansını göstermekte, akort kulağının sıkılması veya gevşetilmesi gerektiği konusunda bilgi vermektedir. Bu donanımsal özellikler bakımından klasik gitarın pek çok müzik aletine oranla daha kolay akort edildiği ve bunun bir tercih sebebi olduğu söylenebilir (Elmas, 2003: 10).

1.1.3.3. Evrensel Bir Çalgı Olması

Klasik gitar bugün tüm dünya ülkelerinde, özengen, genel ve mesleki müzik eğitimlerinin pek çok aşamasında kullanılan bir enstrüman olduğu söylenebilir (Yöndem 1998: 1; Kıvrak, 2003). Ritimsel, ezgisel, tınısal ve armonik işlevlerin tümüne sahip bu enstrüman, kendine birçok farklı müzik, kültür ve coğrafyada yer bulabilmektedir. Klasik batı müziği, caz, etnik halk müzikleri, popüler müzikler, rock müzik ve bunun gibi değişik türler içerisinde solo veya eşlik aleti olarak icra edilen klasik gitar, sabit perdeli ve tampere sistemli bir çalgı olması nedeniyle, büyük bir kullanım kolaylığı ve kullanım alanına sahiptir (Can, 2004: 8; Uluocak, 2015: 62).

Günümüzde tüm dünya müzik kültürlerinde kendine yer bulabilen klasik gitar aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti kuruluş sürecinden bu yana süre gelen bir tartışma olan Türk Müziğinin batı müziği armonisi ile ya da Türk Müziği armonisi yaratılarak çok seslendirilmesi sorunsalına (Gökalp, 1955: 22) getirilebilecek en pratik çözümlerden biri olduğunu düşünülebilir. Klasik gitarın hem polifonik hem homofolik bir eşlik ve solo enstrümanı olması hem de pek çok Türk müziği makamına uyum sağlayabilmesi nedeniyle Türk müziğinin çok seslendirilmesi ile ilgili çokça denemeye muhatap olmuş, başarılı sonuçlar elde edilmiştir (Çoğulu, 2010: 14).

Ayrıca Son yıllarda Çoğulu'nun (2010) lutier Ekrem Özkarpatlı ile birlikte geliştirdiği mikrotonal Gitar,[6] çoksesli olması ve klavye donanımındaki raylı sistemle, perdelerinin hareket ettirilerek istenen Türk Halk Müziği veya Türk Sanat

[6] Tam ve yarım seslerden daha ufak aralıkları da seslendirebilmek için tasarlanmış bir gitar. https://www.youtube.com/watch?v=Z5zuqi7wE64.

Müziği makamlarının ayarlanabilmesi özelliği ile Türk Müziğinin çok seslendirilmesin de olumlu sonuçlara yol açmıştır.

Aslında klasik gitarın bu popülerliğine tarih boyunca pek çok kültür ve coğrafyada kullanıldığı düşünerek şaşırılmamalıdır. Klasik gitarın aile grubuna girdiği kordofonlar, Eski Mısır duvar resimlerinde dahi göze çarpmaktadır. (M.Ö. 1300) Hititlerde görünen çalgı ve Eski Yunanda Pandora adıyla bilinen çalgı (M.Ö. 1400-320) üç telli olmasına rağmen gitara benzerliği ile dikkat çeken kordofonlardandır. Ortaçağda da pek çok kordofon görünmektedir. 13.yy İspanyasında görünen "guitarra latina - guitarra morisca", 15. yy tüm Avrupa da gözlenen guiterne, cittern, ve vihuela isimleriyle anılan pek çok gitar benzeri çalgının olduğu görülür. 16. yy da guitarra (Rönesans Gitarı) Fransa, İspanya, İtalya, İngiltere de popüler olmuş yerini Barok gitara bırakmıştır. Barok gitar ise 18. yy da yerini romantik gitara bırakarak ömrünü tamamlamıştır (Uluocak, 2015: 61).

Romantik gitar donanımsal farklılıkları bakımından kendisine çok sesli batı müziğinde de yer bulmuş ve aynı zamanda bir solo çoksesli enstrüman olarak da görülmeye başlanmış, solo konserler tertip edilmiştir.

"Az da olsa romantik dönemde Avrupa ülkelerinde gitar, solo konserler ve şan-gitar resitalleri gibi etkinliklerin yanı sıra, orkestra müziğine ve operalara da girmiştir. Weber'in ''Oberon'', Verdi'nin ''Falstaff'' operaları ile Gustav Mahler'in 7. Senfonisi, bu olgunun tanınmış örnekleridir" (Say, 2002: 224).

Yapımında kullanılan yöntemler, boyutu, ses özellikleri açısından bir dönüm noktası olan Torres gitars ise 19.yy da romantik gitarın yerini almış ve günümüze kadar gelen Klasik gitar enstrümanının ana hatlarını oluşturmuştur. Bu bakımdan sadece günümüzde değil tarih boyunca da birbirinden çok farklı coğrafya, kültür ve milletlerin gitarda veya gitar benzeri kordofonlarda kendilerinden bir şeyler bularak sevdikleri söylenebilir. Klasik gitara karşı olan bu ilgi, günümüz ulaşım ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle daha da artmıştır. (Uluocak, 2015: 61).

1.1.3.4. Hem Eşlik Hem Solo Bir Çalgı Olması

Klasik gitar hem teksesli bir enstrüman, hem de çoksesli bir enstrümandır. Klasik gitarda yapısı ve donanım özelikleri nedeniyle akor, arpej, armonik ve ritmik kalıplar seslendirilebilir. Bir teksesli ya da çok sesli ezgiye, homofolik (ses eşlikli) olarak veya Polifonik (çoksesli) olarak eşlik edilebilir. Bu bakımdan vokal, keman, flüt gibi birçok şarkı veya sonat formunda düet veya trio performanslarında verimlidir. Ünlü besteci Berlioz klasik gitar için şunları söyler;

"Gitar vokal müziği eşliğinde, dingin bir eserin içinde ve tek başına yürütebileceği aşağı yukarı çok sesli esere uygun ve iyi bir icracının ifasıyla gerçekten büyüleyici bir çalgıdır." (Ranjbari, 2013: 1).

Klasik gitar 18.yy buyana çok sesli ve teksesli bir konser çalgısı olup, görevi sadece diğer ezgilere eşlik etmekle kalmayarak, tek başına da dinlenerek sevilen, solo konserler tertip edilen bir enstrüman olarak kabul görmüştür. Klasik gitarın bu özellikleri nedeniyle tercih sebebi olduğu söylenebilir (Eroğlu, 2012).

1.1.3.5. Başlangıç Düzeyindeki Öğrenme Kolaylığı

Klasik gitarın perdeli bir enstrüman olması, kolay akort edilmesi, kolay taşınabiliyor olması, doğrudan parmaklarla dokunarak çalınabiliyor olması, nota eğitimine alternatif olarak tab eğitiminin getirdiği kolaylıkların olması gibi nedenlerle bu enstrümanın özengen müzik eğitiminde pek çok yaylı veya üflemeli enstrümandan daha kolay öğrenildiği ve çalındığı söylenebilir (Elmas, 2003: 13).

Klasik gitarın perdeli bir müzik aleti olmasından dolayı üflemeli ve yaylı çalgılardaki entonasyon (doğru frekanslı sesi verme) problemi yaşanmamaktadır. Öğrencinin doğru frekanstaki sesi çalması için akort edilmiş gitarda o notanın ait olduğu perdeye basması ve o teli çekmesi yeterli olmaktadır. Oysa üflemeli ve yaylı çalgılarda sabit perde olmadığından öğrenci sesi bulmalı, bu iyi bir kulak algısı ve kulak deneyimi gerektirmektedir. Özengen müzik eğitiminde bu deneyimi kazanmak ise uzun yıllar alabilmektedir (Karabulut, 2013).

Klasik gitarın kolay akort ediliyor olması pek çok enstrümana nazaran entonasyon probleminin yaşanmaması ve temiz ses çalınabilmesi anlamına gelmektedir. Gitarın doğrudan parmaklarla tel ve perdelere dokunarak çalınıyor oluşu, üflemeli çalgılardaki nefes kontrolü ve yaylı çalgılardaki arşe kullanımı deneyimini gerektirmemektedir. Bu deneyim özellikle özengen müzik eğitiminde çok uzun sürede oturmakta bazen gitarda çalınan bir eser keman gibi yaylı veya trombon gibi üflemeli aletlerde aynı temizlik ve kalitede haftalar, aylar ya da yıllar sonra çalınabilmesine yol açabilmektedir. Yaylı ve üflemeli çalgılara nazaran gitarın müfredat ve öğrenim takviminde yaşanan bu ciddi fark, pek çok enstrümana nazaran onun daha kolay ve tercih edilesi bir müzik aleti olmasına yol açmaktadır.

1.1.3.6. Ekonomik Açıdan Uygun Olması

Klasik gitar yapımında kullanılan yöntem ve materyaller bakımından onu pek çok diğer enstrümana göre daha kolay üretilen ve daha ucuza satılıp temin edilen bir müzik aleti yapması nedeniyle, tercih sebebi olduğu söylenebilir (Erim, 2005: 3). Bu durumda aileler ve bireyler kişisel gelişim için son derece gerekli olan müzik eğitimi ve müzik aleti seçiminde tutumlu olmaya çalışarak, malzeme ve yapım maliyeti olarak ucuz olan klasik gitar enstrümanını seçebilmektedirler. Yalnız şu da bilinmelidir ki, her enstrüman gibi gitarda da fiyat düştükçe kalitede de, enstrümandan alınacak verimde de düşme riski yüksek olacaktır.

Aynı zamanda ücretsiz özengen klasik gitar eğitimi veren halk eğitim merkezleri, İsmekler, vakıflar ve belediye kurumları da bu hizmetleriyle ailelere yardım etmektedirler. Klasik gitarın bu özellikleri nedeniyle özengen müzik eğitiminde tercih edilen bir enstrüman olduğu görülmektedir. (Can, 2004: 10)

1.2. Teknolojik Gelişmelerin Müzik ve Müzik Eğitimi Üzerine Etkileri

Son yüz yılda teknolojik ve bilimsel gelişmelerin, müzik ve müzik eğitimi üzerindeki etkileri gözlemlerek, eğitim ve müzik eğitim teknolojilerinin, özengen klasik gitar eğitimine uygulanabilirliği ile ilgili literatür değerlendirmek gerekebilir.

1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Eğitim İlişkisi

Sanayi devrimi ile 18.yy ve 19.yy da makineleşme, kimya, ulaşım, elektrik/elektronik alanlarında yaşanan gelişmeler sonucunda ekonomik, kültürel ve sosyal anlamda geri dönüşü olmayan etkiler yaşanmıştır. Sanayi devriminin ikinci dalgası, bilgi devrimi adını almıştır. 20. yy da İkinci Dünya savaşının ardından mikro-bilgi işlem teknolojileri, mikro entegre ve elektronik teknolojileri, transistör ve devrenin doğması gibi yenilikleri içerisinde barındırmış, sinyal, veri, ses ve görüntünün taşınması ve kaydedilmesi gibi büyüleyici sonuçlar meydana getirmiştir. Bunu yakın geçmişte (1960/2000) bilişim devrimi olarak adlandırılan yeni bir sanayii dalgası izlemiş, uydu, telekomünikasyon, bilgisayar, bilgisayar kontrol ve yazılım sistemleri, internet, mikro-chipler, eğitim ve uzay teknolojileri ile yaşamın her noktasında insanlık etkilenmiştir.

İsmi henüz konmamış olsa da fütüristler bugün dahi sanayii devriminin dördüncü veya beşinci dalgasını yaşamakta olduğumuzu söylemektedirler. İçerisinde bulunduğumuz dönemi özel kılan gelişmeler; İsviçre'deki Cern büyük hadron çarpıştırıcısı deneyi, genetik bilimdeki gelişmeler, tıbbi, uzaysal görüntüleme tekniklerindeki gelişmeler, Simülasyon tekniklerindeki gelişmeler, internet, akıllı telefon, tablet gibi bilişim sistemlerinin tüm Dünyaya yayılarak eğitim, sağlık, yaşam, ticaret gibi oluşumların organizasyonunu sağlayacak kadar yaygınlaşması, küresel bir ağa dönüşmesi olarak özetlenebilir.

Sanayi Devrimi tarih de ilk kez bilim ve teknolojinin bir arada, birbirinden yardım alarak deneye ve ar-ge'ye dayalı geliştirildiği planlı ve verimli bir dönemdir. İlk çağlardan bu yana bu iki kavram hayatımızda olmasına karşın, bilim teoriye dayalı bir anlam iken, teknoloji pratiğe dayalı bir anlam olarak süre gelmişti. Örneğin, İlk insan için çakmak taşı teknolojik bir araçtı. Fakat çakmak taşından elde edilen fayda, bilimsel sürtünme ve yanma kanunlarından dolayıydı. İlk insan bu bilimsel kanunları bilmese de, şans eseri veya tecrübeye dayalı ateş yakabiliyordu. Eğer çakmaktaşının neden ateş yakabildiğini sorgulayıp araştırsaydı, bilim yapmış olacak, bu belki onu yeni soru ve keşiflere yönlendirmiş olacaktı. Sanayi Devrimi ile

bu ayrım sona ermiş, bilimsel teoriler, mekanik ve elektronik unsurlarla deneye ve gözleme dayalı olarak planlı geliştirilmiş, yeni teknolojiler meydana getirilmiştir.

Konumuza biraz daha yaklaşmak istersek biraz kavramlar üzerinden gitmenin yararlı olacağını düşünebiliriz. Bilim; *"*yöntemle elde edilen ve uygulamayla doğrulanan, her zaman ve her yerde geçerlik ve kesinlik nitelikleri taşıyan yöntemli ve dizgesel bilgi." demektir. Teknoloji; "Genelde, insan yeteneklerini genişletmek ve insan ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılan bilgi diye biliriz. Teknoloji insanların kendi amaçlarına uygun olarak doğal dünyayı kullanmasıdır. Teknoloji, bilimi kullanarak hayatı kolaylaştırmak için yapılan her şeydir." Eğitim; "Belli bir bilim dalında, belli bir konuda bilgi ve beceri kazandırma, yetiştirme ve geliştirme işi. " Demektir. Görüldüğü gibi bilim, teknoloji ve eğitim kavramlarında önemli paralellikler vardır. Eğitim bilimden, bilim teknolojiden beslenebiliyorsa elbette eğitim de teknolojiden beslenebilir.

Modern teknolojinin insan hayatına girmesiyle sosyal yaşamın her dalında olduğu gibi eğitimde de teknolojiden, bilgisayar, internet, kayıt ve görüntüleme araçlarından yardım alınmaya başlanmış, eğitim yöntemlerinde teknolojinin yeri gün geçtikçe artmıştır. Bilgi toplumunun temelini teknoloji oluşturmaya başlamıştır. Eğitim kurumları da teknolojik gelişmeleri izlemek, bu teknolojilerin kullanımı öğretmek zorunda kalmışlardır. Okullarda bilgisayar kullanımı artmış bu öğretmenlere de eğitim yöntemlerini gözden geçirmek konusunda yeni sorumluluklar getirmiştir. Geleceğe ayak uydurabilecek bireyler, geleceğin dünyasının gereklerine uygun eğitim almalıdırlar. Bu nedenle her geçen gün her alanda olduğu gibi eğitim/öğretim yöntemlerinde de teknolojinin rolünün artacağı düşünülmektedir. Günay ve Özdemir'e ait 2003 yılında yapılan çalışmada eğitim teknolojileri süreçleri hakkında şu sonuca varılmıştır;

"*Eğitim teknolojisi öğrenme/öğretme süreçlerinin tasarımlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi işidir. Öğretim teknolojisi ise bilimlere veya sanatlara ilişkin herhangi bir konunun kurumsal olarak kazandırılabilmesi için öğretmenin yönlendirilmesidir."* (Özdemir- Günay, 2003).

Teknoloji eğitim/öğretim sürecinde bağımsız bir değişkendir, yerinde kullanılması durumunda etkili sonuçlar alınabilir. Cernegie Komisyonu'nun bu konuyla ilgili vardığı sonuç şöyledir;

"Teknoloji öğretimde yardımcı bir rol oynamalı, öğretimin amacı haline getirilmemelidir. Bizler, gelişmiş teknoloji kullanımının öğretimde doyum ve başarıya ulaşılabilmek için tek başına yeterli olduğuna inanmıyoruz. Öğretim teknolojileri kullanıldığında sıradan bir insan üstün bir performans gösterebilir yoksa gelişmiş teknoloji kullanmak tek başına yeterli olmayacaktır." (Sönmez, 2004).

Öğretmen hedef davranışları kazandırırken görsel/işitsel araç/gereçleri yerinde kullanmalıdır. Bunlar öğrenmeyi kolaylaştıran ve kalıcılığı sağlayan değişkenlerden biridir. Seçilen teknolojiler hedef davranışlarla ilgili olmalıdır (Sönmez, 2004).

Türkiye'deki eğitim sisteminde 1980'li yıllardan sonra bilgisayarın eğitime uyarlanması ile ilgili olarak son derece olumlu gelişmeler gözlenmiştir. Milli eğitim bakanlığı tarafından, okullarda bilgisayar kullanımını yaygınlaştırmak için 1985/87 yıllarında 2400 bilgisayarı ortaokul ve meslek liselerine dağıtılmıştır. 1988/1989 ders yılında bu pilot çalışmanın ilk aşaması olarak 2000 bilgisayar laboratuvarı kullanıma açılmıştır. İlgili üniversitelerinde iş birliği ile bazı firmalar eğitim yazılımları geliştirerek, seçilmiş okullarda uygulamıştır. 1989/1990 ders yılında 750 öğretmen bilgisayar destekli öğretmenlik konusunda hizmet içi eğitimden geçirilmiştir. 1990/1991 yıllarında 5000 öğretmen ve 195 formatör üniversiteler ve milli eğitim bakanlığının iş birliği ile düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katılmışlardır. 1992 yılında 172 formatör öğretmen, 1993 yılında 350 formatör öğretmen hizmet içi eğitim kurslarından geçmişlerdir. 1995 yılına kadar 20.000 bilgisayar, bakanlık tarafından satın alınarak okullara dağıtılmıştır (Akkoyunlu, 1995: 106).

90'lı yıllar Türkiye'de aynı zamanda internet ve telekomünikasyon ağlarının gelişip yaygınlaştığı bir dönemdir. Türksat uydu projelerinin hayata geçirilmesi, kamu ve özel sektör şirketlerinin alt yapı çalışmaları sayesinde, günümüzde

benimsediğimiz pek çok teknolojinin temeli 90'lı yıllarda atılmıştır (Akkoyunlu, 1995: 106).

Bugün e-okul e-devlet gibi internet ve teknolojiye bağlı eğitim ve hizmet uygulamaları uzaktan eğitim yöntemi olarak adlandırılabilir. Uzaktan eğitim öğrenci ve öğretmen arasında fiziksel temas olmadan veri ve bilgi paylaşımının yapılabildiği bir eğitim yöntemidir. Uzaktan eğitim yönteminin faydaları şu şekilde özetlenebilir;

- Mekan ve zaman sorunu yoktur.
- Yaşam boyu eğitim olanağı sağlar.
- Eğitim süreci demokratiktir.
- Bireysel eğitimi sağlar, kendi kendine öğrenmeyi sağlar
- Öğrenmede özel yetenekler geliştirilebilir, öz güveni arttırır.
- Motive eder, süreklilik ve hareket sağlar.
- Eğitim bilgi teknolojilerine dayalı sürdürülür. Basın yayın iletişim araçları, program ve uygulamalar ile yüz yüze eğitimle üç boyutlu bütünleşme sağlar.
- Standartlaşmış eğitim ve öğretim yöntemleri sağlar.
- Verimlilik daha yüksektir. %10-%90
- Hızlı öğrenme gerçekleşir. Sınıf ortamına göre %60 daha hızlı.
- Geleneksel Yöntemlere göre maliyeti düşüktür.
- Hatırlama süresi %25-%60 artar (Varol, 2005: 3).

Türkiye'de uzaktan eğitim 1974 yılında mektupla uzaktan öğretim adı altında oldukça sınırlı imkanlar ile başladı. Yapılan üniversiteler arası giriş sınavında tercihlerine giremeyen öğrenciler için tekrar form geliştirilerek ve eğitim enstitüleri için tercih sırası göz önüne alınarak ÖSYM de aldığı puana göre yerleştirme yapıldı. Bir süre sonra ders kitapları posta yoluyla gönderilmeye başladı. Eğitim gören adaya yalnız kitaplar geliyor, belirli tarihlerde merkezi sınav ile başarı ölçülüyordu. 1974 yılında Diyarbakır eğitim enstitüsü matematik bölümündeki başarı oranı %4.6'ydi. İlk yapılan uygulama oranında düşük başarı yakalanmış olduğu görülmektedir.

Bunun başlıca nedeni sadece ders notlarından oluşan eğitim yöntemi, radyo tv gibi diğer organlarla desteklenmiyor olduğu düşünüldü (Varol, 2005: 2).

Radyo ve Tv yayınları da teknolojik bir eğitim yöntemi olarak kullanılabilir. Fakat o yıllarda bu olumlu fark yaratacak yöntem henüz kullanılmıyordu. Ayrıca yeterli alt yapı ve kaliteli yayıncılık ve kurumlar arası koordinasyon politikası yeterli değildi. Fakat mektupla öğretim yöntemi kötü başlamış olsa da Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinin gelecekteki rotasını belirlemesine yardımcı olmuştur. 1980/1990 yılları arasında öğrencilere yardımcı materyal TRT kanalları yardımıyla da verilmeye başlanmıştır. Açık Öğretim Fakültesi, Açık Öğretim Lisesi, lisans tamamlama programları gibi kurumlar hayata geçirildi. Öğrencilere kaset, cd, radyo, televizyon, video, telefon, tele kurslarla eğitim verilmeye çalışıldı. Bu olanaklarından hem kayıtlı öğrenciler hem de ilgili halk yararlana biliyordu (Akkoyunlu, 1995: 106).

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızla ilerlemesi, eğitimde yeniliklerin doğmasına var olanların da modern teknoloji araçlarıyla hızlanmasına neden olmuştur. Eğitimde yeni yöntem ve kurumlar yeşermiş, çağdaş eğitim, çağdaş üniversite modelleri meydana çıkmıştır. Görsel, işitsel ve interaktif eğitim modelleri, eğitim yöntemi olarak öne çıkmış, artmıştır. Televizyon ve radyo ile eğitime giren işitsellik ve görsellik gelişerek, 1990/2000 yılları arasında bilgisayar ve internetinde yaygınlaşarak işin içerisine girmesiyle, görülüp, işitilip, dokunulan interaktif bir eğitim şekli gelişmeye devam etmiştir.

İnternet ile günümüzde milyarlarca insanı bilgisayar ve diğer teknolojik araç gereç vasıtasıyla birbirlerine bağlanabiliyor, her türlü veri ve bilgi transferi yapılıyordur. Eğer dünya günümüzde global bir köy ise bunda internetin büyük rolü vardır. Türkiye de İnternetin geçmişi şu şekilde olmuştur;

- 1987 yılında Üniversitelerin BITNET/EARN bağlantısı kuruldu.
- 1987/1993 TUVAKA kuruldu.
- 12 Ekim 1993 İlk internet bağlantısı ODTÜ – USA 64 KBİT/SANİYE
- 1994/1996 Diğer bağlantılar ve hat hızlarının artması
- 1995/1996 Ticari ve Özel kullanımının artması

- Ekim 1996 Turnet servis vermeye başladı.
- Ekim 1996 ISS'ler kişilere İnternet servisi vermeye başladı.
- Nisan 1997 Ulakbim omurgasının kapasitesi 34 mbps çıktı.
- 2000 yılı hızı 155 mbps'ye yükseldi.

"*Eğitim ortamında yeni emeklemeye başlayan İnternet, uzaktan eğitim için harika bir araç ve ortamdır. Aynı zamanda ucuz, esnek, çift yönlü olması, hızlı ve yenilenebilir olması gibi nedenlerle uzaktan eğitimin en yararlı hali internet olarak görülmektedir."* (Varol, 2005: 4).

Bugünün modern eğitim yöntemleri teknolojik araç gereç, bilgisayar ve internet destekli bir sürece doğru evrilmektedir. Bugün mikro eğitim, tele okul, tele üniversite, Açık üniversite, TV okul, elektronik posta, telekonferans yöntemleri, e-okul, e-devlet, e-üniversite eğitim hayatında günlük terimlerdir. Çok yakın zamanda, gerçek zamanlı dil çeviricileriyle, 3D yazıcılar ve simülasyon, vr, hologram görüntüleme teknikleriyle uzaktan eğitimin çok daha etkin bir hale geleceği düşünülmektedir.

1.2.2. Müzik ve Teknoloji

Kral Midas efsanesinde anlatıldığı gibi Midas'ın berberinin Midas'ın kulaklarının eşek kulakları olduğunu sazlıklara haykırması ve kamışların sesi taşıyarak bu sırrı kasabadaki herkese duyurması, (M.Ö. 5.yy) modern müzik teknolojisi adına bilinen ilk ön görülerdendir. Günümüz müzik teknolojisi 19.yy da Martinville, Bell ve Adison'un ses kayıt çalışmalarıyla başlar. İlk kayıt yapabilen fonograf ile günümüz işletim sistemleri dayalı profesyonel optik donanımlar arasında ciddi farklar vardır. Fonograftan daha önce fonotograf adındaki cihaz, 1860 yılında Edouard leon scott ve Martinville tarafından icad edilmiştir. Fonotograf dünya'nın bilinen ilk teknolojik ses kayıt cihazıdır. 2008 yılının mart ayında ses tarihçisi David Giovanni tarafından bu alete ait Dünya'nın ilk ses kaydı bulunmuştur. Bu 'Au Clair de La Luna' adlı parçanın on saniyelik kaydıdır. Fonotograf sırasıyla fonograf, grafofon, gramafon ile gelişimini sürdürmüştür (Işıkhan, 2013: 104).

Teknolojik bir müzik aleti üretmek ile ilgili ilk çalışmalarsa 1876'da Amerikalı The Musical Telegraph şirketi tarafından başlamıştır. 1917 yılında Leo Termen tarafından kurulan The Theremin şirketinin Theremin adlı çalgısı ilk elektronik çalgıdır. Bu alet hem müzik hem çalgı anlayışında büyük değişiklikler yaratmıştır. 1950'lerde elektronik müzik ortaya çıkmış, Ondes mortenot isimli elektronik bir org üretilmiştir (Arapgirlioğlu, 2003: 1).

Dünya üzerindeki sektörel anlamdaki ilk kayıtlar Philadelpia 12. Caddede Frerd Gaisberg tarafından açılan stüdyoda gerçekleştirildi. Bu kayıtlarda tüm orkestrayı içine alabilecek kadar büyüklükte dev bir gramofon hunisi kullanılmıştır. Bazen de orkestra daha küçük gruplara ayrılmış daha küçük huni gramofonlara kayıt yapılmış, ardından bu gramofonlar büyük gramofona tek seferde çalınarak tek kayıt ile işlem tamamlanmıştır (Işıkhan, 2013: 104). Bu yöntem ile Türkiye'deki ilk kayıtlar Orfeon Record şirketiyle görülmüştür. Kayıt teknisyeni Jack Beresi 1903'te Tanburi Cemil beyin stüdyoda fonografa nasıl kayıt yaptığını şöyle anlatmaktadır;

"Cemil bey sabahları bir fayton dolusu çalgıyla stüdyoya gelirdi. Balmumu kalıpların yumuşak kalmaları ve kolay işlenmeleri için iyice ısıtılmış bir odadır kayıt stüdyosu. Gramofon hunilerinin daha büyükçe bir benzeri olan huni, sazıyla önünde duran Cemil beyi sanki içine alacak gibi tasarlanmıştır. Cemil bey istediği çalgıyı alır, onunla alışır, keyfi gelip de canı istediğinde çalmaya başlar, çalmaya başlayınca kayda geçilir, yapılan kayıt hemen cemil beye dinletilirdi. Eğer beğenmezse kalıp bozulur, Cemil bey'in tamam dediği kayıtlar yayınlanırdı." (Ünlü, 2004: 51).

Kısıtlı imkanlar ve düşük teknoloji ile yapılan bu kayıtlardan yüz yıl sonra bugün dünyada ve Türkiye'de müzik teknolojisinde yaşanan gelişmelerle gelinen nokta muazzamdır. 1950'lerde ilk manyetik band kaset kaydının başlaması ardından müzik endisturisi bu daha esnek, dayanıklı ve ucuz bir materyal ile büyümesini hızlandırmıştır. Bu yıllarda müzik teknolojisinde yaşanan bir diğer yenilik ise sentezleyicilerin (synthesizer) icadı ve kullanılmasıdır. Bu aygıtla elektronik olarak yeni sesler ve kombinasyonları üretiliyor, sonsuz oranda perde, oktav, süre, tını, nüans ve ritmik kalıplar yaratılabiliyordur. 1980'li yıllara gelindiğinde dijital devrim

müzik endüstrisinin de kapısını çalmış, MIDI adında dijital ses üretme kopyalama ve transfer etme dosyaları sektöre yepyeni kapılar açmıştır. Müzik ve teknoloji bugün sadece müzisyen ve teknisyenlerin ilgilendiği bir konu değildir. Artık bu büyük sektöre bilim adamları, akademisyenler, fizikçiler, bilgisayar programcıları, iktisatçılar, sosyologlar, mühendisler de emek vermektedirler. Modern müzik çalışmaları artık teknolojinin de desteği ile kayıt stüdyolarında değil, içerisinde uzay çalışmalarındaki ses ve kayıt teknolojilerinin kullanıldığı bilimsel mühendislik laboratuvarlarında yapılmaktadır. Bu tür laboratuvarlara Avrupa ve Amerika menşeili IRCAM, CCMIX, MIT, CCRMA ve ülkemizde İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından kurulan MİAM örnek gösterilebilirler (Arapgirlioğlu, 2003: 2).

1.2.3. Müzik Eğitimi Teknolojileri

Günümüzde teknolojinin kullanımı pek çok alanda olduğu gibi müzik eğitiminde de yaygınlaşmaktadır. Geleneksel eğitim, bazen şekil değiştirirken, bazen de tümüyle ortadan kalkmaktadır. Bilgisayar, projektör, video, dvd/cd/kasetler ve oynatıcıları, kaydediciler, elektrikli müzik aletleri, akıllı tahta, müzik eğitimi yazılım ve programları, midi ses ve görüntü formatları, internet, online bağlantı platformları, cep telefonları ve uygulamaları, simülasyonlar, hologramlar, 3D yazıcılar müzik eğitiminde kullanılabilecek araç ve gereçler olarak adlandırılabilir. Bu araçların pek çoğu bugün rahatlıkla her öğretmen ve öğrenci grubu tarafından kullanılabilir ve uygun fiyat aralığındadırlar. Bu araçlar hemen hemen her eğitim yönteminde kullanılabilecek şekilde özelleştirilebilir, eğitimin her aşamasında bir müfredatı destekleyebilirler. Bunun ile birlikte hem yerel yönetimler hem merkezi yönetimler hem de bireysel öğretmen veya öğrencilerce kullanılabilirler. Ayrıca online internet bağlantılarıyla, uzaktan eğitim yöntemlerinin müzik eğitiminde kullanılmasıyla pek çok avantaj sağlanabilir (Yengin, 2014).

Bugün bilgisayarın öğretmenin yerini ne kadar alacağı etik olarak bir tartışma konusu olsa da, iyi bir müzik eğitimcisinin çok uzun bir zamanda ve masraflı bir şekilde eğitilebildiği unutulmamalıdır. Kaliteli bir müzik eğitimcisinden sınırlı sayıda öğrenci yararlanabilirken, kaliteli bir interaktif müzik uygulamasından

sınırsız sayıda öğrenci faydalanabilir. Dünya da bu bakış açısıyla uzaktan eğitim yöntemiyle yapılan pek çok teknolojik uygulama müzik eğitiminin şeklini köklü şekilde değiştirmeye başlamıştır. Teknolojik müzik eğitiminin pek çok artısı ve günlük hayatta pratik kullanımı varken günümüzde halen teknolojik destekli müzik eğitimi başlıklı ciddi bir merkezi çalışma ve milli eğitim bakanlığı koordinasyonlu eğitim/öğretim modeli görülmemektedir. (Beşer, 2010).

Oysa bu konuda Dünya'da ve Türkiye'de yapılan bilimsel çalışmalar ve deneyler vardır. Örneğin bu araştırmalardan biri Yamaha Şirketi Araştırma Grubu tarafından yapılmış, teknolojik destekli bir müzik eğitim modelinin başarısını ölçmüştür. Sonuç olarak araştırmada şunlar gözlemlenmiştir (Arapgirlioğlu, 2003: 3);

- Öğrencilerin müzik dersine olan ilgileri artmıştır.
- Başarıları artmıştır.
- Konuları kolay kavramaya başlamışlardır.
- Öğretmenler için yeni bir çalışma alanı doğmuştur.
- Öğrencilerin konsantrasyonlarında ciddi bir artış olmuştur.
- Daha kolay ve hızlı geri bildirim alınabilmiştir.
- İnteraktif bir eğitim şekli olduğu görülmüştür.

Teknoloji destekli müzik eğitimi konusunda ülkemizde yapılan çalışmalardan başka biri ise Bolat (2015)'a aittir. "Teknolojik Gelişmelerin Müzik Derslerine Yansıması" adlı çalışmasında Bolat, Z.K.Ü Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümünde, müzik seçmeli dersini alan 18/24 yaş arası 26 öğrencinin, teknolojik araç, gereç destekli müzik eğitimine nasıl tepki verdiklerini araştırmıştır. Derslerde teknolojik anlamda bilgisayar, projeksiyon, cd/dvd oynatıcı, fotokopi, tepegöz, slaytlar kullanılmıştır. Müzik Tarihi konulu derslerde dönem ile ilgili film, müzik ve konserler dinletilmiştir. Enstrüman eğitimi verilmemiştir. Ders dönemi bitiminde öğrencilere eğitim döneminde deneyimlenen teknolojik araç gereç destekli eğitimi değerlendirmeleri istenmiş ve teknolojik eğitim yöntemlerinin eğitim verimliliği üzerindeki etkisini ölçen dört adet sorudan oluşan anket öğrencilere uygulanmıştır. Sonuç olarak teknoloji destekli eğitim yöntemlerinin öğrenci

verimliliğini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Bolat bu eğitim şekliyle yirmi altı öğrencinin sınav başarısında da olumlu yönde farklılıklar gözlemlendiğini söylemekte ve eklemektedir;

"Müzik derslerinde teknolojiden nasıl faydalanabileceğimize dair yapılan bu çalışmada; müzik eğitimi ve teknoloji etkileşiminden üretilen yöntemlerin, öğrenciyi daha aktif kılan, kalıcı öğrenmeye ve güdülemeye yardımcı öğeler olduğu, bu yöntemlerin en az öğrenci kadar öğretmene de kolaylık sağladığı görülmüştür. Kullanılan teknolojik ara gereçler öğrenme sürecini zenginleştirmiş, öğrenmeyi arttırmıştır. Soyut kavramlara dayalı müziği somut bir platforma taşımış ve anlaşılması güç olan olguları basite indirgemiştir. Öğrencilerin konuları daha sonra tekrar hatırlamasına yardımcı bağlantılar kurmalarını sağlamıştır. Zaman tasarrufu sağlamasının yanında araç gereçlerin tekrar tekrar kullanılabilirliği, öğretmenin sınıflar arasında bütün ve eşit öğretim yapmasına olanak vermiştir. Müzik eğitimi veren kurumlarımızda teknolojik yöntem ve araç/gereçleri eğitim sürelerine yansıtacak eğitimcilerin yetişmesi bu açıdan öncelikli ihtiyaçlardan biridir. Bunun yanında teknoloji çağında okullarımızda eğitimi destekleyen araç gereçlere sahip olunması çağın gerisinde kalmamak adına önemlidir." "Zira sürekli kendini yenileyen müzik eğitiminde eğitimci olarak görev alan bireylerin bu gelişen süreçten bilgisiz kalmaması, mesleki bilgilerini geliştirmenin yanında, alanlarının yan dallarla etkileşiminden, teknoloji ve bilimden sürekli haberdar ve bilgi sahibi olmaları şarttır." (Bolat, 2015: 149)

Teknoloji destekli müzik eğitim yöntemlerinin olumlu etkileriyle ilgili ülkemizde ve dünyada bilimsel araştırma ve deneylerin olduğunu görmekteyiz. Aynı zamanda yerel yönetimlerin, eğitimcilerin ve eğitim kurumlarının, çağı yakalamaya yönelik gayretleri de gözden kaçmamaktadır. Tüm bunun yanında ülkemizin merkezi yönetimleri de, eğitim ve eğitim modernizasyonuna dünyada yeterli kaynak aktaran ülkeler arasındadır. Örneğin Türkiye 2017 yılı bütçesinin %20'sini, 122 milyar YL'yi sadece eğitime ayırmıştır. Bu hayal edilen pek çok olumlu gelişme için azımsanmayacak kadar büyük bir kaynak olabilir.

Bu bilgiler ışığında, yeterli kaynak aktarımı, kaliteli iş gücüne rağmen, teknolojik araç gereç destekli müzik eğitiminde eksiklerin olduğu veya daha alınacak yol olduğu düşünülüyorsa, kuşkusuz ki atılacak ilk adım, Milli Eğitim Bakanlığı merkezli bir teknoloji destekli müzik eğitim modelinin oluşturulması, denetlenerek geliştirilmesidir.

Aynı zamanda öğretmen ve öğrenci farkındalık projeleriyle müzik eğitiminde, teknolojik araç gereç, bilgisayar, Türkçe bilgisayar müzik eğitim program ve yazılımları, eğitim simülasyonları, cep telefonu uygulamaları kullanılmalı, online uzaktan eğitim yöntemleri gibi modellere müzik eğitiminde yer verilmelidir. Tüm bu müzik eğitim politikasının ana hatları merkezi yönetim tarafından oluşturulup denetlenirken, aynı zamanda esnek olmalı, kullanıcının ya da yerel yönetici ve öğretmenlerin istedikleri gibi özelleştirerek kendi eğitim/öğretim yöntemlerine devşirebilmelerine olanak sağlar şekilde olmalıdır. Böylece her bölge veya ekonomik sınıfa, yaş veya kültürel duruma göre değişebilen bir müfredat veya repertuara şekillendirilebilecek ve sahiplenilecek ortak bir müzik eğitim modeli yaratılabilir. Bolat (2015), Varol (2005) ve Arapgirlioğlu'nun (2003) yılı çalışmalarının da alt yapısında bu düşünce ve beklentilerin olduğu söylenebilir.

1.3. Problem

Bu araştırmanın ana sorunsalı teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir klasik gitar metodunun özengen müzik kurslarındaki gitar eğitimini daha verimli hale getirip getiremeyeceğidir.

Aynı zamanda özengen grup klasik gitar dersi veren kurumların yürüttükleri eğitimin, müfredat, yöntem, uygulama, öğrenci ve öğretmen yeterliliği, başlangıç yaşı sorunu gibi sorunsallara dikkat çekilmiş ve bu konuda ilgili literatür değerlendirilmiştir. Özengen klasik gitar eğitiminin bu gibi zayıf noktalarını doldurabilecek daha verimli, teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir metodun yaratılarak işe yararlılığının sınanması araştırmanın genel sorunsalını oluşturmaktadır.

Alt Problemler;

1. Özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu nedir ve sorunları nelerdir?
2. Teknoloji destekli bir gitar eğitimi ile teknolojiden yoksun (geleneksel) bir gitar eğitimi arasında başarı açısından anlamlı bir fark var mıdır?

1.4. Amaç

Bu araştırma teknoloji ve bilgisayar destekli interaktif bir özengen klasik gitar eğitim anlayışı ile teknolojiden yoksun (geleneksel) özengen klasik gitar öğrenimi arasında başarı ve verimlilik bakımından fark olup olmadığını sınamayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda araştırma özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu ve sorunlarına ışık tutmayı amaçlamaktadır.

1.5. Önem

Bu çalışmayla elde edilen veriler ışığında, özengen müzik kurslarındaki klasik gitar eğitiminin verimliliğini ve bu kurumlardaki gitar kursiyerlerinin eğitim memnuniyetini arttırmaya yönelik bir araştırma yapılmıştır.

Özengen müzik kurslarındaki öğrenci ve öğretmenlerin yükünü hafifletecek teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar eğitim metot ve vcd'sinin etkililiğinin sınandığı bu araştırmayla, elde edilecek kazanımlar şunlar olarak tahmin edilmektedir;

a) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodu öğrencinin belli bir müfredat içerisindeki bona duyum çalışmalarını, ritmik çalışmaları, gitar repertuar ve egzersizlerini daha doğru ve hızlı şekilde öğrenmesini sağlayabilir.
b) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodunun içerisindeki kulak gelişim, ritim gelişim, gitar egzersiz ve repertuar simülasyon programları, derslerin video ve ses kayıtları öğrencinin daha keyifli bir eğitim süreci geçirmesini sağlayabilir.

c) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli gitar metodu öğrenci ve öğretmenin yükünü hafifletebilir.
d) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodu kursiyer sayısı fazla olan, az ders saatine sahip benzer grup çalışmalarında faydalı olabilir.
e) Benzer sorunlardan müzdarip kurum, öğretmen ve öğrencilerin bu metot ve vcd'sinden faydalanmaları beklenebilir.
f) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodu dijital ortamın sağladığı olanaklardan yararlanarak maliyetsiz bir şekilde sınırsız sayıda çoğaltılabilir ve tüm dünyaya hızlıca gönderilebilir. İstenildiği zaman tekrar ve tekrar izlenebilir, dinlenebilir. Her an (update edilmeye) güncelleştirilmeye, geliştirmeye ve değiştirilmeye daha açıktır.
g) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodu internetinde yardımıyla uzaktan eğitim, video konferans gibi eğitim uygulamalarını da kordine bir şekilde kullanabilir.
h) Teknolojik araç ve bilgisayar destekli bir gitar metodu gelişen teknolojinin olanaklarına daha kolay adapte olabilir. Hali hazırda bulunan printer, sceener, mikrofon, kamera gibi araçlara veya henüz pratikleşmemiş hologram veya 3D yazıcılar gibi teknolojilere, daha kolay adapte olabilir ve bu uygulamaları kendi gitar eğitim yöntemi içerisinde yoğurabilir.

1.6. Sayıltılar

Araştırmanın sayıltıları şunlardır;

a) Veri toplamada ve çözümlemede kullanılan yöntemlerin, araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.
b) Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları şunlardır;

a) Araştırma 10-14 yaş arası öğrenci grupları ile sınırlandırılmıştır.
b) Araştırma 1.kur temel müzik ve temel gitar eğitimi ile sınırlandırılmıştır.
c) Araştırma 2018 eğitim öğretim döneminin mart/nisan ayları ile sınırlandırılmıştır.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, deseni, evren ve örneklemi, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi gibi konularda kullanılan yöntem ve tekniklere açıklık getirilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Desen olarak ise (Klasik gitar performans testi) tekrarlanan son test deseni uygulanmıştır. Araştırma genel bağlamda deneysel tasarıma sahip olup, teknolojik unsurların klasik gitar eğitiminde kullanımının, müzik eğitim başarı ve verimliliğini ne derece etkileyeceğini sınamaktadır. Balcı (2011) nicel bilimsel yöntemi, "*Belli amaçlarla ve sistemli süreçler yoluyla veri toplama ve toplanan verilerin analizi olarak tanımlanabilir."* sözleri ile ifade etmiştir (Balcı, 2011). Deneysel araştırma ise gerçek neden sonuç ilişkisi için uygun bir araştırma desenidir. Bu desende amaç bir deneme değişkeninin manipüle edilmesidir (Balcı, 2011).

Araştırma deneysel tasarıma sahip olup, iki farklı gruptan deney grubuna özengen bilgisayar destekli gitar eğitim metodu ve vcd'sinin tek sesli 1.kur (temel müzik ve gitar eğitimi) bölümü teknolojik araç gereç ve bilgisayar destekli halde uygulanırken, kontrol grubuna tek sesli 1.kur bölümü sadece metot olarak, vcd ve teknolojik araç gereçten muaf olarak, standart müzik eğitimi biçiminde uygulanmıştır.

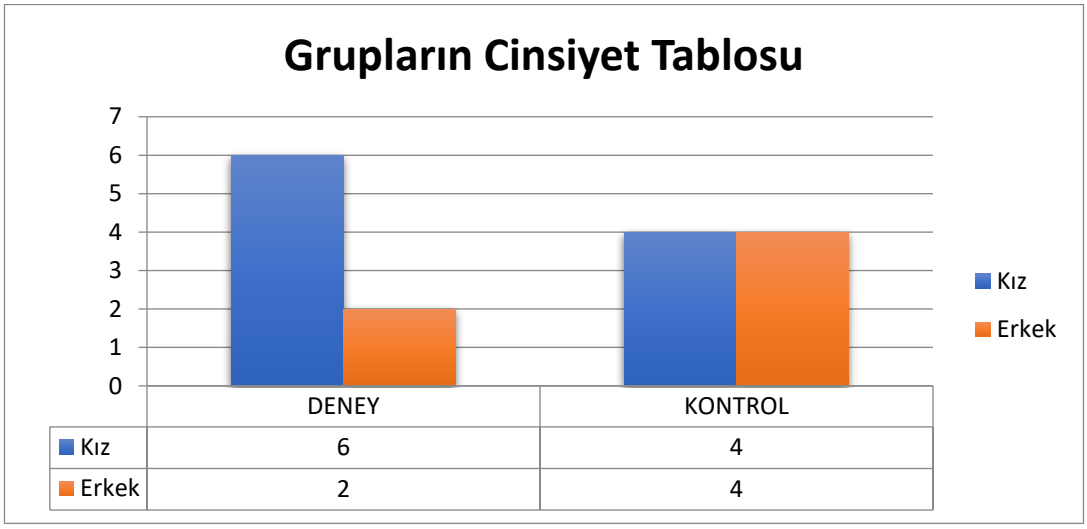
Araştırma süresinin altı hafta ve 12 ders olması planlanmıştır. Ancak ilk hafta yani ilk iki ders temel müzik ve gitar eğitimi verilecek araştırma ile ilgili herhangi bir veri toplama işlemi olmamıştır. Araştırmanın ikinci haftasında itibaren araştırmaya konu olan ödev ve değerlendirmeler yapılmaya başlanacağından araştırma plan ve hesaplamaları beş hafta 10 derslik olarak düşünülmelidir. Deneklerden, 10-14 yaş arası evren kümesinden bu araştırmaya katılmaya elverişli ve istekli kursiyerler, random yöntemi ile seçilerek gruplar oluşturulmuştur. Aynı

zamanda özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu, sorunları ve bu sorunlara dair çözüm önerisi sunan çalışmalar ilgili literatür taranarak değerlendirilmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Örneklem, olasılık kuramından türetilmiş pratik bir araştırma aracıdır. Olasılık kuramı belirli özelliklerin evrende normal dağıldığı ilkesine dayanmaktadır. Seçilen bir grubun o grubun evrenini temsil edilebileceğine inanılır (Yıldırım-Şimşek, 2016: 113). Araştırmada İstanbul'daki Avcılar ilçe belediyesine ait Barış Manço kültür merkezi ve bu kurumun gitar eğitimine yeni başlayan kursiyerleri, bu araştırmanın evren ve örneklemini oluşturmaktadır. Avcılar Barış Manço kültür merkezi için 2018 güz eğitim sezonunda gitar eğitimi almak maksadıyla kültür merkezine başvuruda bulunmuş 10-14 yaş arası 112 öğrenciye, öğrenci bilgi ve seçme formu dağıtılarak toplandı.

Elde edilen veriler sayesinde müzik ve gitar eğitimine yeni başlayacak olan, bu araştırmaya katılmaya uygun ve istekli 51 öğrenciden son olarak random (yansız seçme (Balcı, 2011) yöntemiyle 16 öğrenci seçilmiştir. Bu 16 öğrenciden eşit özelliklere ve uygun şartlara sahip, deney ve kontrol grupları eşleştirme yöntemiyle atanmıştır. Böylece sekiz kişilik deney ve sekiz kişilik kontrol grupları oluşturulmuştur. Bu örneklemin Türkiye'deki özengen klasik gitar öğrenci evrenini temsil ettiği düşünülmektedir.

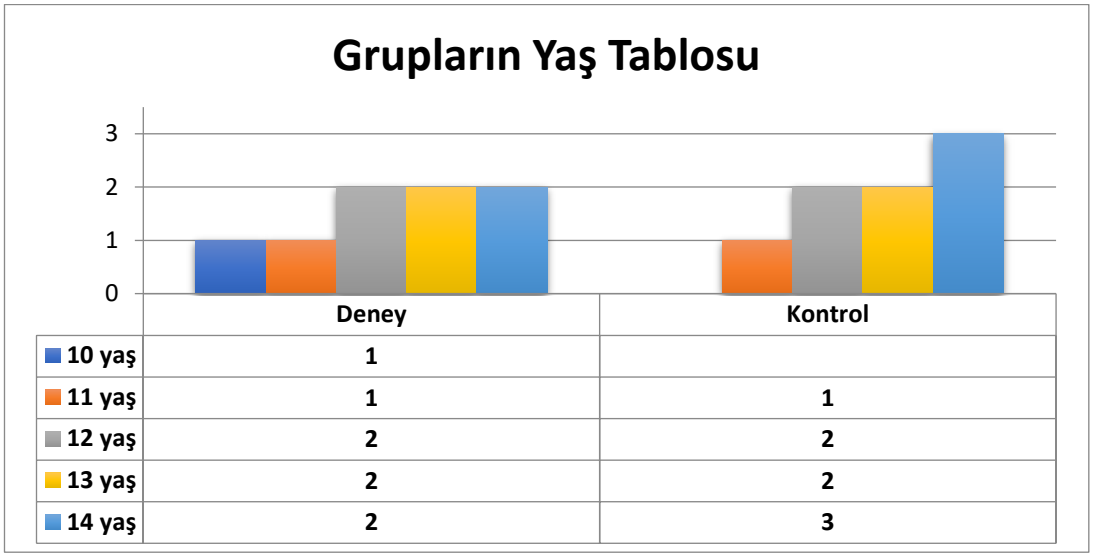
Grafik 1: Örneklem Grup Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Çalışmada yer alan öğrenciler iki grupta toplanmış olup, kontrol grubunda 4 kız ve 4 erkek öğrenci mevcuttur. Deney grubunda ise 6 kız ve 2 erkek öğrenci mevcuttur.

Tablo 1: Örneklem Grup Öğrencilerinin Cinsiyet Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	10	62.5
Erkek	6	37.5
Toplam	16	100

Çalışmada yer olan öğrencilerin cinsiyet frekans ve yüzde dağılımı yukarıdaki tablodaki gibidir. Kız öğrenciler çalışma grubunun % 62.5'ini oluştururken erkek öğrenciler çalışma grubunun %37.5'ini oluşturmaktadır.

Grafik 2: Örneklem Grup Öğrencilerinin Yaşa Göre Dağılımı

Çalışmada yer alan öğrencilerin grup ve yaş düzeylerinde sayıları yukarıdaki tablodaki gibidir. Deney ve Kontrol gruplarında en büyük öğrenci 14 yaşındayken en küçük öğrenci 10 yaşındadır. Bunun yanında Kontrol grubunda en küçük yaşa sahip öğrenci 11 yaşındadır.

Tablo 2: Örneklem Grup Öğrencilerinin Yaş Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yaş	f	%
10	1	6.25
11	2	12.5
12	4	25
13	4	25
14	5	31.25
Toplam	16	100

Çalışmada yer alan öğrencilerin yaş frekans ve yüzde dağılımı yukarıdaki tablodaki gibidir. Deney ve kontrol gruplarındaki en büyük öğrenci yüzdesi %31.25 ile 14 yaş frekansına ait olup, en küçük öğrenci yüzdesi %6.25 ile 10 yaş frekansına aittir.

2.3. Verilerin Toplanması

Bu bölümde araştırmadaki bulgulara ulaştığımız verilerin toplama şekli ve araçları hakkında bilgi verilecektir. Balcı, (2011) verilerin toplanması bölümü ile ilgili *"Verilerin toplanması bölümü, araştırmanın ihtiyaç duyduğu verilerin nasıl toplanacağını gösteren genel planın ana hatlarını verir."* demiştir.

Araştırma için gereken ana veriler, kursiyer bilgi ve seçme formu ve klasik gitar performans testi veri toplama araçlarıyla toplanmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak örneklemin oluşturulması için kullanılan öğrenci bilgi ve seçme formu, öğretmen tarafından öğrencilere uygulanacak tekrarlanan son test yöntemi (klasik gitar performans testi) ile öğrencilerin aldıkları eğitimi değerlendirebilecekleri anket yöntemi, örneklemi belirlemek içinse kursiyer bilgi ve seçme formu kullanılmıştır.

Kursiyer bilgi ve seçme formu ile belirlenen öğrencilerden, random yöntemi ile sekizerlikten iki farklı grup oluşturulmuştur. Bu öğrencilere altı hafta süre ile araştırmaya konu olacak olan tek sesli temel müzik ve temel gitar eğitimi (1.kur) bölümümüz için Türk eğitim sistemi ve Türk müzik kültürü de dikkate alınarak 10-14 yaş arası algılanabilecek, on adet çalışmadan oluşan bir gitar repertuarı ve on adet bona/solfej okuma parçası 3 farklı akademisyen yardımı ve gözetimiyle oluşturulmuştur.

Bu bağlamda öğrencilerin teksesli on parçalık klasik gitar repertuarı ve on adet bona/solfej okuma çalışma, her ders ödev kabulleri sırasında on maddeden oluşan üçlü likert tipi ölçme performans testi öğretmen tarafından kullanılmıştır. Bu alanda yeterli çalışma bulunamadığından görünüş ve içerik geçerliği sınanmış klasik gitar performans testi öznel bir şekilde 3 farklı akademisyen yardımı ve gözetimiyle yaratılarak, öğrencilere her ders ödev kabullerinde uygulanarak, bireysel ve grup başarı puanları elde edilmiştir. Bakınız; Ek-1. Aynı zamanda öğrencilerin tüm klasik gitar performans testi ödev kabulleri sırasında öğrencilerin video kaydı alınmıştır.

Video kayıtları için öğrenci velilerinden yazılı izin alınmıştır. Bknz: Ek-3. Araştırma süreci boyunca hafta da bir gün iki saatlik ders süresi dışında, deney grubu ile whatsapp cep telefonu uygulaması aracılığıyla, hafta da bir gün 15 dakika da birebir ders uzaktan eğitim yöntemi olarak yapılmıştır. Buna karşılık kontrol grubu ile hafta da bir gün 15 dakika birebir ek ders yine Barış Manço kültür Merkezinde yapılarak ödev çalışmalarında gruplar arası fırsat eşitliği sağlanmıştır. Deney grubu öğrenci velilerinden 15 dakikalık görüntülü birebir online eğitim için yazılı izin alınmıştır. Bknz: Ek-4.

2.4.1. Kursiyer Bilgi ve Seçme Formu

Bu bölümde araştırmanın örneklemini oluşturmak için üretilmiş ve olgusal ve davranış sorularından oluşan, kursiyer bilgi ve seçme form anketi anlatılmıştır.

*"Anket, belli bir konuda saptanmış hipotezlere ya da sorulara bağlı olarak, bir evren ya da örneklemi oluşturan kaynak kişilere sorular yöneltmek suretiyle sistemli veri toplama tekniği olarak tanımlanabilir. Anketler yazılı veri toplama aracı olarak tanımlanmışlardır. Anketçi kişilerle yüz yüze değil hazırladığı sorular ile ilişkiye girer." (*Armağan, 1983)

"Olgusal sorular, kaynak kişilerin yaş, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, medeni durumu, cinsiyeti, doğum yeri, sin ve mesleğine dair bilgiler elde etmeyi amaçlar. Davranış soruları, kaynak kişilerin kişisel ve toplumsal etkinliklerini, yapıp etmeleri ile ilgilenir," (Balcı, 2011: 150-151)

Araştırmada rol alacak öğrencileri seçmek için 112 öğrenciye, kursiyer bilgi ve seçme formu dağıtılmış ve istenilen şartlara uygun 51 öğrenciden 16 kursiyer random yöntemiyle seçilmiştir. Bu formu dolduran 112 öğrencinin bazı sorulara verdikleri cevaplar neticesinde, araştırmada rol alacak kontrol ve deney grubu evreni 51 kişi ile belirlenmiştir. Ayrıca sorulara verdikleri bazı cevaplar sonucunda da araştırmada rol alamamışlardır. Şartlara uygun 51 öğrenciden son olarak random yöntemi ile 16 öğrenci seçilmiştir. Kursiyer bilgi ve seçme formu yaratılırken anket ve form oluşturma konusunda deneyimli bir öğretim görevlisinden yardım alınmıştır.

Bakınız Ek-2. Öğrenci bilgi ve seçme formu aşağıdaki maddelerden oluşmuş ve örneklemi oluşturmak maksadı ile toplanması beklenen veriler nedenleriyle belirtilmiştir;

- Ad :
- Soyad :
- Doğum :
- T.C. No :
- Telefon :
- Telefon :
- E posta :
- Ev Adres :

Bu bölümde öğrencinin tanınması ve iletişim bilgi verilerinin toplanması amaçlanmıştır.

- Cinsiyet

  Kız ( ) Erkek ( )

Bu bölümdeki cinsiyet maddesinde öğrencinin tanınması hedeflenmiştir.

- Yaş…….

Yaş maddesinde, araştırmaya konu olan 10/14 yaş arası öğrencilerin belirlenerek seçilmesi hedeflenmiştir. 10 yaş altı veya 14 yaş üstü öğrenciler araştırmaya alınmamıştır.

- Uyruk

  T.C. ( ) Diğer ( )

Araştırmaya konu olan veri toplama araçlarının, eğitim metot ve vcd'sinin ve araştırma dilinin Türkçe olmasından dolayı, ana dili Türkçe olmayan öğrencileri belirleyip araştırmaya almamak adına uyruk maddesinin konulması doğru bulunmuştur.

- Daha önce bir kurumda gitar dersi aldınız mı?

  Evet ( ) Hayır ( )

Araştırmada yer alacak deneklerin gitar eğitim eşitliği ve saflığını denetlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Evet şıkını işaretleyen kursiyerler araştırmaya alınmamıştır.

- Evinizde müzik ile ilgilenen başka bir kişi var mı?

  Evet ( ) Hayır ( )

Araştırmada yer alacak deneklerin müzik eğitim eşitliği ve saflığını denetlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Evet şıkını işaretleyen kursiyerler araştırmaya alınmamıştır.

- Evinizde kendinize ait odanız var mı?

  Evet ( ) Hayır ( )

Araştırmada yer alacak deneklerin çalışma eşitliğini denetlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Evet şıkkını işaretleyen kursiyerler araştırmaya alınmıştır.

- Evinizde kendinize ait bilgisayarınız var mı?

  Evet ( ) Hayır ( )

Araştırmada kullanılacak olan gitar eğitim vcd'sini kullanacak deney grubu öğrencilerini belirlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Hayır cevabını işaretleyenler kontrol grubuna alınmıştır.

- Kendinize ait bilgisayarınız varsa, türünü işaretleyiniz.

  Masa PC ( ) Dizüstü PC ( ) Tablet ( )

Araştırmada kullanılacak olan gitar eğitim vcd'sini kullanacak deney grubu öğrencilerini belirlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Gitar eğitim vcd'si

Windows işletim sisteminde çalışıyor olması nedeniyle tablet şıkkını işaretleyenler deney grubuna alınmamıştır.

- Bilgisayarınızın işletim sistemini işaretleyiniz

  Windows ( ) Android ( ) Diğer ( )

Araştırmada kullanılacak olan gitar eğitim vcd'sini kullanacak deney grubu öğrencilerini belirlemek için bu maddeye yer verilmiştir. Gitar eğitim vcd'si Windows işletim sisteminde çalışıyor olması nedeniyle android ve diğer şıklarını işaretleyenler deney grubuna alınmamıştır.

- Bilgisayarınız başında günde ne kadar vakit geçiriyorsunuz?

  Hiç ( ) 15 dakika ( ) 30 dakika ( ) 60 dakika ( ) 60" dan daha fazla ( )

Bu maddede araştırmada yer alacak deney grubu öğrencilerinin bilgisayar başında günde ne kadar vakit geçirdiklerini öğrenmek amaçlanmıştır. Gitar eğitim vcd'sinin bilgisayar başında çalışılması gereken bölümleri için daha uygun öğrenciler hedeflenmiştir.

- Kurumumuzca verilecek ödevler için gitar çalışmaya her gün ortalama ne kadar vakit ayırabilirsiniz?

  Hiç ( ) 15 dakika ( ) 30 dakika ( ) 60 dakika ( ) 60" dan daha fazla ( )

Bu madde, araştırmada yer alacak deney ve kontrol grubu öğrencilerinin gitar eğitim çalışmalarına günde ne kadar vakit ayırabileceğini gözlemlemek amacıyla oluşturulmuştur. Bu maddede hiç şıkkını işaretleyenler araştırmaya alınmamıştır.

- Haftalık Gitar dersinize her hafta gelebilir misiniz?

  Sık sık devamsızlık yapabilirim ( )
  Ara sıra devamsızlık yapabilirim ( )
  Her derse gelirim kesinlikle devamsızlık yapmam ( )

Bu madde, araştırmada yer alacak deney ve kontrol grubu öğrencilerinin gitar eğitim derslerine ne kadar vakit ayırabileceğini gözlemlemek amacıyla oluşturulmuştur. Bu maddede sık sık devamsızlık yapabilirim şıkkını işaretleyenler araştırmaya alınmamıştır.

- Her Pazar 13.00/14.30 veya 14.30/16.00 ders saatlerine gelebilir misiniz?

  Evet ( ) Hayır ( )

Bu madde, araştırmada yer alacak deney ve kontrol grubu öğrencilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya konu olan kültür merkezinin uygun eğitim saat ve günlerine uyum sağlayamadığı için hayır şıkkını işaretleyenler, araştırmaya alınmamıştır. Öğrenci seçme ve bilgi formu araştırmanın başında 1 kez, evrene (Barış Manço kültür merkezi. 2017/2018 eğitim sezonu için gitar kursu almak için baş vuran 10-14 yaş arası öğrencilere) uygulanmıştır ve örneklem (deney ve kontrol grupları) belirlenmiştir.

2.4.2. Klasik Gitar Performans Testi

Öğrencilerin teksesli on parçalık klasik gitar repertuarı ve on bona/solfej okuma parçası ödev kabulleri sırasında 10 madde den oluşan üçlü likert tipi ölçme performans testi araştırmacı tarafından öğrencilere tekrarlanan son test yöntemi ile uygulanmıştır. Bu alanda yeterli çalışma olmadığından (klasik gitar performans testi) öznel bir şekilde yaratılarak geçerlik ve güvenilirliği üç farklı akademisyen danışmanlığında puanlayıcı gözlemci güvenilirliği yöntemi ile tasarlanmış ve test maddelerine son hali verilmiştir. Klasik gitar performans testi için bakınız ek-1. Aynı zamanda öğrencilerin tüm klasik gitar performans testi ödev kabulleri sırasında öğrencilerin video kaydı alınmıştır. Video kayıtları için öğrenci velilerinden yazılı izin alınmıştır.

Klasik gitar performans testinin güvenilirliği Cronbach's Alpha yöntemi ile sınanmış, bu ölçeğin güvenilirlik istatistikleri (Reliability Statistics) 0.903 düzeyinde olup, anket sorularının yüksek düzeyde güvenilir olduğu belirlenmiştir. Ölçeğinin

yapı geçerliliğine sahip olup olmadığını belirlemek için faktör analizi kullanılmıştır. Verilerin Faktör analizine uygun olup olmadığının belirlemek amacıyla Bartlett Testi, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Testi uygulanmıştır. Çalışmada veriler SPSS programı ile faktör analizi yapılarak yapı geçerliliği sınanmış. KMO and Bartlett's Testi sonucu 0.882 değeri elde edilerek iyi düzeyde bir hatasızlık sağlanmıştır. Bu durumda faktör analizi yapmaya elverişli iyi bir veri seti mevcuttur.

Araştırma sürecinde kullanılacak klasik gitar performans testi, aşağıdaki maddelerden oluşmaktadır. 10/14 yaş arası gitara yeni başlayan öğrencilere uygulanarak, başlangıç düzeyi tek sesli bir gitar ödevi ve nota okuması parçası icrasının niteliğini ve başarısını üçlü likert tipi ölçeğe göre şu unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiştir;

1-Klasik gitar oturuş ve tutuş formunun değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin gitarı dengeli biçimde tutması, gitar sapının çene hizasında 45 derecelik açıyla tutulması, klavyeyi omuza yeterince yakın mesafede tutması, tutuş sırasında omuzları serbest ve rahat bırakması, ayağın ayaklığa doğru şekilde konulması, gitarın sol bacak içerisine doğru şekilde konulması, gitarın iki bacak arasındaki duruşu, gitarın bacaklarca taşınması, büyük ve küçük eklemlerin dans eder gibi rahatça dışa doğru kırık olması, gitar arka kapağı ile öğrenci göbek bölgesi arasında yamuk üçgen bir boşluğun olması, sağ el bileğinin iç kısmı ile gitar ön kapağı arasında üçgen bir boşluğun olması, sol kol dirseğinin belden açıkta tutulması gibi hususlar dikkate alınarak puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

2-Öğrencinin klasik gitar sağ el pozisyonun değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin sağ kolunu gitarın sağ bel boşluğuna doğru açı ile doğru noktaya konulmuş olmasına, bileğin hafifçe dışa doğru kırık olmasına, bilek iç kısmı ile gitar ön kapağı arasına üçgen bir boşluk bırakması, parmaklar çalışırken

kol, dirsek ve bileğin çok gerekmedikçe hareket etmemesi, icra sırasında pozisyonunu bozmaması gibi hususlar dikkate alınarak puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

3-Öğrencinin klasik gitar sol el pozisyonunun değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin sol kol dirseğinin belden açıkta tutulması sol el bileğinin hafifçe dışa bükük bir şekilde durması, sol kolun düz durması, sol el başparmağının dik bir şekilde durması, parmağın sağ sola yatmaması, klavyenin üstünden gereksiz yere çıkmaması, parmak eklemlerinin dışa doğru hafifçe kırık bir şekilde durması, parmakların tellere dik ve yakın şekilde tutulması gibi hususlar dikkate alınarak puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

4-Sağ el tel çekiş biçimi ve ton çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin sağ el i ve m parmaklarıyla teli apoyando veya tirando pozisyonunda tek seferde çekmesi, parmağın teli, telin altından girip avuç içine doğru düzgünce çekilmesi, teli çektikten sonra parmağın avuç içerisine doğru hareketinin devam etmesi, tonun etli ve tele dokunduğu noktadaki (dolce-suntato-ponti çello) tel rengini yansıtması, ortaya çıkan sesin uzayarak karakterini devam ettirebilmesi sönmemesi, i parmağı ile teli çekmesinin ardından mutlaka m parmağı ile diğer hamleyi yapması, teli çekerken sağ el pozisyonunu bozmaması, sol el tel basma hamlesinden bir mikron saniye önce sağ el hamlesinin başlıyor olması gibi hususlara dikkat edilerek puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

5-Sol el tel basış biçimi ve temiz ses çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin sol bileğinin dışa doğru hafifçe bükük, sanki avucunda bir tenis topu tutuyormuş gibi sol el parmaklarının kök orta ve uç eklemlerinin dışa doğru hafifçe bükük olmasına, bükük olan sol el parmağı uç ekleminin gitar klavyesindeki perdeye dik bir şekilde, tırnaklar gökyüzüne bakacak açıyla, pençe şeklinde basılıyor olmasına, sol elin rahatlığına, kasılmamasına, sol el parmaklarının tele yakın durması ama gerekmedikçe tele temas etmemesine, parmağın gerektiğinde tek hamlede tele basabilme refleksine, tele basma basıncına, nota süresi boyunca bu basıncı aynı oranda devam ettirebilmesine, nota süresi boyunca parmağı gereksizce perdeden çekmemesine, sesleri birbirine bağlayarak çalabilmesine, sol el parmağını telden kaldırmadan önce bir sonra ki hamleyi yapacak parmağı hazırlaması yada basmasına, parmak ucunun perdenin ortasına yada sağa yakın basmasına fredlere dokunmamasına, parmağı perdeden çekerken tek hamlede seste çapak oluşturmadan çekmesine, basıştan kaynaklanan sesin temiz, aynı karakterde uzayan, çapaksız bir ses olmasına dikkat edilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

6-Öğrencinin icra sırasında nota süreleri ve tempoya uyumunun değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin çaldığı notanın doğru olmasına, nota süre değerlerini doğru uzatması tempoyu yavaşlatmaması, hızlandırmaması, icraya başladığı tempoda devam etmesi ve icrayı bitirmesi gibi hususlara dikkat edilerek puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

7- Öğrencinin icra sırasında doğru nota çalmasının değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin çaldığı notanın doğru olmasına, dikkat edilerek puan verilecektir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

8-Öğrencinin icrası sırasında eserin trafik nüans duate gibi unsurlara uyumu

Bu madde de öğrencinin müzik eseri üzerinde yazan yönlendirme işaretlerine uymasına, müzik eseri üzerinde yazan renk işaretlerine ve müzik eserinde yazılan sol ve sağ parmak yönlendirmelerine uyup uymadığına dikkat edilerek puan verilecektir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

9-Öğrencinin çalışı sırasında eser icra akıcılığının ve müzikalitenin değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin icra sırasında tempo ve nota sürelerine dikkat ederek çalmasına, seslerin olması gereken sürede, bağlı, temiz çalınmasına, icra sırasında geçişlerde duraksama, bekleme, aksama, yavaşlama veya hızlanma olmamasına, duate, nüans ve trafik işaretlerine uyulurken akıcılığın bozulmamasına, bir bütün olarak eserin öğrenci tarafından algılata bilirliğine bakılarak puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

10-Bona/Solfej okumalarının müzikal ve ritmik normlara uygunluğunun değerlendirilmesi

Bu madde de öğrencinin bona ve solfej okumalarında nota değeri ve tempoya dikkat etmesine, nefes kontrolüne, doğru yerlerde nefes almasına, sesin temiz ve doğru frekansta verilmesine ve nota süresi boyunca bunun korunmasına, doğru nota isminin söylenmesine dikkat edilerek puan verilmiştir.

- Başarısız 1 puan ( )
- Orta 5 puan ( )
- Başarılı 10 puan ( )

2.4.2.1. Klasik Gitar Performans Testi Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Güvenilirlik analizi, anket sorularına verilen sıralanabilir (Ordinal scale) ölçekteki yanıtların tutarlılığını test eder. Yani cinsiyet, medeni durum gibi değişkenler için tutarlılık test edilmez fakat likert ölçeğinde tasarlanmış anket soruları için tutarlılık analizi yapılabilmektedir. Bu analiz için temel gösterge Cronbach's Alpha istatistiğidir. Tüm sorular için elde edilen α değeri o anketin toplam güvenilirliğini gösterir. Cronbach's Alpha istatistiğinin 0,7'den büyük olması beklenir. 0,7'den küçük olması durumunda güvenilmez olduğunu ve 0,8 değerinden fazla olması durumunda yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu gösterir.

Tablo 3: Cronbach's Alpha Standartları

Cronbach's alpha	Güvenilirlik
$\alpha \geq .9$	Mükemmel
$.9 > \alpha \geq .8$	İyi
$.8 > \alpha \geq .7$	Kabul edilebilir
$.7 > \alpha \geq .6$	Şüpheli
$.6 > \alpha \geq .5$	Kötü
$.5 > \alpha$	Güvenilmez

Cronbach's Alpha istatistiğinin Güvenilirlik sınırları yukarıdaki gibidir.

Tablo 4: Gözlem Durumları

Gözlem Durumları Tablosu			
		Gözlem Sayısı	**%Yüzde**
Durumlar	Geçerli Gözlem	158	98.8
	Hariç Tutulan Gözlem[a]	2	1.3
	Toplam	160	100.0
a. Hesaplamada kullanılmayan gözlem			

Cronbach's Alpha Değerini hesaplamadan önce gözlem durumları tablosu oluşturulmuş, 2 gözlem kayıp gözlem olduğundan bu gözlemler SPSS programı tarafından hesaplamaya dahil edilmemiştir. Dahil edilmeyen gözlemin %1.3 oranı mevcuttur. İstatistiksel hesaplamalarda %1.3 oranındaki veri kaybı makul olarak görülmektedir.

Tablo 5: Klasik Gitar Performans Testi Güvenilirlik Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri (Reliability Statistics)		
Cronbach's Alpha Değeri	**Standartlaştırılmış Cronbach's Alpha Değeri**	**İfade Sayısı**
.903	.901	10

Ölçeğin güvenilirlik istatistikleri (Reliability Statistics) 0.903 olup, anket sorularının yüksek düzeyde güvenilirliği mevcuttur. Fakat soru bazında bu güvenilirliğin sorgulanması gerekmektedir. İfadeler tek tek Cronbach's Alpha katsayısı ile ilişkisine bakıldığında sadece 10. İfadenin ve 1. İfadenin çıkartılması durumunda Cronbach's Alpha katsayısı çok az artmaktadır. Fakat bu ifadeleri ölçek korelasyon katsayısı ile ilişkisi ve varyansı açıklama yüzdeleri düşünüldüğünde bu fark önemsenmeyecek düzeydedir. Bunun yanında Cronbach's Alpha katsayısı genel düzeyi 0.903 gibi yüksek düzeyle güvenilir çıktığında anket ifade yapısının değiştirilmesine gerek olmadığı düşünülmektedir. Özdamar (2004) güvenirlik katsayısına ilişkin ölçüt değerleri aşağıda olduğu gibi ifade etmektedir.

$0.00<\alpha<0.40$ olduğu zaman ölçek güvenilir değildir.

$0.40<\alpha<0.60$ olduğu zaman ölçek düşük güvenilir düzeydedir.

$0.60<\alpha<0.80$ olduğu zaman ölçek orta güvenilir düzeydedir.

$0.80<\alpha<1.00$ olduğu zaman ölçek yüksek güvenilir düzeydedir.

Yukarıda verilen ölçüt değerlere bakıldığında eldeki ölçeğin oldukça yüksek düzeyde bir güvenirlik katsayısına sahip olduğu ve ölçeğin istatistik tutumlarının belirlenmesinde güvenirlik düzeyi yüksek ölçme sonuçlarının elde edilebileceğini göstermektedir. Aynı zamanda yapı geçerliliğinin de yüksek olduğunu söylemek doğru olacaktır.

2.4.2.2. Klasik Gitar Performans Testi Geçerlilik Faktör Analiz Sonuçları

Bu çalışmada geliştirilmeye çalışılan "Öğrencilerin performans puanları" ile ilgili olarak yapı geçerliği çalışılmıştır. Yapı geçerliliği ölçme aracında yer alan maddelerin ölçülmek istenen özellikle yüksek düzeyde ilişki vermesi ve faktörler arasındaki ilişkilerin de kurama uygun olması durumunu ifade etmesi olarak kabul edilebilir. İstatistik tutum ölçeğinin yapı geçerliliğine sahip olup olmadığını belirlemek için faktör analizi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen verilerin Faktör analizine uygun olup olmadığının belirlemek amacıyla Bartlett Testi, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Testi uygulanmıştır. KMO Testi değişkenler arasındaki korelasyonları ve faktör analizinin uygunluğunu test etmeye çalışan bir uygunluk testi olarak kullanılmaktadır. KMO test değeri 0-1 aralığında değişmektedir. KMO değeri, bir değişkenin değeri diğer değişkenler tarafından hatasız bir şekilde tahmin edilmesi durumunda 1 olur. Aksi bir durum söz konusu olunca yani bir değişkenin diğer değişkenler tarafından tahmin edilirken hatasızlık düzeyi azaldıkça KMO değeri 1'e yaklaşacaktır. Böyle bir durumda eğer bir değişkenin değeri diğer değişkenler tarafından yeterli düzeyde tahmin edilemiyorsa faktör analizinin kullanılmaması gerekir. KMO değerlerine ilişkin anlamlar, KMO test sonuçlarının 0,50'dan küçük olması durumunda kabul edilemeyeceğini, 0,50-0,60 değerinin kötü, 0,61-0,70 değerinin zayıf, 0,71-0,80 değerinin orta, 0,81-0,90 değerinin iyi, 0,90 üzerinde olan değerin ise mükemmel olduğunu belirmektedirler (Şencan,2005).

Tablo 6: KMO ve Bartlett's Testleri Sonuçları

KMO and Bartlett's Testi		
Kaiser-Meyer-Olkin(KMO) Örneklem Yeterliliğinin Ölçülmesi Testi		.882
Bartlett'in Sphericity Testi	Yaklaşık. Ki-Kare	903.872
	Serbestlik Derecesi (df)	45
	Anlamlılık Düzeyi (sig.)	.000

Çalışmada veriler SPSS ile faktör analizi yapılarak yapı geçerliliği sınanmış. Yukarıdaki tablo dikkate alındığında KMO and Bartlett's Testi sonucu 0.882 değeri elde edilerek iyi düzeyde bir hatasızlık sağlanmıştır. Bu durumda faktör analizi yapmaya elverişli iyi bir veri seti mevcuttur.

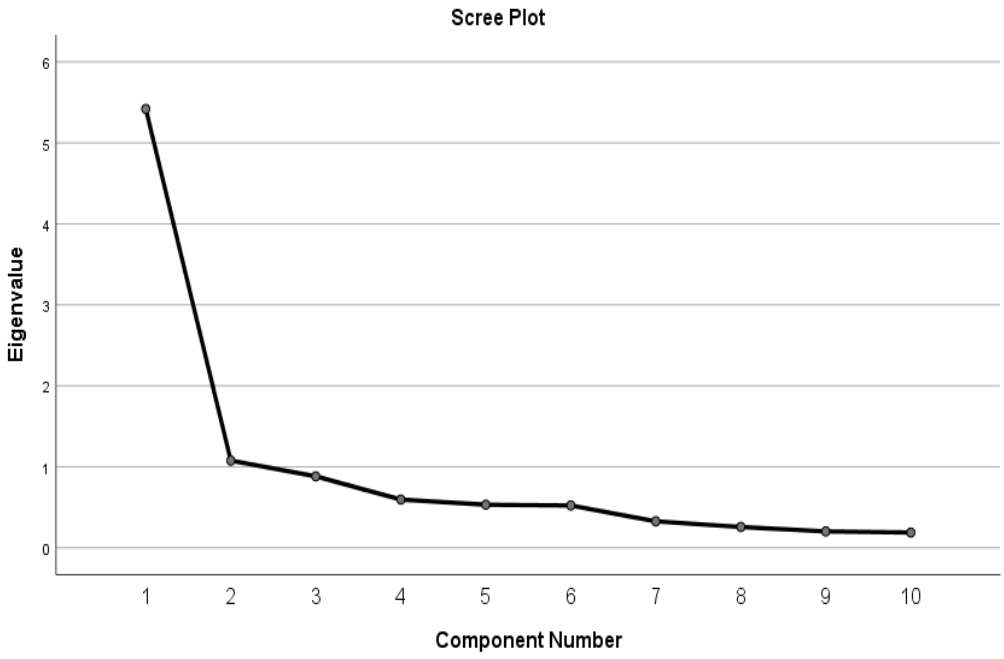
Tablo 7: Toplam Açıklanan Varyans Tablosu

Toplam Açıklanan Varyans Tablosu						
Bileşenler (Component)	Öncelikli Öz Değerler			Çıkarılan Kareler Toplamı Yük Değerleri (Faktörler)		
	Toplam	Açıklanan Varyans Yüzdeliği	Açıklanan Yığmalı Varyans Yüzdeliği	Toplam	Açıklanan Varyans Yüzdeliği	Açıklanan Yığmalı Varyans Yüzdeliği
1	5.420	54.197	54.197	5.420	54.197	54.197
2	1.077	10.770	64.967	1.077	10.770	64.967
3	.882	8.819	73.786			
4	.595	5.954	79.740			
5	.531	5.313	85.053			
6	.522	5.221	90.274			
7	.326	3.260	93.534			
8	.257	2.566	96.100			
9	.202	2.020	98.119			
10	.188	1.881	100.000			

Çalışma sorularına ilişkin yapı uyumluluğu geçerliliğine bakmak için temel bileşen analizi sonuçları "Toplam Açıklanan varyans tablosu"nda verilmiştir. Tabloya bakıldığında birinci faktörle ikinci faktör arasındaki faktör yükleri arasındaki fark beş kattan fazla ve ikinci faktör ile üçüncü ve diğer faktörler arasında

önemli düzeyde fark olmadığı için çalışma ölçeğinin tek boyutlu yani yapı geçerliliğine sahip olduğu kabul edilmektedir. Geliştirilen ölçeğin Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim Metodunun Etkililiğinin Sınanması için ölçebilecek niteliğe sahip olduğu kabul edilmektedir.

Yine tabloya bakıldığından ölçek bileşenlerinden iki tanesinin öz vektörlerinin birden büyük olduğu, yani bu ölçekte yer alan performans değerlendirme formunun iki faktörde toplandığını ifade etmektedir. Bu iki faktörün kümülatif olarak toplam değişimin %64.967 sini açıklamaktadır. Bu istatistiğe ilişkin değerlendirme iki alt boyutta (faktörde) öğrencileri değerlendirmektedir. Bu alt boyutları tespit etmek için diğer bir yöntem scree plot grafiği yöntemidir. Grafik kırılmalarından oluşan bu grafikte, eğimin hızlı düştüğü notlarda alt boyutlar tespit edilebilir. Birinci bileşenden ikinci bileşene geçildiğinde faktör yüklerindeki büyük değişimleri yani farklı boyutlar oluştuğu ifade edilmektedir. İkinci bileşenden sonra eğimin fark oluşturacak şekilde boyut oluşturmadığı görüldüğünden, bu çalışmadaki ölçeğin iki alt boyuttan oluştuğu söylenebilir.

Grafik 3: Ölçeğin Alt Boyutlarının Tespiti Grafiği

Bu alt boyutların tespit edilmesi için ölçeğin birinci faktörleri fiziksel boyutu ile ilişkilendirilip birinci ve ikinci ifadelerden oluşmaktadır. İkinci faktör müziksel algısı boyutu ile ilişkilendirilmiş olup 3,4,...,10. ifadeleri içermektedir. Öğrencilerin eğitim tekniğinde eldeki ölçekte iki alt boyutu kısaca gitar oturuş, tutuş, sağ, sol el, duruşu, boyutu ve öğrenci melodi, ritim, ses algısının sınanması boyutu şeklinde, iki alt boyutta değerlendirmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Tablo 8: Ölçek Faktörlerine Ait Faktör Yükleri

	Faktörler	
	Gitar Pozisyonu Boyutu	**Melodi Algısı Boyutu**
1- Klasik gitar oturuş ve tutuş formunun değerlendirilmesi		.900
2- Öğrencinin klasik gitar sağ el pozisyonun değerlendirilmesi		.700
3- Öğrencinin klasik gitar sol el pozisyonunun değerlendirilmesi	.590	
4- Sağ el tel çekiş biçimi ve ton çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	.634	
5- Sol el tel basış biçimi ve temiz ses çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	.725	
6- Öğrencinin icra sırasında nota süreleri ve tempoya uyumunun değerlendirilmesi	.898	
7- Öğrencinin icra sırasında doğru nota çalmasının değerlendirilmesi	.787	
8- Öğrencinin icrası sırasında eserin trafik nüans duate gibi unsurlara uyumu	.839	
9- Öğrencinin çalışı sırasında eser icra akıcılığının ve müzikalitenin değerlendirilmesi	.873	
10- Bona/Solfej okumalarının müzikal ve ritmik normlara uygunluğunun değerlendirilmesi	.427	

Sonuç olarak geliştirilen teknolojik araç ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitim metodunun etkinliğini sınamakta kullanılan klasik gitar performans testi ölçeği, güvenilirlik ve geçerlilik bakımından uygun bir şekilde ölçülmesi istenen şeyin ölçülebilmesinde kullanılabilecek bir ölçme aracı olduğu var sayılmaktadır.

2.5. Verilerin Analizi

Bu bölümde verilerin analiz ediliş şekli ile ilgili bilgiler verilmiştir.

"Araştırmada ihtiyaç duyulduğu için toplanan verilerin analizinde kullanılan istatistiksel ve/veya diğer analitik prosedürler spesifik olarak açıklanır. Bu yüzden de araç tam olarak geliştirilmedikçe ya da önceden var olan bir aracın kullanılması durumunda bu araç iyice tanımlanmadıkça (ölçmenin gücü, süreklilik, dağılım biçimi, kullanılan ölçek, verilerin niteliği gibi) bu prosedürlerin açık seçik belirtilmesi imkansızdır." (Guba, 1961) .

"Burada ayrıca kullanılan ya da kullanılma olasılığı olan herhangi bir analitik araç kısaca betimlenir." (Balcı, 2011).

Bu araştırmada deney sürecinde klasik gitar performans testileri ile toplanan veriler, önce matematiksel tablolar ile sunularak yorumlanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlemeleri SSPS 15.0 programı ile yapılmıştır.

Klasik gitar performans testi ile toplanan verilerin normalliği Kolmogorov-Smirnov normallik Testi ve Shapiro-Wilk normallik testi ile yapılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğunu görsel olarak ispatlamak için deney ve kontrol gruplarının histogram grafiği SAS Entireprise Guide 5.0 programı kullanılarak çizilmiştir. SAS Entireprise Guide 5.0 programı ile histogram grafiği çizdirmesinin avantajı Q-Q Plot grafiği ve kernel eğrisinin de görülmesinin istenmesidir. Klasik gitar performasn testi ölçeğinin SPSS ile faktör analizi yapılarak yapı geçerliliği sınanmış. KMO and Bartlett's Testi ile veri sonucu değeri elde edilerek hatasızlık sağlanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cornbach's Alpa analizi ile yapılmış, güvenilirlik sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada deney ve kontrol grubu öğrencilerinin verileri toplanarak parametrik olmayan test istatistiklerinden Mann-Whitney U testinden faydalanılmış ve elde edilen istatistiksel verilerin manidarlığı $P<0,05$ düzeyinde sınanmış bulgular araştırmanın amaçlarına uygun olarak tablo ve yorumlar halinde sunulmuştur.

Mann Whitney U testi, parametrik testlerin kullanılmasına mani durumlar olması halinde kullanılan sonuçları güçlü, yaygın kullanım alanı olan ve güvenilir bir nonparametrik test yöntemidir. Örneklemin 30-310 kişiden az olması ve verilerin azlığı, ölçüm değerlerinin normal dağılımın dışında olması gibi nedenlerle parametrik T testi yerine kullanımında istatistiksel ve bilimsel bakımdan sakınca yoktur. Mann Whitney U testi ortalama yerine medyan kullanır ve karşılaştırır. Yöntem temelde veriyi birleştirir, sıralar ve sıralama puanı verir. Elde edilen puan dizisini ait oldukları gruba göre ayırır. Her bir grubun grup puanları hesaplanır ve aradaki farklılığın anlamlılığı karşılaştırılır ve sınanır. Mann Whitney U testine alternatif olarak gösterilebilecek işaret testi ve medyan testi olmasına rağmen, Mann Whitney U testi analiz gücü, yaygınlığı, geçerlilik ve güvenilirliği nedenleriyle tercih edilir.

"Yapılan analiz sonrasında gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann-Whitney U testinden faydalanılır. Bu şekilde elde edilen farkın kaynağının incelenebileceği düşünülür." (Can 2004, 56).

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada konu edilen problem ve alt problemlere dair nitel ve istatistiksel veri çözümleme yöntemleri ile elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Birinci alt problemde, özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu, sorunları ve bu sorunlara dair çözüm önerisi sunan çalışmalar incelenmiş ve de ilgili literatür değerlendirilmiştir.

İkinci alt problemde 6 hafta, 12 ders ve 10 ödevlik deney sürecindeki nitel ve istatistiksel çözümlemeler tablo, teori ve yorumları ile sunulmuştur.

Araştırma sürecinde kullanılan müfredat, ders ve ödev içerikleri ile birlikte bu ödevlerin amaç ve eğitim yöntemleri, (Bknz ek-5) ve de bu müfredata dair eğitim video linkleri (Bknz ek-6) ekler bölümünde yer almıştır.

Yine ekler bölünde araştırma sürecindeki her ders için (deney-kontrol) grupların aldığı klasik gitar performans testi ders ortalaması puanları tablo haline getirilmiştir. (Bknz ek-7).

3.1. Birinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

1. Özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu nedir ve sorunları nelerdir?

Bu bölümde özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu, sorunları ve bu sorunlara dair çözüm önerisi sunan çalışmalar ilgili literatür incelenerek değerlendirilmiştir.

3.1.1. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Günümüzdeki Durumu

Günümüzde özengen klasik gitar eğitimi, sayısız özel kişi, kurum, devlete bağlı kuruluş, vakıf, merkez veya okul tarafından, sayısız farklı eğitim yöntemi, eğitim süresi, müfredat ve repertuar ile verilmektedir. Bu durum eğitimde renklilik olarak da görülebileceği gibi çoğu zaman da denetim boşluklarından kaynaklanan karmaşa ve yanlış uygulamalarla da karşımıza çıkmakta, eğitim için uygun olmayan şartlar, yanlış uygulama ve yöntemler, maddi kaygılar, eğitimci veya öğrenci yetersizliği gibi konulardan dolayı verimsiz bir müzik eğitimi meydana getirebilmektedir. Özengen kurslardaki haftalık ders saatleri genelde, haftada bir iki saat olarak uygulanmaktadır. Kursiyerlerin özengen müzik eğitimi dışında, aktivite, ödev, sınav, ders meslek, kariyer gibi diğer sorumlulukları da vardır. Hizmet verilen kursiyerlerin yaş aralığı geniş olup, her yaş grubunun özengen eğitimi içerisinde verimliliğini etkileyen farklı sorunları olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Fakat özengen müzik eğitimi veren kurumların çoğundaki grup ders verme zorunluluğu, çoğu zaman farklı yaş ve seviyedeki öğrencilerin aynı grup içerisinde aynı eğitimi alırken zorlanmalarına yol açmaktadır.

Ayrıca bu kursların bazılarının ücretsiz eğitim veriyor oluşundan, bazılarının ise kurs sahibi veya yöneticilerinin yapılan iş hakkında yeterince bilgiye sahip olmayışından dolayı, kursların öğrenci sayısı oldukça fazladır. Genelde sağlıklı bir enstrüman eğitimi için öğrenci öğretmen ilişkisi birebir, ikiye ya da üçe bir olması gerekirken, bu tür kurslarda on beşe, otuza bir öğretmen düştüğü dahi görülmektedir. Bu gibi bir kursta haftanın bir iki günü bir saat gitar dersi alan, öğrenim yaşamı veya mesleki yaşamı yoğun bir gitar öğrencisi, müzik gibi zor bir sanatta hızlı bir gelişim gerçekleştiremeyebilir. Dahası bu zor şartlarda yavaş ve zorlu bir gelişim, genelde öğrenciyi soğutmakta yetersiz olduğunu düşündürmekte ve ne yazık ki müziği bırakmaya kadar götürebilmektedir.

Bununla birlikte özengen kurslarında göze çarpan başka bir sıkıntıda, popüler kültürün getirdiği yaşam tarzının müziğe yansımış halinin, öğrenci tarafından sanat ve müziğin gerçek durumu olarak algılanmasıdır. Oysa iyi bir klasik gitar eğitimi için nota,, nazariyat, teori, solfej, müzik kültürü teknik çalışma gibi

olmazsa olmaz pek çok konu bu tür kurslarda verilememektedir. Bu durum kursiyerin büyük müzik resminin bütününü görmesine imkan vermemekte, küçük resim parçacıklarına takılarak kaybolup gitmesine yol açabilmektedir.

Aynı zamanda yeni nesil öğrencilerin günlük hayatında, bilgisayar, tablet, cep telefonlarının, video ve ses çalışmalarının, oyun ve uygulamaların çok fazla yer alması, eski bir teknolojik araç olan müzik enstrümanlarına ayrılan zaman ve isteği azaltabilmektedir.

Özengen klasik gitar eğitiminde yaşanan sorunlara, klasik gitar eğitiminin özengen müzik eğitimi içerisinde insanlar tarafından en fazla talep edilen müzik eğitimi olduğu ve yoğun öğrenci talebinin hem şu an görünen kaotik durumu daha da karmaşık bir hale getirebileceği hem de daha fazla insanın bu sistemsizlik içerisinde mağdur olabileceği eklenmelidir. 2006 yılında "özengen klasik gitar eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi" adlı çalışmada Türkiye de 16 farklı ilde 55 adet gitar öğretmenine sorulan "Gruplarınızda kaç gitar öğrencisi vardır?" sorusuna %68'i 12 kişiden fazla öğrenci olduğunu söylemektedirler (Özdek, 2006: 328). Tüm bu olumsuzluklar özengen klasik gitar eğitim verimliliğini düşürürken, bu konuda yapılan iyileştirme yöntem ve de uygulamalarıyla, olumsuz süreci tersine çevirmek adına yapılan çalışmalarda bulunmaktadır.

3.1.2. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Sorunları ve Bu Sorunlara Dair Çözüm Önerisi Sunan Çalışmalar

Araştırmanın bu maddesinde özengen klasik gitar eğitiminde yaşanan sorunların çözümü için yapılan çalışmalar alt başlıklar altında madde madde değerlendirilecektir. Özengen klasik gitar eğitimi içerisindeki çok sayı ve çeşitlilikteki sorunların çözümü için de çeşitli ve çok sayıda çözüm yolu aranması doğal bir sonuçtur. Ayrıca buradaki değerlendirme özengen klasik gitar eğitimi yapısı içerisinde göze çarpan sorunlar ve ulaşılabilmiş çalışmalarla sınırlıdır.

3.1.2.1. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Başlangıç Yaşı Sorunu

Klasik gitara başlangıç yaşı ve eğitim süreci hakkında farklı görüş ve çalışmalar vardır. Ayrıca özengen klasik gitar eğitimi içerisindeki grup ders geleneğinde yaşanan farklı yaş ve seviyelerdeki öğrencilerin aynı grup içerisinde eğitim alma uygulamasının yanlışlığı dışında, özengen eğitimi veren kurumlarda okul öncesi yaş da ki küçük öğrencilerinde, ilkokul ve orta okul öğrencileriyle aynı grupta yer verilmesi ve aynı materyaller ile aynı eğitimi almaları da sektörde sıkça yaşanan sorunlardan biridir. (Hancıoğlu, 2010).

Kalaycıoğlu (2016) "Erken Yaş Gitar Eğitimiyle İlgili Basılı Öğretim Materyallerinden Bazılarının Karşılaştırılmalı Analizi" adlı çalışmasında 6-9 yaş arasındaki öğrencilerin klasik gitar eğitim sürecinin verimliğini arttırmak için uygun materyal ve yöntemlere dikkat çekmiştir. Piyasada bulunabilen beş adet erken yaş başlangıç seviyesi kitabını karşılaştırarak aralarında tam anlamıyla başarılı, ideal bir klasik gitar eğitimi metodu olmadığını bildirilmiştir. Genel olarak metotların yapısının daha sağlam ve sağlıklı ürünlerden oluşturulması gerektiğini, anlatımların daha çok resim ve illüstrasyon içermesi gerektiğini, alıştırma ve parçaların birbirine yakın nota ezgilerinden oluşması ve asıl amacın müzik yapmaktan çok enstrüman ve müziği sevdirmek olması gerektiğine dikkat çekmiştir

Can, (2004) "Türkiye'deki 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitim Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması" adlı çalışmada fiziki güç gerektiren tam boy klasik gitar enstrümanının başlangıç yaşının 10 yaş olması gerektiğini kabul etmekle birlikte, popüler bir enstrüman olan klasik gitar eğitiminin okul öncesi 5-7 yaş arası çocuklarca da talep edildiğini bildirmektedir. Daha önce 5-8 yaş arası öğrencilerde geçerlik ve güvenilirliği denenmiş, Fransız Prof. François Castet'in "My guitar and me" adlı metodunu, Türkiye'de 7-9 yaş arası çocuklara uygulayarak gözlemlemiştir. Kalaycıoğlu (2016) gibi Can'da (2004) erken yaş gitar öğrencileri için genel metot ve uygulamalarla değil, özel bir başlangıç metodunun hazırlanması ve bu yaşa uygun materyallerle uygulanmasından yanadır. Enstrümanın fiziksel özellikleri ve çocuk gelişimi dikkate

alındığında, diğer akademik tez ve makalelerdeki genel kanı tam boy gitara başlama yaşının 10 yaş olması gerektiğidir. (Kalaycıoğlu, 2016: 5)

Sonuç olarak genel ön görü sektörde geçerlilik ve güvenilirliği kabul gören F. Carulli metot for guitara, Aguado metot for guitarra, R. Arenas metot 1, Mourat la Guitarra volüme A gibi klasik gitar başlangıç metotları erken yaş grup öğrencilerinin özengen gitar eğitimine başlaması için uygun değildir. Bu yaş aralığına uygun algı ve fiziksel özellikler dikkate alınarak, özel bir hazırlık ile yapılandırılmış erken yaş çocuk gitar metotları kullanılmalıdır (Erim, 2005: 42-43; Kalaycıoğlu, 2016: 71-75).

Bu bağlamda bu başlık altında incelenmiş olan çalışmaların Milli Eğitim Bakanlığı yaşam boyu öğrenme müdürlüğü bünyesinde yürütülecek akademik anlamda bir proje olarak, okul öncesi klasik gitar eğitimi konulu ideal bir metot üretilerek modellenmeli, standart olarak tüm okul öncesi klasik gitar eğitimi veren kurumlara dağıtılarak bu talebe cevap verilmelidir.

3.1.2.2. Öğretmen, Öğrenci Yeterliliği ve Verimliliği Sorunu

Bir öğrencinin iyi gitar çalması için nasıl müzikal yetenek ve çalışma disiplini gerekliyse, öğretmenin de iyi gitar öğretmesi için aktarma yeteneği ve motivasyon disiplini gereklidir. Müzisyeni disiplinli bir çalışma emek artı zamanla başarıya ulaştırır. Zamansız emek ya da emeksiz zaman pek bir işe yaramayacaktır. Kişi hem disiplinli bir şekilde çalışılmalı hem de çalışılan şeyin sindirilebilmesi için kendisine zaman tanıması gerekli olabilir (Elmas, 2003: 91). Bu konuda eğitim bilimleri öğrenci ve akademisyenlerce hazırlanmış çalışmalar vardır. Bu çalışmalar genel olarak öğrenci ve öğretmenin müzik eğitim süreci içerisindeki serüvenlerinin yönlendirilmesi bakımından önemlidir.

"*Öğretmen çalgısını disiplinli bir şekilde çalışmalı, içinde daima amatör bir öğrenci yaşatmalıdır. Aynı zamanda gelişen dünya bilim ve sanat parametrelerini takip etmeli yeni eğitim yol ve yöntemlerini uygulayabilmektedir.*" (Elmas, 2003: 94).

Yine bu konuda yapılan çalışmalardan biri Önder (2012) "Klasik Gitar Eğitiminin Boyutları" adlı çalışmasıdır. Bu çalışmada öğretmen ve öğrencinin klasik

gitar eğitim serüveni süresince karşılaşacakları sorun, çözüm, müzisyenliğin yolları ve durakları, sorumlulukları, kazanımları, duayen sanatçı ve akademisyenlerin yorumlarıyla anlatılmıştır.

Özengen klasik gitar eğitimi, öğrencinin kariyer veya eğitim hayatı içerisinde dikkat, vakit ve enerji ayırması zor olan amatör bir eğitim olsa da, müzik yetenek ve disiplin gerektiren ciddi ve uzun süreçli bir iştir. Öğrenci müzik eğitimi için ayırmakta zorlandığı vakti, günlük hayat içerisindeki doğru zaman yönetimi, günlük haftalık ve aylık olarak doğru bir çalışma programı planlamasıyla her zaman müzik eğitime vakit ayırması mümkündür (Önder, 2012: 118-121).

Sonuç olarak eğitim sürecinde öğretmen, öğrenci emek ve disiplinin yanı sıra aile ve çevre yardımının da gerekli olduğu, bir sanatçı yaratmanın toplumsal bir çaba ve sorumluluk gerektirdiği sonucu kabul görmüştür.

3.1.2.3. Özengen Klasik Gitar Eğitiminin Müfredat Sorunu

Klasik gitar eğitimi ile ilgili başka bir sorun ise geçerlik ve güvenilirliği sınanmış pek çok geleneksel metodun yanı sıra, sektör içerisinde ticari kaygı ile metodolojik bilgi, formasyon, tecrübe ve plan olmadan üretilen, müfredat, repertuar, modelleme, içerik ve yöntem bakımından sorunlu çok sayıda yasal olarak basılmış ya da yasa dışı basılmış metodun da oluşudur (Özdek, 2006: 318-319).

Genç ve yetişkin öğrencilerin, klasik gitar eğitiminde geleneksel ve güvenilir metotların popüler kültür ile hızla değişen beğeni ve beklentilerinin gerisinde kalıyor oluşu, onları çoğu kursiyer için teknik bir eğitim kitabı olarak görülmeyişi başka bir sorundur. Ayrıca Arenas, Mourat, Aguado, F. Carulli, gibi geçerlilik ve güvenilirliği kanıtlanmış metotların, repertuar, ezgi, armoni ve melodik çalışmaları, Türk müziği beğenisiyle tam olarak örtüşmeye bilmekte, bu durum bazı öğrencilerin eğitim sürecinde sıkılarak verimliliğini kaybetmelerine yol açabilmektedir (Kalkan, 2016).

Ceviz'in (2014) "Özengen Müzik Eğitiminde Kullanılan Klasik Gitar Kaynaklarının İncelenmesi" adlı çalışmasında, ülkemiz özengen klasik gitar

eğitiminde en fazla kullanılan metotları günümüz metodolojisi, algı optimizasyonu, eğitim planlaması ve verimlilik bakımından incelemiş, sonuç olarak kullanılan hiçbir klasik gitar metodunun kusursuz olmadığı sonucuna varmıştır. Ceviz çalışmasında, metot konularının görsellerle desteklenerek yalın anlatılmasını, ders sonu uygulamalarının görsellere sahip ve yalın anlatımının hemen ardından, ders uygulamasının bir egzersiz ve de eser ödevi ile desteklenmesi gerektiğini, metotların etüt ve eser öğretirken bir eğitim planı sahip olması gerektiğini, her ders farklı bir sağ veya sol el tekniğini, bir trafik veya aksan işaretini, donanımsal dinamikleri, hız ve nüans terimlerini, farklı nota ve sus işaretlerini, farklı tel veya pozisyon durumlarını anlatarak parça veya etüt çaldırması gerektiğine dikkat çekmiştir. Ayrıca metotların, akort yapma, sağ el tırnak bakımı, klasik müzik ve gitar kültürü gibi konularda da bilgiler vermesine yönelik önerilerde bulunmuştur (Ceviz, 2014: 46-47).

Türkiye'de özengen klasik gitar eğitiminde kullanılan metotlarla ilgili çalışmalardan biri de Özdek (2006) tarafından yapılan "Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitar Eğitimi" adlı çalışmadır. Bu araştırmaya göre ülkemizdeki 16 ilde yaşayan 55 klasik gitar eğitmeninin 10'nu F. Carrulli Complete Method For Gutar, 22'si Rodruguez Arenas metodunu kullanmaktayken, 21 kişi ise yasal olarak basılmamış, kendileri tarafından toplama olarak üretilmiş metotları eğitim sürecinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Derleme olarak üretilen metotların dünya üzerinde saygın bir klasik gitar başlangıç metodu olarak görünen Arenas metodunun kullanımına bu kadar yaklaşmış olması ilginçtir. Yine aynı çalışmada öğretmenlere, klasik gitar eğitiminde kullanılan yerli ve yasal kaynaklardan en fazla tercih edilen gitar metodu sorulmuş, 14 öğretmenin tercihi ile Murat İşbilen gitar metodu ilk tercih olmuştur. İlginç olan şudur ki, yerli klasik gitar metotları söz konusu olduğunda sadece 9 öğretmen derleme metotları tercih etmeye yönelmişlerdir. Bu tercihin altındaki neden sorgulandığında, öğrenci ve öğretmenlerin Türk müzik ezgi ve melodilerine yakın olan yerli metotları tercih ettiği düşünülebilir.

Çalışmalara ve verilerine baktığımızda yerli ve yabancı kaynaklar arasında herkes tarafından kabul gören tam anlamıyla ideal bir başlangıç gitar eğitim metodu görülmemektedir. Bu durum belki öğretmenlerin kendi derleme metotlarını

üretmelerine yol açmıştır. Fakat derleme olarak üretilen bu metotlar metodolojik, model, içerik ve uygulama bakımından ne kadar doğru olduğu Milli Eğitim Bakanlığı gözetiminde bir şekilde denetlenmeli, eksikleri varsa geliştirilmelidir. Bu çalışmalar akademik normlara uygun olması şartıyla bir zenginlik olarak görülmeli ve dünya klasik gitar eğitim kültürüne yapılan bir katkı olarak değerlendirilmelidir. Aynı zamanda yine Milli Eğitim Bakanlığı gözetiminde yasal veya derleme tüm bu kaynaklar toplanıp, işe yarar olanlar akademik anlamda düzenlenerek ideal standart bir yetişkin özengen klasik gitar metodu üretilmeli ve dağıtılarak millileştirilmelidir. Ancak şu da unutulmamalıdır ki, duygusal, duyumsal, görsel, deneyimsel, fizyolojik ve soyut bir sanat ve de bilim olan müzik eğitiminin, sadece kağıt üzerinde didaktik, teorik bir şekilde öğretilmesi de zordur. Ne kadar iyi olursa olsun, kâğıt üzerinde bir metodun, farklı yetenek, bilinç ve beğenideki tüm insanlara, gitarı öğretebileceğini beklemek yanlış olabilir. İyi bir metodun aynı zamanda geçerliliği ve güvenilirliği sınanmış uygun eğitim yöntemlerince, gerekli araç gereç yardımıyla, müzik eğitim yeterliliğine sahip iyi bir öğretmen tarafından yürütülmesi gerekli olabilir.

3.1.2.4. Özengen Klasik Gitar Eğitiminde Yöntem Sorunu

Yöntem; eğitim bilimlerinde bir amaca ulaşmak için izlenen yol, usül, sistem ve prosedürdür. Ayrıca yöntem, bilimde belli bir sonuca erişmek için bir plana göre izlenen yoldur (Barkot, 1985). Genel ve okul öncesi müzik eğitimi yöntemleri arasında uzun yıllardır kullanılan bilimsel yöntemler mevcuttur. Yine genel ve okul öncesi müzik eğitiminde geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış bu yöntemler aynı zamanda özengen müzik eğitiminde de kullanılabilir. Müzik eğitimi içerisinde veya öncesinde uygulanan iyi bir yöntem, özengen müzik eğitimi içerisindeki birçok sorunun aşılmasını sağlayabilir ve verimliliği arttırabilir.

Okul öncesi, genel ve çalgı eğitiminde en çok kullanılan yöntemler arasında Suziki, Orff, Kodaly, Carabo-Cone, Dalcroze metotları sayılabilir (Özen, 2004: 60). Özen'in (2004) "Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri" adlı çalışmasında, çalgı eğitimi sırasında uygulanan eğitim yöntemleri anlatılmıştır. Yine Öztürk (2006) tarafından yayımlanan "Türkiye'de Orff-Schulwerk Yaklaşımının

Dünü Bugünü" adlı çalışması, Orff yöntemi ile ilgili ülkemizdeki müzik eğitimi çalışmalarının tarihsel sürecini incelenmiş ve aktarılmıştır.

Ayrıca Aykar (2014) "Suzuki Yönteminin Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitimine Uygulanabilirliği" adlı çalışmasında, Suzuki yönteminin Türk halk müziği ezgilerince düzenlenerek özengen klasik gitar eğitiminde kullanılabilirliğini de incelemiştir.

Özengen klasik gitar eğitiminde iyi bir planlama ve metodolojik yaklaşımla kolayca uygulanabilecek eğitim yöntemleri Suzuki ve Kodaly yöntemleridir. Özengen klasik gitar eğitimi öncesi hazırlık süreçleri ve okul öncesi müzik eğitimi süreçleri adına ise Orff, Carabo-Cone, Dalcroze yöntemleri verimliliği arttırabilecek yöntemler olarak söylenebilir. Bu yöntemler şu şekilde anlatılabilir;

Suzuki Yöntemi: Japon müzik öğretmeni Schinicki Suzuki (1898-1998) tarafından özengen ve okul öncesi müzik öğretimi/eğitimi için geliştirilen bir yöntemdir. Bu yöntem çocuğun çok küçük yaşlardan beri müzikal duyum gelişimi ve el koordinasyonunun gelişmesini amaçlamaktadır. Bu yöntemde müzik eğitiminde dersler dışındaki zamanda aileye de büyük sorumluluk düşmektedir. Ailenin gözetiminde, müzik eğitimi başlamadan önce ve başladığı sırada çocuğa sürekli ve de doğru müzik dinleme alışkanlığı kazandırılmaktadır. Böylece çocuk doğal yollardan kolayca parçaları algılayıp, çalabilmektedir. Bu sistem çocukların dili kolayca öğrenmelerinden yola çıkmıştır (Özen, 2004: 61). Başarılı sonuçlar elde edilmiş ve bugün halen Japonya, İngiltere, Almanya ve ABD'de uygulanmaktadır.

Orff Yöntemi: Alman besteci Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilmiştir. Okul dönemi veya okul öncesi çocuğun ritim duygusu ve yaratıcılığının geliştirilmesi amaçlanarak notalı veya notasız ritim aletlerinin on kişilik gruplar tarafından hep birlikte çalınması yürütülmektedir. Almanya, ABD ve Kuzey Avrupa da uygulanmış ve iyi sonuçlar vermiştir. Bu yöntemde ders dışı çalışma bulunmamaktadır (Öztürk, 2006: 81).

Kodaly Yöntemi: Macar besteci Zoltan Kodaly'nin (1882-1967) geliştirdiği bir sistemdir. Okul öncesi çocukların yaşadıkları coğrafyanın folk müziğini

tanımaları, el ayak vuruşlarıyla, danslarıyla eşlik etmeleri ve şarkılarını söylemeleri üzerine kurulmuş bir sistemdir. Orta Avrupa ve ABD'de uygulanarak sonuç vermiştir. Duyulan sesin algılanması, ayırt edilmesi daha sonra da diktesinin kağıt üzerine yazılabilmesine kadar devam eden hece ve el işaretleriyle uygulandığı bir süreci içerir. Aile ve öğretmen iş birliği bu sistemde öne çıkmaktadır (Aykar, 2014: 19).

Carabo-Cone Yöntemi: Madaline Carabo-Cone (1896-1980) tarafından geliştirilen yöntem yine okul ve okul öncesi süreçte çocukların soyut olan müzik terim ve tekniklerini somutlaştırıcı ve anlaşılır oyunlarla içselleştirmeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Latin Amerika ve Güney Avrupa'da uygulanagelmiş ve iyi sonuçlar vermiştir. Bu yöntemde çocuklar oyunlarla müziğin bir parçası haline getirilmektedir ve müziği yaşamaları sağlanmaktadır (Özen, 2004: 62).

Dalcroze Yöntemi: İsviçreli besteci Emile Jaques Dalczone'nin (1865-1950) geliştirdiği bu yöntemin amacı, çocuğun kulak ve ritmik gelişimini sağlayacak beden hareketleri oyunlarıyla (Eurhythmics[7]) öğretmektir. Özellikle Kuzey Avrupa ülkelerinde uygulanarak iyi sonuçlar alındığı görülmüştür. Bu yöntemde vücut bir müzik aletidir. Ritmik jimnastikten, yaratıcı solfeje ve doğaçlamaya kadar devam eden bir süreci içerisinde barındırır (Aykar, 2014: 18). (Arslanoğlu, 2014).

Adı geçen bu yöntemlerin bazıları özengen klasik gitar eğitimine başlamadan önceki süreçte, çocuğun müzikal gelişimini özengen veya genel çalgı eğitimine hazırlamak amacıyla, bazıları ise çalgı eğitimi başladıktan sonraki süreçte de kullanılarak verimli olabilir. Aktaş (2017) Gereken alan ve durum için hem tamamıyla bir yöntemden oluşan hem de bu yöntemlerin karmasından oluşan ve iyi hazırlanmış bir metot ile öğrencilere müzik öncesi veya çalgı eğitimi uygulanabilir. Bu şekilde geçerlik ve güvenilirlikleri kanıtlanmış yöntemlerce hazırlanan bu metotlar sayesinde özengen klasik gitar eğitiminde karşılaşılan bazı yöntemsel sorunların üstesinden gelinebilir (Özen, 2004: 63; Aykar, 2014: 141-142).

---

[7] Hareket yoluyla müziği öğrenme.

3.1.2.5. Özengen Klasik Gitar Eğitiminde Uygulama Sorunu

Özengen Klasik gitar eğitiminde verimliliği artırmak için iyi bir metot belirlendikten sonra bu metodu öğrenciye aktarmak için iyi bir yöntem belirlenebilir. Ancak bunlara ek olarak belirlenen metot ve yöntemin aktarılacağı uygulamalarda, bu aktarımda kullanılacak araç/gereçte verimlilik adına büyük önem taşımaktadır. Metot ve seçilen yöntemin aktarılışında kullanılacak uygulama yolları, öğrenci ve öğretmenin işini kolaylaştırmalı ve verimliliği arttırarak onlara yeni ufuklar açmalıdır (Köse, 2014).

Bu uygulamalar kara tahta, dizek, kalem, nota sehpası, ayaklık gibi basit aletler olabileceği gibi video/ses kayıt ve aktarım aletleri, projektör, akıllı tahta, akıllı telefon ve bilgisayar uygulamaları, simülasyonlar, internette sanal ders, uzaktan öğretim gibi çok daha komplike uygulamalar da olabilirler. Yapılan pek çok araştırmada teknolojik araç/gereç desteği ile uygulanan eğitim yöntemlerinin geleneksel yöntemlerle uygulanan eğitim yöntemlerine nazaran daha başarılı sonuçlar ortaya koyduklarını göstermektedir (Arapgirlioğlu, 2003: 160-164). Burada incelenecek kaynaklar ulaşılan tez kaynaklarıyla kısıtlıdır.

Günümüzde bu konuda yapılan çalışmalar bulunmaktadır. Erim ve Yöndem (2009)'in "Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi" adlı çalışmasında, yapılan araştırmanın sonucunda video destekli bir öğretimin öğrenci performansına olumlu katkıları olduğu gözlemlenmiş ve önerilmiştir. Bu konudaki başka bir kıyaslama, Uluçay'ın (2016) "Uzaktan Eğitim Yönetimi ve Türkiye'deki Vakıf Üniversitesi Uygulamaları" adlı çalışmadır. Bu çalışmada da teknolojik araç gereç yardımıyla internet üzerinden uygulanan uzatan eğitim uygulamalarının öğrenci verimliliğin arttırdığı sonucuna varılmıştır. Can'ın (2004) "Türkiye'de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması" adlı çalışmasına göre şu sonuçlar elde edilmiştir; Video ve repertuar destekli eğitim programı, sadece eğitim programı veya repertuar destekli eğitim programlarına nazaran daha başarılı olmuştur. Bolat (2015) ise "Teknolojik Gelişmelerin Müzik Derslerine Yansıması" adlı çalışmasında,

teknolojik araç gereçle işlenen müzik derslerinin öğrenci memnuniyetini ve verimliliğini arttırdığını ortaya koymuştur.

Malatya İnönü Üniversitesinin 30-31 Ekim 2003 yılında düzenlemiş olduğu "Cumhuriyetimizin 80.Yılında Müzik" adlı sempozyumda günümüzdeki müzik ve müzik eğitimi enine boyuna tartışılmış, verimli sunumlar yapılmıştır. Bu sempozyumda ulaşılan çalışmalardan biri de Arapgirlioğlu (2003) tarafından hazırlanan "Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi" adlı çalışmadır. Bu çalışmada günümüzde baş döndürücü bir şekilde gelişen teknolojinin müzik ve müzik eğitimi içerisinde kullanılmasının mutlak surette gerekli olduğu, bu konuda projeler, alan çalışmaları ve teknolojik yöntemler geliştirilmesi gerektiğinden bahsederek, müzik eğitimcilerinin bu konuda her geçen gün bilgi ve becerilerini arttırmaları gerektiğine dikkat çekmektedir.

Varol'un (2005) "İnternet'in Uzaktan Eğitim deki Konumu" adlı çalışmasında, internetten uzaktan eğitim modeli kapsamında genel mesleki ve özengen eğitim metotlarının uygulanmasında eğitim ve öğrenme verimliliğin artışına dikkat çekilmiştir. Aksoy'un (2003) "Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme" isimli benzer çalışmasında, devlet veya özel eğitim kurumlarının uzaktan eğitim ve eğitim uygulamaları bakımından günümüz de ki durumu ele alınmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada ülkemiz eğitim kurumlarında teknolojik eğitim yöntem ve uygulamaları kullanım sürecinin başladığını, fakat bu konuda alınması gereken ciddi mesafeler olduğunu söylemektedir.

Aynı zamanda ülkemizde bireysel çabalarıyla özengen müzik ve klasik gitar eğitimi konusunda çalışmalarında teknolojik uygulamalara yer verdikleri çok sayıda akademisyen ve müzisyenlerde bulunmaktadır. Bunların bazıları; özengen klasik gitar uzaktan eğitim ve eğitim videoları çalışmaları bulunan Günenç'in "Klasik Gitar Çalmak İster Misiniz[8]?" adlı Youtube[9] projesi bulunmaktadır (Günenç 2014). Bu projede özengen klasik gitar eğitimi repertuar ve etütleri ders anlatımı ile birlikte altı sezon boyunca başlangıçtan ileri aşamaya doğru anlatılmıştır. Yüzlerce videodan

[8] https://www.youtube.com/user/behzatcemgunenc.
[9] Sanal bir sosyal video paylaşım sitesi.

oluşan bu çalışma, özengen klasik gitar eğitiminin uzaktan eğitim ve teknolojik video uygulamaları yardımıyla aktarılması bakımından verimli ve önemli bir çalışmadır. Başka bir çalışma Yeprem'in (2003) "Flamenko Sanatı ve Gitar" adlı vcd'li, video konu ve ödev anlatımlı metot çalışmasıdır. Bu çalışmada geleneksel flamenko eser ve etütleri videolu bir şekilde aktarılmıştır. Yine Yeprem'in (2006) "Klasik Gitar İçin Halk Şarkıları" adlı çalışması da dvd'li olarak yazarın bestelerinden oluşan repertuarı, video sunumlarıyla aktarılmıştır. Diğer bir çalışma ise Bosna (2010)'nın "Klasik Gitar İçin 42 Eser Vol.1" adlı eseridir. Bu eser de yazarın bestelerinden oluşan 42 adet klasik gitar repertuarının mp3[10] ses dosyaları, cd'li olarak metot içerisinde aktarılmıştır. Başka bir çalışma Uslusoy'un (2005) "Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler", "Solo Gitar Metodu", "Bass Gitar Metodu, Yeni Başlayanlar İçin Penalı Gitar Metodu" adlı çalışmalarıdır. Bu metotlar içerisindeki ödev ve repertuar mp3 ses kayıt formatında cd'li olarak metot içerisinde öğrencilere sunulmuştur. Yine benzer bir çalışma Can'ın (2017) "Çocuklarla Klasik Gitar" adlı çalışmasıdır. Bu çalışmada da etüt ve repertuar mp3 ses kayıtları cd'li olarak metot içerisinde diğer çalışmalarda olduğu gibi özengen klasik gitar eğitimi almak isteyen öğrencilere aktarılmıştır.

Görsel ve sesli teknolojik kayıt ve aktarım aletlerinin eğitim metotlarına yardımcı uygulamalar olarak verimliliği arttırmaları, pek çok çalışmada elde edilmiş güvenilirlik ve geçerliliği kabul görmüş işlemlerdir (Bolat, 2015: 149). Günümüzde teknoloji destekli özengen klasik gitar eğitimi giderek ivme kazandığı bir duruma gelmiş olup, metotlara ses veya video dosyaları taşıyan cd, dvd gibi araçlarla sunulmaya başlandığı söylenebilir ve bu sayının gelecekte artacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda ileri ki zamanlarda internet üzerinden uzaktan eğitim, bilgisayar ve bilgisayar uygulamaları, akıllı tahta, projectör, simülasyon, hologram, vr, 3d yazıcılar gibi destek unsurlarıyla özengen klasik gitar eğitiminin çok daha farklı bir noktaya geleceği düşünülmektedir (Levendoğlu, 2004).

[10] Digital bir ses kayı formatı.

3.2. İkinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

2. Teknoloji destekli bir gitar eğitimi ile teknolojiden yoksun (geleneksel) bir gitar eğitimi arasında başarı açısından anlamlı bir fark var mıdır?

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt probleminin çözümüne dair frekans yüzde verileri ve istatistik tablo ve çözümleme çalışmaları gerçekleştirilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 9: Deney ve Kontrol Grubu Kursiyerlerinin Araştırma Süreci Bulguları

Deney Grubu Kursiyeri	Yaş	K/E	1.Ders	2.Ders	3.Ders	4.Ders	5.Ders	6.Ders	7.Ders	8.Ders	9.Ders	10.Ders	Ortalama (f)	%
D1	10	E	90	95	90	95	95	81	76	62	70	15	**76,9**	**7%**
D2	14	E	90	90	81	95	100	86	85	77	62	70	**83,6**	**8%**
D3	12	K	95	95	90	95	100	85	76	86	85	50	**85,7**	**8%**
D4	11	K	85	81	76	81	90	72	70	50	80	100	**78,5**	**7%**
D5	13	K	100	95	90	100	95	81	80	85	86	85	**89,7**	**8%**
D6	13	K	95	95	95	100	100	90	90	90	85	90	**93**	**9%**
D7	13	K	90	95	85	90	85	71	62	62	80	100	**82**	**8%**
D8	12	K	85	86	90	100	90	71	67	90	70	95	**84,4**	**8%**
Kontrol Grubu Kursiyeri	**Yaş**	**K/E**	**1.Ders**	**2.Ders**	**3.Ders**	**4.Ders**	**5.Ders**	**6.Ders**	**7.Ders**	**8.Ders**	**9.Ders**	**10.Ders**	**Ortalama (f)**	**%**
K1	**13**	**E**	52	61	44	47	58	40	35	31	34	41	**44,3**	**4%**
K2	**14**	**E**	65	55	61	26	40	34	26	26	26	38	**39,7**	**4%**
K3	**14**	**K**	90	65	75	85	64	64	43	39	43	65	**63,3**	**6%**
K4	**11**	**E**	61	52	65	65	19	62	30	26	34	65	**47,9**	**4%**
K5	**12**	**K**	85	51	70	66	66	31	30	39	75	65	**57,8**	**5%**
K6	**14**	**K**	90	80	85	80	75	47	43	22	22	65	**60,9**	**6%**
K7	**13**	**K**	85	43	39	70	48	31	26	22	26	14	**40,4**	**4%**
K8	**12**	**E**	85	65	44	75	19	53	47	23	56	42	**50,9**	**5%**

Tablo 9'da altı haftalık araştırma süreci boyunca deney ve kontrol gruplarına ait tüm öğrencilerin her ödevde klasik gitar performans testinden almış oldukları frekans puanları görerek yorumlayabileceğiz.

Deney ve Kontrol gruplarının 16 öğrencisinin 10 ders ve 5 haftalık araştırma süreci boyunca her ders verdikleri ödevler sebebiyle ve de klasik gitar performans testi vasıtasıyla aldıkları puanları ve 10 ders sonunda bu puanlarının ortalamasını görmekteyiz. Ayrıca öğrencilerin denek sıralaması, yaş ve cinsiyetlerini de

yukarıdaki tablo da görebiliyoruz. Bu tablo da elde edilen bulgulara bakarak altı haftalık araştırma süreci boyunca kontrol grubuna ait en yüksek klasik gitar performans testi puanının K3 ve K6 öğrencilerine ait olan 90 puan olduğu söylenebilir. İki öğrencide bu puanı aynı hafta ve aynı derste 1. Gitar ve bona ödevinde almışlardır. Araştırma süresince deney grubuna ait kayıt edilmiş en yüksek puan ise 100 puandır. Süreç boyunca deney grubundan birkaç öğrenci farklı derslerde bu puanı almışlardır.

Deney grubunun 4. Ödevinde aynı derste D5, D6 ve D8 öğrencileri bu puanı alırken, 5. Ödevde ise D2, D5 ve D6 öğrencileri 100 puan alarak kendi ve grup ortalamalarını oldukça yükseltmişlerdir. Altı haftalık araştırma sürecinde deney grubuna ait iki öğrenci iki kez 100 puan alma başarısını göstermiştir. Bunlar 13 yaşındaki D5 ve D6 kodlu kız öğrencileridir.

Araştırma sürecine katılan 16 öğrencinin klasik gitar performans testi başarı ortalamalarına göre aldıkları sıralamayı yukarıdaki tabloda gözlemleyerek yorumlayabilmekteyiz. 10 ders ve 5 haftalık araştırma süreci boyunca en başarılı öğrenci teknolojik araç gereç ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitimi alan Deney grubu kursiyerlerinden 93 puan ortalamalı (%9) D6 kodlu kursiyer olmuştur. En başarısız öğrenci ise teknolojik araç gereç ve bilgisayar desteği olmadan eğitim alan kontrol grubu öğrencilerinden 39,7 puan (%4) ortalamasıyla K2 kodlu öğrenci olmuştur.

Araştırmada hiçbir kontrol grubu öğrencisinin 10 derslik puan ortalaması Deney grubu öğrencilerinin puanlarını geçememiştir. Deney grubunun en başarısız öğrencisi D1 76,9 puan ortalamasıyla araştırmayı sonlandırırken, kontrol grubunun en başarılı öğrencisi olan K3 ancak 63,3 puan ile araştırmayı sonlandırmıştır.

Tablo 10: Araştırma Süreci Deney ve Kontrol Grubu Başarı Ortalamalarının Karşılaştırma Bulguları

		(F) Puan	**%**
Deney Grubunun 10 Derslik Ortalamaları	2.Hafta 3.Ders 1.Ödev Ortalaması	91,2	7%
	2.Hafta 4.Ders 2.Ödev Ortalaması	91	7%
	3.Hafta 5.Ders 3.Ödev Ortalaması	87	6%
	3.Hafta 6.Ders 4.Ödev Ortalaması	94,5	7%
	4.Hafta 7.Ders 5.Ödev Ortalaması	94,3	7%
	4.Hafta 8.Ders 6.Ödev Ortalaması	79,6	6%
	5.Hafta 9.Ders 7.Ödev Ortalaması	75,7	6%
	5.Hafta 10.Ders 8.Ödev Ortalaması	75,2	6%
	6.Hafta 11.Ders 9.Ödev Ortalaması	77,2	6%
	6.Hafta 12.Ders 12.Ödev Ortalaması	75,6	6%
	Genel Toplam	841,3	62%
	Genel Toplam Ortalaması	*84,13*	*62%*
Kontrol Grubunun 10 Derslik Ortalamaları	2.Hafta 3.Ders 1.Ödev Ortalaması	76,6	6%
	2.Hafta 4.Ders 2.Ödev Ortalaması	59	4%
	3.Hafta 5.Ders 3.Ödev Ortalaması	60,3	4%
	3.Hafta 6.Ders 4.Ödev Ortalaması	64,2	5%
	4.Hafta 7.Ders 5.Ödev Ortalaması	48,6	4%
	4.Hafta 8.Ders 6.Ödev Ortalaması	45,2	3%
	5.Hafta 9.Ders 7.Ödev Ortalaması	35	3%
	5.Hafta 10.Ders 8.Ödev Ortalaması	28,5	2%
	6.Hafta 11.Ders 9.Ödev Ortalaması	39,5	3%
	6.Hafta 12.Ders 12.Ödev Ortalaması	49,3	4%
	Genel Toplam	506,2	38%
	Genel Toplam Ortalaması	*50,62*	*38%*

Tablo 10'da deney ve kontrol grubunun 10 derslik puan frekans **(f)** ve yüzde (%) tablosunu görmekteyiz. Her iki öğrenci gurubuna da aynı metot ve aynı ödevler verilmiş olmasına rağmen, teknoloji ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitimi alan deney grubu başarı ortalaması 84,13 (%62) olduğu halde teknolojik destekli olmayan yöntemlerle bu eğitimi alan kontrol grubunun başarı ortalaması 50,62 (%38) olduğu görülür.

Her iki grubunda başarı ortalamaları dördüncü ve beşinci haftalarda düşmüş altıncı haftada yükselişe geçmiştir. Genel olarak her ders deney grubu ortalaması kontrol grubunun ortalamasından daha yüksek puanları yakalamıştır.

Tablo 10'a bakıldığında araştırma sürecinde deney grubunun her ders kontrol grubuna nazaran frekans puan ve yüzde oranı yönünden daha başarılı bir süreç geçirdiği söylenebilir. Kontrol grubu sadece 2. hafta 1. ödev puanı olan 76,6 frekans puanı ve %6 oranı ile deney grubunun 5. Hafta puan frekanslarının önüne geçebilmiştir.

Araştırmadaki bulguların matematiksel çözümlemelerinin yanında bu bulguların istatistiksel çözümlemelerini de inceleyerek yorumlamak gerekecektir. İleri deki bölümlerde istatistiksel bulgu ve çözümleri görebileceksiniz:

Tablo 11: Klasik Gitar Performans Testi Ölçeği Puanları ve Tanımlayıcı Değerleri

	Ortalama	**Standart Sapma**	**N**
1- Klasik gitar oturuş ve tutuş formunun değerlendirilmesi	**8.35**	2.546	158
2- Öğrencinin klasik gitar sağ el pozisyonun değerlendirilmesi	7.20	2.991	158
3- Öğrencinin klasik gitar sol el pozisyonunun değerlendirilmesi	7.97	2.685	158
4- Sağ el tel çekiş biçimi ve ton çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	6.39	3.455	158
5- Sol el tel basış biçimi ve temiz ses çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	6.63	3.422	158
6- Öğrencinin icra sırasında nota süreleri ve tempoya uyumunun değerlendirilmesi	5.08	3.544	158
7- Öğrencinin icra sırasında doğru nota çalmasının değerlendirilmesi	6.18	3.610	158
8- Öğrencinin icrası sırasında eserin trafik nüans duate gibi unsurlara uyumu	6.10	3.642	158
9- Öğrencinin çalışı sırasında eser icra akıcılığının ve müzikalitenin değerlendirilmesi	5.62	3.707	158
10- Bona/Solfej okumalarının müzikal ve ritmik normlara uygunluğunun değerlendirilmesi	7.19	3.486	158

Klasik Gitar Performans Testi puanları içinde en yüksek ortalamaya $\bar{x}$ = 8.35 ile 1. Soruda, en düşük ortalamaya $\bar{x}$ = 5.08 ile 6. Soruda ulaşılmıştır. Bunun yanında ifadelerin homojenliğine bakıldığında 2,546 st.sapma değeri ile 1. Soru ön plana çıkarken, 3.707 st.sapma değeri ile 9. soruda değişimin en fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Normallik ve Performans Puanı Değişkeninin Tamamlayıcı İstatistikleri

Normalik Testi						
	Durumlar					
	Geçerli Gözlem		**Kayıp Gözlem**		**Toplam**	
	N	**Yüzde**	**N**	**Yüzde**	**N**	**Yüzde**
PUAN	160	100.0%	0	0.0%	160	100.0%

Performans Puanı Değişkeninin Tanımlayıcı İstatistikleri				
			Değeri	**St. Hatası**
PUAN	Ortalama		66.64	1.917
	%90 Güven Aralığı	Alt Sınır	63.47	
		Üst sınır	69.81	
	Medyan (Ortanca)		70.50	
	Varyans		588.195	
	Std. Sapma		24.253	
	Minimum		14	
	Maximum		100	
	Aralık		86	
	Çarpıklık		-.474	.192
	Basıklık		-1.005	.381

Öğrenci performans puanını yukarıdaki tanımlayıcı istatistiklerine göre; değişkenin ortalaması 66,64 st.sapması 1,917 olan bir değişken olup, -0,474 çarpıklığı ve -1,005 basıklığı mevcuttur.

Öğrenciler performans testinde minimum 14 puan ve maksimum 100 puan almıştır. Performans puanları arasındaki değişimin karekökü 24,253 tür.

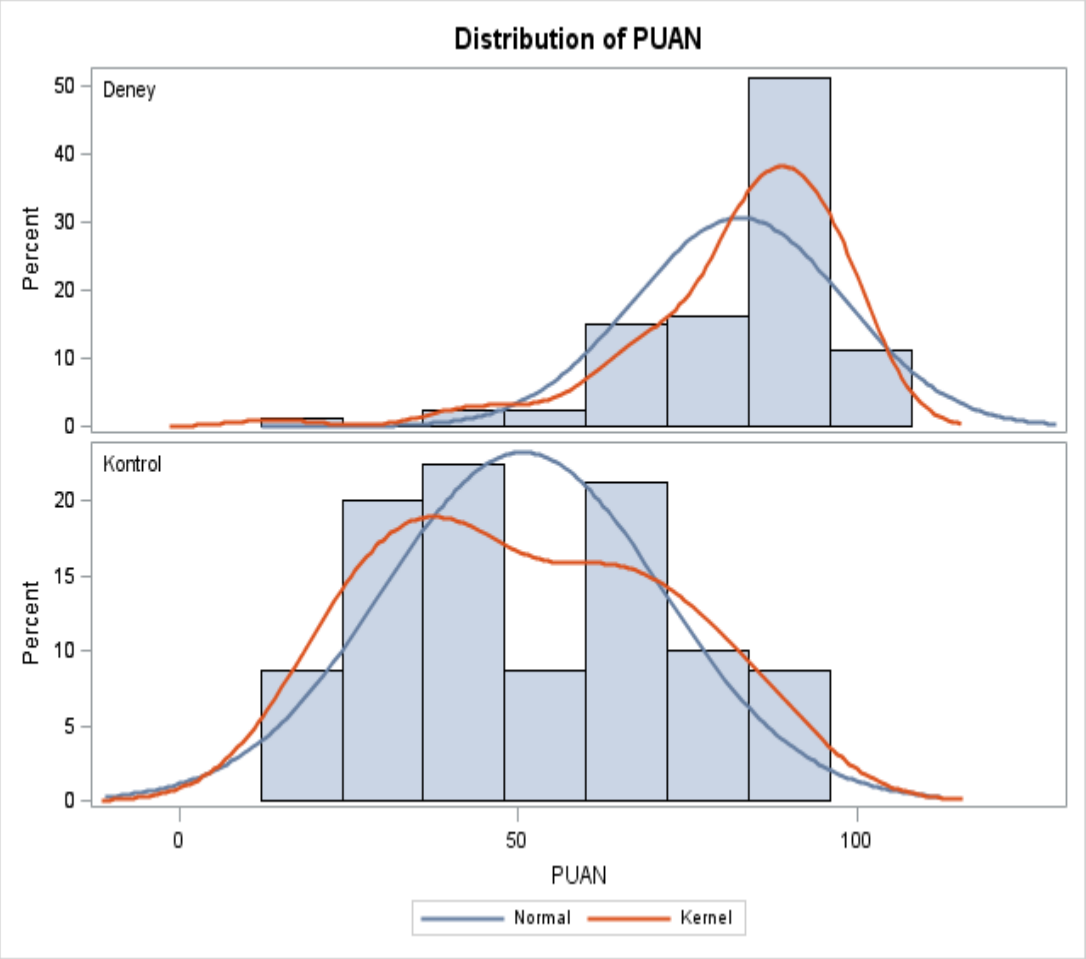
Tablo 13: Uyum İyiliği Testi

Uyum İyiliği Testi (Normallik Testi)						
	Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi			Shapiro-Wilk Normallik testi		
	İstatistik	Serbestlik derecesi	Anlamlılık Düzeyi	İstatistik	Serbestlik derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Puan	0.140	160	0.000	0.927	160	0.000

Deney ve kontrol grupları arasındaki öğrencilerin performans puanları arasındaki farklılık olup olmadığı parametrik testler ile test etmek için öncelikle uyum iyiliği testlerine bakılması gerekmektedir.

Uyum iyiliği testlerinde çok örneklem sayıları için Kolmogorov-Smirnov Uyum İyiliği testi, 50'den az örneklemler için Shapiro-Wilk uyum İyiliği testleri kullanılmaktadır.

SPSS programı ile yapılan hesaplama sonucunda yukarıdaki tablo oluşturulmuş ve anlamlılık düzeyi ($p \rightarrow 0.0000$) 0,05 den küçük kaldığında Ho hipotezi (Ho: veri normal dağılmıştır, H1: veri normal dağılım değildir.) %95 güvenle ya da %5 hata ile kabul edilmez. Yani Ho hipotezi %95 güvenle ret edilmiştir.

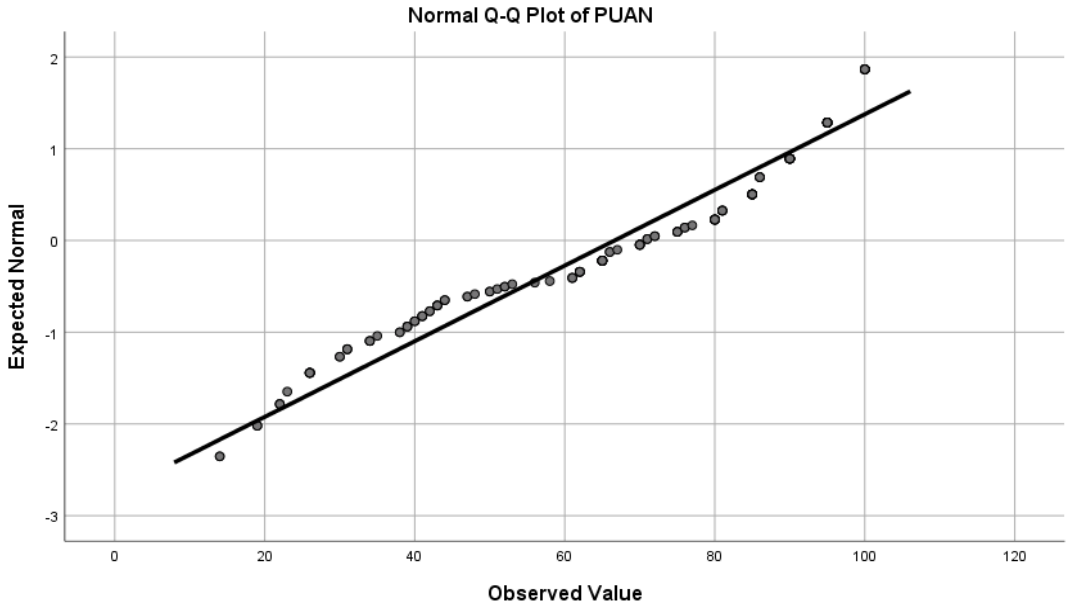

Grafik 4: Karnel Grafiği

Verilerin normal dağılıma uygunluğunu görsel olarak ispatlama yöntemlerinden biri de grafik yöntemidir. Çok geçerli bir yöntem olmasa da veriyi görsel olarak dağılımı görmek önemlidir. Yukarıdaki tabloda Deney ve Kontrol gruplarının histogram grafiği SAS Entireprise Guide 5.0 programı kullanılarak çizilmiştir. SAS Entireprise Guide 5.0 programı ile histogram grafiği çizdirmenin avantajı kernel eğrisinin de görülmesinin istenmesidir.

Kernel eğrisi verinin öz değer ve öz vektörlerine göre çizildiğinden diğer yöntemlere göre daha uygun sonuçlar verebilmektedir. Grafikten de görüldüğü gibi Deney grubu öğrencileri sola çarpıktır. Kontrol Grubu ise Kernel grafiğinden görüldüğü gibi üsten basıklığı söz konusundur.

Öğrencilerin performans puanlarının normal dağılım ailesinden geldiği söylenmez. Aşağıdaki Q-Q Plot grafiğinden de görüleceği gibi öğrencilerin performans puanları köşegenden sapmalar göstermektedir.

Grafik 5: Q-Q Plot Grafiği

Bu durumda iki grubun ortalamalar yönünden karşılaştırılması için kullanılmak istenen parametrik testler yerine parametrik olmayan (nonparametrik) testleri kullanılması gerekmektedir.

Araştırmada Deney ve Kontrol grubu öğrencilerinde veri toplandığından iki bağımsız örnek parametrik olmayan test istatistiklerinden faydalanılması gerekmektedir. Bunu için en yaygın olarak kullanılan test Mann-Whitney U testidir.

Tablo 14: Tanımlayıcı İstatistikler

Tanımlayıcı İstatistikler								
	N	Ortalama	Standart Sapma	Minimum	Maksimum	Çeyreklikler		
						İlk Çeyrek	İkinci Çeyreklik	Son Çeyrek
Öğrenci Performans Puanı	160	66.64	24.253	14	100	43.25	70.50	86.00

Mann-Whitney U testi yapılamadan önde performans puanının tanımlayıcı istatistiklerine bakalım. Tablo 12'ye göre performans puanının ortalaması 66.64 St.Sapması 24.253 olup, ilk çeyreklik değeri 43.23 ve son çeyreklik değeri 86.00'dır.

3.2.1. Mann-Whitney U Testi

Mann Whitney U testi, parametrik testlerin kullanılmasına mani durumlar olması halinde kullanılan sonuçları güçlü, yaygın kullanım alanı olan ve güvenilir bir nonparametrik test yöntemidir. Örneklemin 30-310 kişiden az olması ve verilerin azlığı, ölçüm değerlerinin normal dağılımın dışında olması gibi nedenlerle parametrik T testi yerine kullanımında istatistiksel ve bilimsel bakımdan sakınca yoktur. Mann Whitney U testi ortalama yerine medyan kullanır ve karşılaştırır. Yöntem temelde veriyi birleştirir, sıralar ve sıralama puanı verir. Elde edilen puan dizisini ait oldukları gruplara göre ayırır. Her bir grubun grup puanları hesaplanır ve aradaki farklılığın anlamlılığı karşılaştırılır ve sınanır. Mann Whitney U testine alternatif olarak gösterilebilecek işaret testi ve medyan testi olmasına rağmen, Mann Whitney U testi analiz gücü, yaygınlığı, geçerlilik ve güvenilirliği nedenleriyle tercih edilir.

Parametrik olmayan (nonparametrik) bir test olan Mann-Whitney U Testi değişkenleri medyanlar yönünden kıyaslama yapmaktadır. Bunun için veri küçükten büyüğe doğru sıralanarak Sıra Değerleri (Rank) üzerinden hesaplama yapılmaktadır. Bu test istatistiğinin hipotezleri aşağıdaki gibi olup;

H_0: İki grubun ortalamalar yönünden fark yoktur.

Ha: İki grup arasında ortalamalar yönünden fark vardır.

Hesaplama sonucunda Z_h değeri Z_t değerinden mutlak değerce büyük olduğunda H0 hipotezi ret edilir. Yani iki grup arasında ortalamalar yönün %(1-α) güvenle fark mevcuttur yorumu yapılabilir.

$|Z| < Z_{\alpha/2}$ ise **H_0 reddedilmez; (Kabul)**

$|Z| > Z_{\alpha/2}$ ise **H_0 reddedilir. (Ret)**

SPSS programı ile α = 0,05 hata oranı ile yapılan analiz sonucunda elde edilen tablolar aşağıdaki gibidir.

Tablo 15: Rank Bulguları

Ranks				
	Grup Adı	**Örnek Sayısı**	**Sıra Ortalaması**	**Sıra Toplamı**
Performans Puanı	Kontrol	80	111.99	8959.00
	Deney	80	49.01	3921.00
	Toplam	160		

Deney ve Kontrol gruplarındaki verinin sıra değerlerine karşılık sıra ortalamaları sırasıyla 111.99-49.01 ve sıra toplamları 8959.00 ve 3921.00'dir.

Tablo 16: Test İstatistiği Bulguları

Test İstatistiği	
	Performans Puanı
Mann-Whitney U	681.000
Wilcoxon W	3921.000
Z	-8.610
Anlamlılık Düzeyi	.000

SPSS programı ile yapılan hesaplamada test istatistiği (Zh=-8.610 < Zt=-1.96) Z değeri tablo değerinden küçük olduğundan %95 güven aralığında H0

hipotezi ret edilir. Yani Deney grubu ile Kontrol grubu arasında %95 güvenle önemli bir fark mevcuttur. Deney grubu lehine önemli bir fark mevcuttur.

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Eğitimi" ile "Teknolojiden yoksun Klasik Gitar Eğitimi" metotları etkililiğinin sınanması yapıldığında Teknolojik Araç ve Bilgisayar destekli eğitim lehine başarılı bir durum mevcuttur. Denebilir ki %95 ($P<0,05$) güvenle Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda "Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Eğitim" teknolojiden yoksun "Klasik Gitar Eğitim" metoduna göre daha avantajlıdır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgu ve yorumlar ışığında sonuçlar ve sonuçlara bağlı öneriler hakkında bilgi verilecektir.

4.1. Birinci Alt Probleme Dair Sonuçlar

Birinci alt problem olan "*Özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu nedir ve sorunları nelerdir?*" sorunsalına dair ilgili literatür, özengen klasik gitar eğitiminin günümüzdeki durumu, grup derslerdeki fazla öğrenci sayısı, başlangıç yaşı, öğretmen öğrenci yeterliliği, müfredat, yöntem, uygulama, sorunları ve bu sorunlara çözüm önerisi sunan çalışmalar ve de eğitim kalitesini arttırmak için atılabilecek adımlar, ilgili literatür incelenerek bulgular bölümünde değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulgular ve yorum bölümündeki birinci alt problem maddesi altında elde edilen veriler ışığında genel bir sonuç ve önerme yapacak olursak şunlar söylenebilir;

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı yaşam boyu öğrenme müdürlüğü bünyesinde akademik anlamda bir proje olarak, okul öncesi, çocuk ve yetişkin özengen klasik gitar eğitimi konulu ideal bir metot üretimi çalışmaları başlatılmalıdır. Kalaycıoğlu (2016) "Erken Yaş Gitar Eğitimiyle İlgili Basılı Öğretim Materyallerinden Bazılarının Karşılaştırılmalı Analizi" adlı çalışmasında öğrencilerin klasik gitar eğitim sürecinin verimliğini arttırmak için uygun materyal ve yöntemlere dikkat çekmiştir. Bu metot klasik gitar eğitiminin boyutları, pedogojik, psikolojik ve fizyolojik normlar dikkate alınarak modellenmelidir. Can, (2004) çalışmasında bu yönde tespitlerde bulunmuştur.

Yine merkezi otoritelerce şu an sektörel anlamda piyasada sunulmuş özengen klasik gitar eğitim metotları taranmalı, yasal veya toplama tüm bu kaynaklar toplanıp işe yarar olanlar akademik anlamda düzenlenerek ideal standart bir yetişkin ve çocuk özengen klasik gitar metodu üretilmeli ve dağıtılarak millileştirilmelidir.

Tüm okul öncesi, ilk, orta, lise ve üniversite bünyesindeki sanat derslerinde klasik gitar eğitimi veren kurumlarda dağıtılarak bu talebe cevap verilmelidir.

Ancak şu da unutulmamalıdır ki, duygusal, duyumsal, görsel, deneyimsel, fizyolojik ve soyut bir sanat ve de bilim olan müzik eğitiminin sadece kağıt üzerinde didaktik, teorik bir şekilde öğretilmesi de zor olabilir. Ne kadar iyi olursa olsun, kâğıt üzerinde bir metodun, farklı yetenek, bilinç ve beğenideki tüm insanlara, gitarı öğretebileceğini beklemek yanlış olabilir. İyi bir metodun aynı zamanda iyi eğitim yöntemlerince, gerekli araç gereç yardımıyla iyi bir öğretmen tarafından yürütülmesi zorunludur. Bu eğitimcilerin belli zamanlarda yapacakları yeterlilik çalışmaları veya sınavlarla eğitim bilgileri ve vasıfları tazelenmeli, gelişen ve değişen dünyanın yöntemlerine uzak kalmamalıdırlar. Ceviz'in (2014) "Özengen Müzik Eğitiminde Kullanılan Klasik Gitar Kaynaklarının İncelenmesi" ve Özdek (2006) tarafından yapılan "Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitar Eğitimi" adlı çalışmalarında benzer tespitlere dikkat çekmişlerdir. Ayrıca öğrenci ve ailelere hazırlanacak farkındalık projeleri ile hayat boyu devam edecek bir müzik zevki ve müzik eğitimi bilinci yaratılmalıdır. Öğrencilerin klasik gitar eğitimine olan ilgi ve heyecanları taze tutulmalı, konser, masterclass ve aktivitelerle her daim çalışma ve ilerleme istekleri canlı bırakılmalıdır. Özengen müzik eğitiminde herkesin algısına uygun tek bir metot yerine farklı algı ve bilinç düzeylerine uygun eğitim yöntemleriyle özengen klasik gitar eğitimi yöntemleşebilir. Elmas (2003) ve Önder (2012) çalışmalarında bu yönden de tespitlerde bulunmuşlardır.

Bu yöntemler, hem özengen klasik gitar eğitimine başlamadan önce ki süreçte hem başladıktan sonra hem de tamamıyla bu yöntemlerden oluşan karma ve iyi hazırlanarak özengen klasik gitar eğitimi için oluşturulacak bir veya birçok metot ile öğrenciye uygulanabilir. Bu şekilde geçerlik ve güvenilirlikleri kanıtlanmış bu metotlar sayesinde özengen klasik gitar eğitiminde karşılaşılan bazı sorunların üstesinden gelinebilir. Özen (2004: 63) ve Aykar (2014: 141-142) çalışmalarındaki tespitlerinin bu yönde olduğu görülmektedir.

Ayrıca görsel ve sesli teknolojik kayıt ve aktarım aletlerinin bu eğitim metotlarına yardımcı uygulamalar olarak verimliliği arttırmaları, pek çok çalışmada

elde edilmiş güvenilirlik ve geçerliliği kabul görmüş işlemlerdir. Günümüzde teknoloji destekli özengen klasik gitar eğitimi giderek ivme kazandığı bir duruma gelmiş olup, metotlara ses veya video dosyaları taşıyan cd, dvd gibi araçlarla sunulmaya başlandığı söylenebilir ve bu sayının gelecekte artacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda ileri ki zamanlarda internet üzerinden uzaktan eğitim, bilgisayar ve bilgisayar uygulamaları, akıllı telefon, akıllı tahta, projektör, simülasyon, hologram, VR gözlükler, 3D yazıcılar gibi destek unsurlarıyla özengen klasik gitar eğitiminin çok daha farklı bir noktaya gelebilir.

Bu konuda Arapgirlioğlu (2003) tarafından hazırlanan "Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi" adlı çalışması, Varol'un (2005) "İnternet'in Uzaktan Eğitim deki Konumu" adlı çalışması, Aksoy'un (2003) "Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme" çalışması, Erim ve Yöndem (2009)'in "Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi" adlı çalışması, Uluçay'ın (2016) "Uzaktan Eğitim Yönetimi ve Türkiye'deki Vakıf Üniversitesi Uygulamaları" adlı çalışması, Can'ın (2004) "Türkiye'de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması" adlı çalışması, Bolat (2015)'ın "Teknolojik Gelişmelerin Müzik Derslerine Yansıması" adlı çalışması benzer sonuç ve önerilere dikkat çekmiştir.

Sonuç olarak Milli Eğitim Bakanlığı yaşam boyu öğrenme müdürlüğü bünyesinde akademik anlamda bir proje olarak özengen klasik gitar eğitiminin sorunlarını çözmekte kullanılabilecek iyi metotlar iyi yöntemlerce hazırlanarak, uygun teknolojik araç/gereç ve dijital programlar yardımıyla öğrenciye uygulanabilir ve eğitim verimliliği arttırabilir. Kuşkusuz interaktif bir teknoloji, koordinasyon, telekomünikasyon çağını yaşarken pek çok konuda olduğu gibi sanat eğitiminde de bu bilinç ve yeterliliğe ulaşmak mümkün olabilir.

4.2. İkinci Alt Probleme Dair Sonuçlar

Bu araştırma teknolojik araç gereç ve bilgisayar destekli özengen klasik gitar eğitiminin, geleneksel yöntemlerle verilen özengen klasik gitar eğitimine

nazaran daha başarılı sonuçlar ortaya koyup koyamayacağını sınamıştır. Altı haftalık araştırmanın sonunda tüm grup ve öğrencilerinin klasik gitar performans testi fonksiyon puanlarını ve yüzde oranlarını karşılaştırabildiğimiz bulgular bölümündeki Tablo 10'a baktığımızda, altı haftalık deney grubu fonksiyon puan başarı ortalamasının 84,13 puan, başarı yüzde oranın ise %62 oranında olduğunu görüyoruz. Altı haftalık kontrol grubu fonksiyon puan başarı ortalamasının ise 50,62 puan, yüzde ortalamasının ise %38 olduğunu görmekteyiz. Fonksiyon ve yüzde verileri ışığında teknolojik araç gereç ve bilgisayar desteği ile özengen klasik gitar eğitimi alan deney grubunun bu eğitimi teknolojiden yoksun (geleneksel) yöntemler ile alan kontrol grubundan daha başarılı olduğu görülmektedir.

Matematiksel verilere bakıldığında deney grubu %38 başarı oranını yakalayan kontrol grubuna nazaran, %62 oranında daha başarılı olduğu görülmüştür. Bu bağlamda teknoloji ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitiminin öğrenci öğrenimini ve başarısını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

İstatistiksel açıdan ise Tablo 16'ya bakıldığında, Mann-Whitney U Testi ile yapılan istatistiksel çözümlemeler sonucunda SPSS programı ile yapılan hesaplamada test istatistiği ($Zh=-8.610 < Zt=-1.96$) Z değeri ile tablo değerinden küçüktür. Yani Deney grubu ile Kontrol grubu arasında %95 ($P<0,05$) güvenle bir fark mevcuttur. Bu şekilde Deney grubu lehine %95 oranında önemli bir fark mevcuttur.

Sonuç olarak matematiksel verilere bakıldığında deney grubu %38 başarı oranını yakalayan kontrol grubuna nazaran, %62 oranında daha başarılı olmuştur. İstatistiksel verilere bakıldığında da bu çalışmanın özünü oluşturan "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim Metodu" ile "Teknolojiden yoksun (geleneksel) Klasik Gitar Eğitim Metodunun" etkililiğinin sınanması yapıldığında, Teknolojik Araç ve Bilgisayar destekli klasik Gitar Eğitim Metodu lehine başarılı bir durum mevcuttur. Denebilir ki %95 ($P<0,05$) *güvenle Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda "Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Eğitim" teknolojiden yoksun (geleneksel) "Klasik Gitar Eğitim" metoduna göre daha avantajlıdır.*

Özengen klasik gitar eğitiminde teknolojik unsurların eğitim başarısı üzerine olumlu etkilerinin olduğu ve teknolojiden yoksun yöntemlerden daha başarılı sonuçlar ortaya çıkarttığı söylenebilir. Bu konuda benzer bir çalışma olan Can'ın (2004) "Türkiye'de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitimi Programı Hazırlanması ve Etkililiğinin Sınanması" adlı çalışması da video ve repertuar destekli bir eğitim metodu ile bunlardan yoksun başka eğitim metotları başarı farkını Mann-Whitney U Testi ile ölçmüş ve teknolojik bir yöntem olarak görülebilecek video destekli eğitim metodunun 0,05 ve 0,01 oranında avantajlı olduğunu belirtmiştir.

4.3. Öneriler

Araştırma sonunda ortaya çıkan sonuç ve düşüncelere dayanarak getirilen öneriler;

1. Milli Eğitim Bakanlığı veya yaşam boyu öğrenme müdürlüğü bünyesinde akademik anlamda bir proje olarak özengen klasik gitar eğitiminin sorunlarını çözmekte kullanılabilecek iyi metotlar geçerlilik ve güvenilirlikleri sınanmış yöntemlerce hazırlanarak, uygun teknolojik araç/gereç ve dijital programlar yardımıyla öğrenciye uygulanabilir ve eğitim verimliliği arttırabilir.
2. Benzer ar-ge çalışmaları ve projeler diğer özengen enstrüman eğitimleri içinde yapılabilir.

Araştırmacılara öneriler;

1. Benzer araştırmalar daha geniş örneklem grupları ile daha geniş coğrafya ve bölgelerde yapılabilir.
2. Farklı enstrümanlar içinde teknolojik destekli eğitim metot ve uygulamaları geliştirilerek araştırma konusu edilebilir.

KAYNAKÇA/BİBLİYOGRAFYA

Akkoyunlu, B. (1995). "Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* Sayı: 11, S. 105/109, Ankara

Aksoy, B. (2003). Avrupalı Gezginler Gözüyle Osmanlı da Musiki, Pan Yayınları, İstanbul.

Aksoy, H.H. (2003). Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme, *Eğitim Bilim ve Toplum Dergisi,* Cilt: 1. Sayı: 4. Güz ISSN:1303-9202. Ss.4-23.

Aktaş, S.M. (2017). *Başlangıç Gitar Eğitimi Düzeyinde Kullanılan Yenilikçi Öğretim Yöntemlerinin İlköğretim Öğrencileri Üzerindeki Etkileri,* Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı / Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Erzurum.

Arapgirlioğlu, H. (2003). "Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi", İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu,* 30-31 Ekim bildirileri, S. 160/164, Malatya.

Armağan, İ. (1983). *Yönetimbilim-2. Bilimsel Araştırma Yöntemleri,* Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları no: 16-B. İzmir.

Arslanoğlu, Z. (2014). *Başlangıç Düzeyi Özengen Gitar Öğretiminde Aydıntan ve Cracknell Metotlarının Kullanımına Yönelik Karşılaştırmalı Bir Çalışma ve Bir Model Önerisi,* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Atalli, J. (2014). *Gürültüden Müziğe,* 2. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Aykar, A. (2014). *Suzuki Yönteminin Türk Halk Ezgileri Kullanılarak Başlangıç Gitar Eğitimine Uygulanabilirliği,* Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.

Balcı, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem ve Teknikleri,* Pagem Yayıncılık, Ankara.

Barkot, A. (1985). Yöntem Nedir?, *Us Dergisi,* 2000 Bahar, Sayı 4, İstanbul.

Günenç, B. C. (2014). "Klasik Gitar Çalmak İster misiniz?" https://www.youtube.com/user/behzatcemgunenc.

Beşer, U. (2010). *Müzik Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Müzik Eğitimcileri Açısından Değerlendirilmesi,* Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Folklor ve Müzikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.

Bolat, M. (2015). *Teknolojik Gelişmelerin Müzik Derslerine Yansıması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,* Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul

Bosna, N. (2010). *Klasik Gitar İçin 42 Eser Vol.1*, 1.Baskı, Bemol Yayıncılık, İstanbul

Can, Ü.K. (2004). *Türkiye'de 7-9 Yaş Grubu Çocuklarına Yönelik Repertuar Destekli Klasik Gitar Eğitim Programı Hazırlanması ve Etkinliğinin Sınanması,* Marmara Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

Can, Ü.K. (2017), *Çocuklarla Klasik Gitar*, 1.Baskı, Pan Yayınları, İstanbul.

Ceviz, B. (2014). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Gitar Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi,* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara

Çoğulu, T. (2010). *Bağlama Tekniklerinin Klasik Gitar İcrasına Uyarlanması*, İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuarı Doktora Tezi, İstanbul

Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*, Pan Yayıncılık, İstanbul.

Erim, A. (2005). *Türkiye'de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotlarından Bazılarının Öğretme – Öğrenme Süreleri Bakımından Karşılaştırılması,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bolu.

Erim, A. - Yöndem S. (2009). Video Model Destekli Öğretimin Gitar Performansına Etkisi, Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 26, İzmir.

Eroğlu, C.S. (2012). Müzik ve Kültürel Doku, *Karadeniz Teknik Üniversitesi 1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Sempozyumu,* S. 500-502, Trabzon.

Gökalp, Z. (1955). *Türkçülüğün Esasları,* Varlık Yayınları, S. 22, İstanbul.

Guba, E. (1961). *The Elements Of A Propasal,* Outline Of A Paper Delivered At Charel Hill UCEA Conferance, Nisan, USD

Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara'daki Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme,* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Müzik Bilimi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Işıkhan, C. (2013), Müzikte Teknolojik Süreç ve Süreçteki Değişimiyle Türkiye'de Müzik Teknolojisi Eğitimi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* S. 102-111, İstanbul.

Kalaycıoğlu, I. (2016). *Erken Yaş Gitar Eğitimiyle İlgili Basılı Öğretim Materyallerinden Bazılarının Karşılaştırılmalı Analizi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Bolu.

Kalkan, N.S. (2016). *Klasik Gitar Metotlarının Tarihsel Evrimi,* Yaşar Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

Kanneci, A. (2001). *Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslar Arası Gitar Repertuarındaki Yeri,* Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Kanneci, A (2009). *Klasik Gitar Metodu,* Evrensel Müzik Evi Yayınları, Ankara.

Karabulut, B. (2013). *Çalgılar,* Pegem Akademi Yayınları, Ankara.

Kaya, H.E. (2013). Türkiye'de Halk Eğitim Merkezleri, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi, *Internnational Journal of Sceince Culture and Sport,* Cilt: 3, Sayı: 3, ss. 268-277, Isparta.

Kıvrak, Y. (2003). *Müzik Eğitimi Çalgılarımız, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Malatya: Öncü Basımevi Bildirileri, S. 59-61, Malatya.

Köse, D.S. (2014). *Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında Müzik Teknolojilerinin Kullanımı,* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.

Küçükosmanoğlu, H.O. (2006). *Eğitim Fakültelerinde Başlangıç Gitar Eğitimde Kullanılan Metotların İncelenmesi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Levendoğlu, O. (2004). *Teknolojik Destekli Çağdaş Müzik Eğitimi Isparta 1924-2004 Musiki Muallim Mekteplerinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Isparta.

Okyay, E. (2013). *Ankara Devlet Konservatuarına Armağan*, Sevda-Cenab and Müzik Vakfı Yayınları, Ankara

Önder, C.Ş. (2009). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı Klasik Gitar Öğrencilerinin Çalışma Alışkanlıkları*, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Burdur.

Önder, C.Ş. (2012). *Klasik Gitar Eğitiminin Boyutları,* Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Isparta.

Özdamar K. (2004). Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi, 5. Baskı, Kaan Yayınevi, Eskişehir.

Özdek, A. (2006). *Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitar Eğitimi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Özdemir, M.A. - Günay, E. (2003). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*, Bağlam Yayınları, İstanbul.

Özen, N. (2004). *Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitim Yöntemleri*, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

Özkasnaklı, U. ve Dalkıran, E. (2017), G*enel Müzik Eğitiminde Çalgı Çalmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri, Sanat Eğitim Dergisi,* Cilt: 5, Sayı: 1, Ankara.

Öztürk, A. (2006). Türkiye'de Orff-Schulwerk Yaklaşımının Dünü Bugünü, *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yaratıcı Drama Dergisi,* Cilt: 1 Sayı: 2, Eskişehir

Ranjbari, M. (2013). *Gitarist Olmayan Bestecilere Klasik Gitarın Teknik ve Müzik Özelliklerinin Tanıtılmasına Yönelik Model Önerisi*, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Bilim Dalı, Ankara.

Sağlam, A. (2009). *Türk Musiki/Müzik Devrimi,* Alfa Aktüel Yayınları, Bursa.

Say, A. (2001). *Müzik Öğretimi,* Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Say, A. (2000). Müzik Tarihi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

Soydaş, M. E. (2007). Osmanlı Saraylarında Çalgılar. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.

Sönmez, V. (2004). *Program Geliştirmede Öğretmenin El Kitabı,* Anı Yayıncılık, Ankara.

Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik,* Dergi Park, 1. Baskı, Ankara.

Turhal, E. (2017). *Gitar Eğitiminde Video Kaydı İle Yapılan Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Performansa Etkisi,* Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Doktora Tezi, Bolu.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi,* Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2.Baskı, Ankara.

Uçan, A. (2004). *Müzik Eğitimindeki Temel kavramlar, İlkeler Yaklaşımlar*, Evrensel Basım Yayın, Ankara.

Uçkaya, F. (2015). *Türkiye'de Konservatuarlarda Uygulanan Klasik Gitar Lisans Öğretim Programlarının Karşılaştırılması*, *GTR 614 Seminer Dergisi Raporu,* Yayınlanmamış Tez Çalışması, İstanbul.

Uluçay, A.G. (2016). *Uzaktan Eğitim Yönetimi ve Türkiye'deki Vakıf Üniversitesi Uygulamaları,* İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Sanatları Ana Bilim Dalı, İstanbul.

Uluocak, S. (2015). Türkiye'de Cumhuriyet'in İlk Elli Yılında Klasik Gitar Eğitimi, *Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı, Sahne ve Müzik Eğitimi Araştırma Dergisi,* Cilt: 1, Sayı: 1, Ankara.

Uslusoy, B. (2005), *Solo Gitar İçin Diziler ve Arpejler*, 1.baskı, Guitar Club Yayıncılık, İstanbul.

Ünlü, C. (2004). *Git Zaman Gel Zaman / Fotoğraf, Gramofon, Taş Plak,* Pan Yayıncılık, İstanbul.

Varol, N. (2005). *İnternetin Uzaktan Eğitimdeki Konumu,* Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Elazığ.

Yengin, A. (2014). *Müzik Teknolojilerinin Örgün Müzik Eğitiminde Kullanılma Durumlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Burdur İli Örneği,* Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Antalya.

Yeprem, M.S. (2003). *Flamenko Sanatı ve Gitar*, 2.baskı, Bemol Yayıncılık, İstanbul.

Yeprem, M.S. (2006). *Klasik Gitar İçin Halk Şarkıları,* 2.Baskı, Bemol Yayıncılık, İstanbul.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri,* Seçkin Yayıncılık, 10. Baskı, Ankara.

Yılmaz, H. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Gitar Çalgısının Popülerlik Durumunun İncelenmesi,* Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programında Tamamlanan Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yöndem S. (1998). *Türkiye'deki Mesleki Müzik Yüksek Öğretim Kurumlarında Klasik Gitara Uyarlanmış Türkü Kaynaklı Eğitim Müziklerinin Öğretiminde ve Seslendiriminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktara Tezi, Ankara.

EKLER

Ek 1: Klasik Gitar Performans Testi

	Başarısız	Orta	Başarılı
	1 puan	5 puan	10 puan
1- Klasik gitar oturuş ve tutuş formunun değerlendirilmesi	( )	( )	( )
2- Öğrencinin klasik gitar sağ el pozisyonun değerlendirilmesi	( )	( )	( )
3- Öğrencinin klasik gitar sol el pozisyonunun değerlendirilmesi	( )	( )	( )
4- Sağ el tel çekiş biçimi ve ton çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	( )	( )	( )
5- Sol el tel basış biçimi ve temiz ses çıkartma kalitesinin değerlendirilmesi	( )	( )	( )
6- Öğrencinin icra sırasında nota süreleri ve tempoya uyumunun değerlendirilmesi	( )	( )	( )
7- Öğrencinin icra sırasında doğru nota çalmasının değerlendirilmesi	( )	( )	( )
8- Öğrencinin icrası sırasında eserin trafik nüans duate gibi unsurlara uyumu	( )	( )	( )
9- Öğrencinin çalışı sırasında müzikalite ve akıcılığının değerlendirilmesi	( )	( )	( )
10- Bono/Solfej okumalarının müzikal ve ritmik normlara uygunluğunun değerlendirilmesi	( )	( )	( )

Araştırma sürecinde her iki grup öğrencilerin her ders her ödev kabulü sırasında bu Klasik gitar performans testi kullanılacaktır.

Ek 2: Öğrenci Seçme ve Bilgi Formu

- **Ad :**
- **Soyad :**
- **Doğum :**
- **T.C. No :**
- **Telefon :**
- **Telefon :**
- **E posta :**
- **Ev Adres :**

- **Cinsiyet**
  Kız ( ) Erkek ( )

- **Yaş…….**

- **Uyruk**
  T.C. ( ) Diğer ( )

- **Daha önce bir kurumda gitar dersi aldınız mı?**
  Evet ( ) Hayır ( )

- **Evinizde müzik ile ilgilenen başka bir kişi var mı?**
  Evet ( ) Hayır ( )

- **Evinizde kendinize ait odanız var mı?**
  Evet ( ) Hayır ( )

- **Evinizde kendinize ait bilgisayarınız var mı?**
  Evet ( ) Hayır ( )

- **Kendinize ait bilgisayarınız varsa, türünü işaretleyiniz.**
  Masa PC ( ) Dizüstü PC ( ) Tablet ( )

- **Bilgisayarınızın işletim sistemini işaretleyiniz**
  Windows ( ) Android ( ) Diğer ( )

- **Bilgisayarınız başında günde ne kadar vakit geçiriyorsunuz?**
  Hiç ( ) 15 dakika ( ) 30 dakika ( ) 60 dakika ( ) 60'dan daha fazla ( )

- **Kurumumuzca verilecek ödevler için gitar çalışmaya her gün ortalama ne kadar vakit ayırabilirsiniz?**
  Hiç ( ) 15 dakika ( ) 30 dakika ( ) 60 dakika ( ) 60'dan daha fazla ( )

- **Haftalık Gitar dersinize her hafta gelebilir misiniz?**
  Sık sık devamsızlık yapabilirim ( )
  Ara sıra devamsızlık yapabilirim ( )
  Her derse gelirim kesinlikle devamsızlık yapmam ( )

- **Her Pazar 13.00/14.30 veya 14.30/16.00 ders saatlerine gelebilir misiniz?**
  Evet ( ) Hayır ( )

Not: Öğrenci seçme ve bilgi formu araştırmanın başında 1 kez, evrene (Barış Manço kült. Merkz. 2017/2018 eğitim sezonu için gitar kursu almak için baş vuran 10-14 yaş arası öğrencilere) uygulanacaktır ve örneklem (deney ve kontrol grupları) belirlenecektir.

Ek 3: Öğrenci Video Kayıt İzin Belgesi

__/__/20__

Sayın Veli kurumumuzda klasik gitar eğitimi alan …… isimli öğrencinin, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne ait bir eğitim çalışması olan, Teknolojik Araç Gereç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim metodunun etkililiğinin sınanması araştırması kapsamında, öğrencimizin her derste gitar ve bona ödevlerini verdiği anda video kaydı alınacaktır. Öğrencimizden tamamen bilimsel bir eğitim araştırması nedeniyle alınan ve süresi 1/2 dakikayı geçmeyen 10 adet video kaydının alınmasını onaylıyor musunuz?

Evet onaylıyorum ( ) Hayır Onaylamıyorum ( )

Veli'nin İsmi ve Soy ismi

Veli'nin imzası

Bu belge deney ve kontrol grubu öğrencilerinin velilerine araştırmanın başında bir kez verilecek imza ve onay ile geri alınacaktır. Öğrencilerin ders ödev teslimleri sırasında alınacak video kayıtları için velilerden izin alınması anlamında kullanılacaktır.

Ek 4: Sanal Ders İzin Belgesi

__/__/20__

Sayın Veli kurumumuzda klasik gitar eğitimi alan …… isimli öğrencinin, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne ait bir eğitim çalışması olan, Teknolojik Araç Gereç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim metodunun etkililiğinin sınanması araştırması kapsamında, öğrencimizin her hafta …….. günü ……../……. Saatleri arasında sosyal medya mecriaları yardımıyla /Facebook,whatsap,internet) uzaktan eğitim modeli maksatlı sanal ders yapılacaktır. Öğrencimizden tamamen bilimsel bir eğitim araştırması nedeniyle yapılan ve süresi 15 dakikayı geçmeyen 10 adet sanal dersin yapılmasını onaylıyor musunuz?

Evet onaylıyorum ( ) Hayır Onaylamıyorum ( )

Veli'nin İsmi ve Soy ismi

Veli'nin imzası

Bu belge uzaktan eğitim modeli denencesi olarak, araştırma süresince deney grubu öğrencilerinin bona ve gitar ödevlerine yardım maksatlı hafta içi ekstra sanal ders yapılaması nedeniyle öğrenci velilerine verilecek ve ı şekilde geri alınacaktır.

Ek 5: İçerik, Yöntem ve Amaç Bakımından Metod

İçerik, Yöntem ve Amaç Bakımından Gitar Metodu Eğitim Müfredatı

Birinci Hafta Birinci Ders

• İçerik:
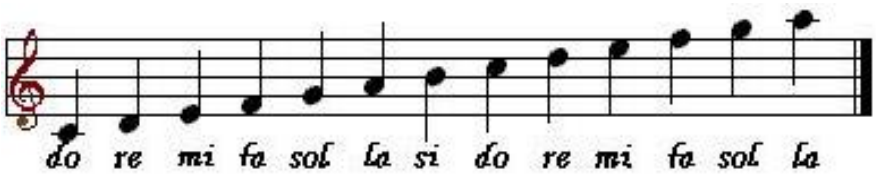
Müzik Nedir: Müzik en genel tanımı ile sesin üslup, ruh ve devinim (hareket) kazanmış hâlidir. Üslüp ve ruh içeren bir ses oluşumunun Müzik olarak kabul görmesi için dinleyenin duygularını etkilemesi gerekir. Daha özel bir tanımla müzik; sesin matematik, zaman ve insan duygularıyla işlenmiş halidir.

Sesin Özellikleri: Temel olarak dört ana unsurdan oluşur: Diklik, yoğunluk, süre ve tını. diklik, bir sesin ne kadar 'tiz' ya da 'pes' olduğunu, yoğunluk, bir sesin gürlüğünü, süre, bir sesin ne kadar uzadığını, tını, bir sesin karakterini ifade eder. Sesin dört temel özelliği olsada müziği meydana getiren faktörler ikidir. bunlar ses ve zamandır.

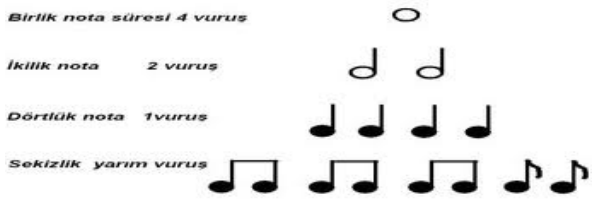
Müziği Meydana Getiren Faktörler: Müzik ses ve zamandan meydana gelir. Ses ve zaman olmadan müzikten bahsedilemez. Biz nota yazımı ve okumasında soyut olan sesi ifade etmek için porteyi, yine soyut bir kavram olan zamanı kağıt üzerinde somutça ifade etmek için sembolleri kullanırız.

Portre: 5 çizgi 4 aralıktan oluşan üzerine konan sembollere do, re gibi nota, frekans isimleri veren, müzik yazı ve okumasında kullanılan çizelgelerdir. Aynı zamanda yardımcı işaretler yoluyla sesin 4 özelliğini belirten parametredir. Bazı ekoller aynı zamanda harf karakterlerini de müzikte notalar gibi kullanmıştır. Örneğin aşağıdaki gibi **C** / Do – **D** / Re – **E** / Mi.. temsil etmektedir. *Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.*
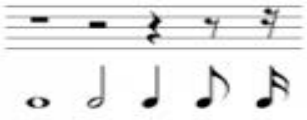
C D E F G A B C D E F G A
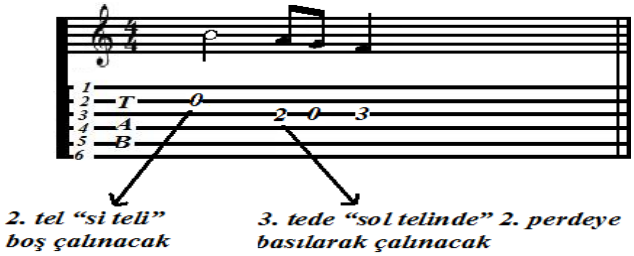

Semboller; Bir sesin ne kadar uzayacağını gösteren imgelerdir. İsimleri, değerleri ve şekilleri vardır.

Sus İşaretleri: (Esler) Bir sessizliğin ne kadar uzayacağını gösteren işaretlerdir.

Tablatür: Tab da porte gibi notaları belirtmeye yarayan bir araçtır. Fakat kullanım alanı kısıtlıdır ve bu çizelgede zaman kavramı belirtilemez. Porte ve tab aynı anda kullanıldığında gitar enstrümanına yeni başlayanlar için daha kolay bir öğrenme süreci izlenir. Tab ın 6 çizgisi 6 teli ifade eder 6 en kalın tel 1 en ince teldir. Bu çizgelere konan rakamlar ise hem sol elin parmak numaralarını hem de o telde sol elin kaç numaralı perdeye basacağını belirtir. Notanın ismi ve süresi için porteye o notanın gitar klavyesindeki yeri içinse tablature bakılmalıdır. Şekil 1'e bakınız

Şekil 1

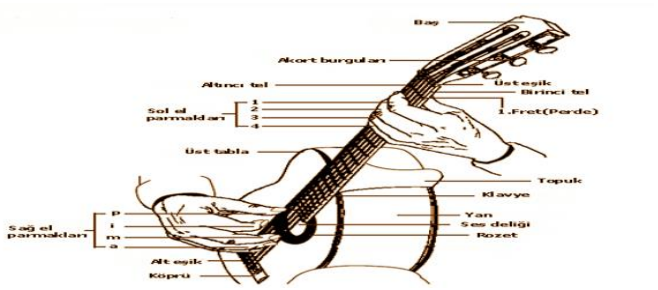
Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde konular anlatılır. Metot bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, bilgisayar, Vcd, görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Birinci hafta birinci derste temel müzik ve temel gitar eğitimi kapsamında, müzik nedir? Sesin özellikleri nedir? Müziği meydana getiren faktörler nelerdir? Gibi sorulara yanıt verilecektir. Aynı zamanda portenin tanımı, deşifresi, kullanımı ve uygulama prensipleri anlatılarak, öğrencilerin asgari düzeyde nota okumaya başlamaları ilk haftalardan sağlanmaya çalışılacaktır. Aynı derste nota, sus işaretleri süre değerleri ve şekilleri tanıtılacak, tablature'ün tanımı ve uygulaması öğretilecektir. Porte semboller ve tablature öğrenimi ile ilgili nota yazım, bono okuma ve tablature deşifre ödevi verilecektir. Genel temel müzik terimlerinin tanımı açıklamak, nota süre değerleriyle porte de nota okumayı asgari düzeyde dahi olsa öğretmeye başlamak, tablature deşifre etmeyi öğretmek bu dersin konuları arasında sayılabilir.

Birinci Hafta İkinci Ders

• İçerik:

Gitarın anatomisi: Ana bölümleri kasa klavye (sap) ve baştır. Alt eşikten akort kulaklarına dek gerdirilen teller titreştirilerek ses çıkarması prensibi ile çalışır. Ses deliği ve kasadan çıkan ses gitara karakterini verir. Baş bölümündeki kulaklar ile teller akort edilir. Kulaklar saat yönünde çevrilirse sesler pesleşir, tam tersi yönde çevrilirse tizleşir. Klavyeye çakılı bakır demirlere fret denir. Her iki fret arasındaki ağaç boşluğa ise perde denir. Her perde bir notadır. Notaları bu perdelerdeki teli sol elimizle hafife ezip, sağ elimizle de o teli çekerek çalarız. Şekil 2'ye bakınız. Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.

Şekil 2

Gitarın telleri: Gitarımızın 6 teli vardır. Bir perdeye basmadan sadece boş tel çekildiğinde aşağıdaki nota isimleri ile anılmaktadırlar. Bunların üçü bas (kalın ses) tel üçü tiz (ince ses) teldir. Gitar telleri en fazla haftada bir akort edilmeli, en fazla 6 ayda bir de değiştirilmelidir.

Bas teller: Pamuk ve lif üzerine bakır saç sarılarak üretilmiştirler. Porte'nin altındaki sesleri temsil ederler.

6- Kalın mi

5- La

4- Re

Tiz teller: Balık oltasındaki misinaya benzer plastik bir yapısı vardır. Porte'nin orta ve üzerindeki sesleri temsil ederler.

3- Sol

2- Si

1- İnce mi

Eller: (Bakınız şekil4, şekil5 ve şekil6)

Sol el: Gitar klavyesindeki perdelere basmak için kullanılır. Aşağıdaki şekilde isimlendirilir.

İşaret parmak : 1

Orta parmak : 2

Yüzük parmak : 3

Serçe parmak : 4

baş parmak kullanılmaz klavyenin arkasında düz hareketsiz ve dik biçimde durur..

Sağ el: Gitarın tellerini çekmek için kullanılır. Aşağıdaki şekilde isimlendirilir.

Baş parmak : P

İşaret parmak : İ

orta parmak : M

Yüzük parmak : A

serçe parmak : X

NOT: Eğer kişi solak ise teller ve eller bilgilerinin tam tersi uygulanacaktır ve gitar telleri tam tersine sökülüp değiştirilecektir. *Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.*

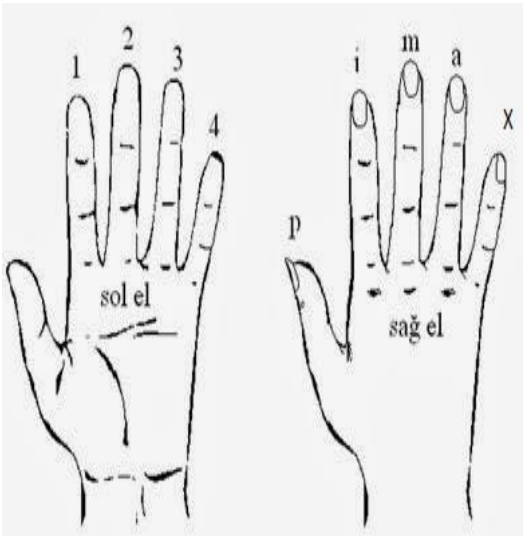
Oturuş ve tutuş:

Kolçaksız sandalye veya bir taburenin çok arkasına yaslanılmadan ucuna oturulur. Sol ayak bir yükseltiye (ayaklık) konularak yükseltilir. Gitarın sol bel kısmı yükselen sol ayağın üst baldır kısmına yerleştirilir. Gitarın sağ bel kısmının 5 parmak açığına da sağ kolumuz konulur. Gitar sap kısmı çene/kulak hizasında kaldırılır. Gitarın sol omuz kısmı göğüs kafesimize yapıştırılabilir. Ancak gitarın arka kapağının göbek bölgemize yapışması hatalıdır. Gitar arka kapağı ile göbeğimiz arasında üçgen bir boşluk yaratılması gerekir. Yine sağ bilek iç kısmının ön kapağa yapıştırılması sık yapılan büyük hatalardan biridir. Sağ bilek hafifçe dışa doğru bükülerek, bilek iç kısmımızla gitar ön kapağı arasında da üçgen bir boşluk yaratılmalıdır. Sol dirseğimiz vücudumuza yapışmamalı belimizle dirseklerimiz arasında mesafe olmalıdır. Aynı dans eder gibi tüm büyük ve küçük eklemlerimiz hafifçe dışa doğru bükük olmalıdır. Gitarı büyük ölçüde bacaklarınız taşımalıdır. Doğru oturuş ve tutuş pozisyonunuzda ellerinizi gitardan çektiğinizde, gitarın bacaklardan destek aldığı için denge de durması, düşmemesi beklenir. Elleriniz gitarı taşımak için değil klavye ve tellerde özgürce dolaşarak gitarı çalmak içindir. Eller çalmadıkları süre içerisinde gitara olabildiğince yakın durmalı ancak tellere değmemelidir. Klasik gitar oturuş ve tutuşu kulağa kolay bir eylem gibi gelse de, öğrenci doğru ve rahat bir tutuşu uzun bir süre ardından kazanabilir. Bu yüzden sık sık oturuş ve tutuş kontrol edilmeli

mümkünse ayna karşısında çalışılarak bu önemli eylem tekrarlanmalıdır. *(Bakınız Şekil 3)*

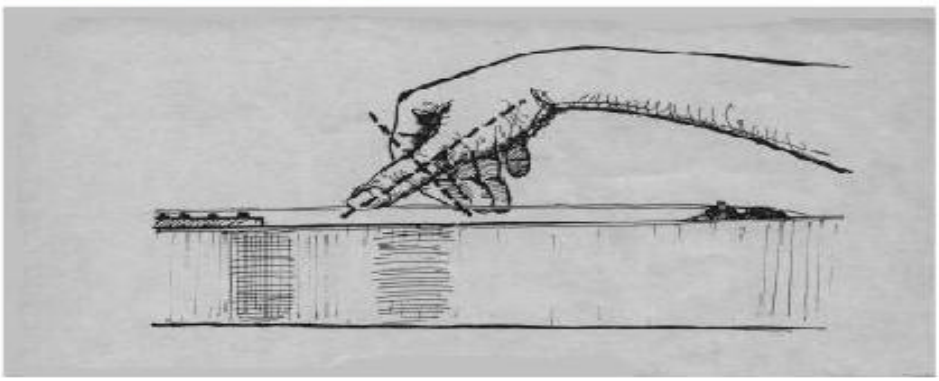
Şekil 3 Kanneci A. (2009)

Şekil 4

Not: Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.

Sağ el tekniğinin en önemli özelliklerinden birini oluşturur. Uzatılan tırnaklar sesin daha kuvvetli çıkmasını sağlar. Parmakların aktif hareket etmeleri önemlidir. Tellerle ilişkinin çok duyarlı olması gerekir. Parmaklar telleri çekmek yerine onlara vurmalıdır. Parmakların birbirinin hareketini engellememeleri için doğrultularını çok iyi düzenlemek gerekir. Bunun için başparmak doğrultusu ile diğer parmakların doğrultularını birbirine dik iki ayrı doğrultu olarak kabul edbiliriz...

Şekil 5 Kanneci A. (2009)
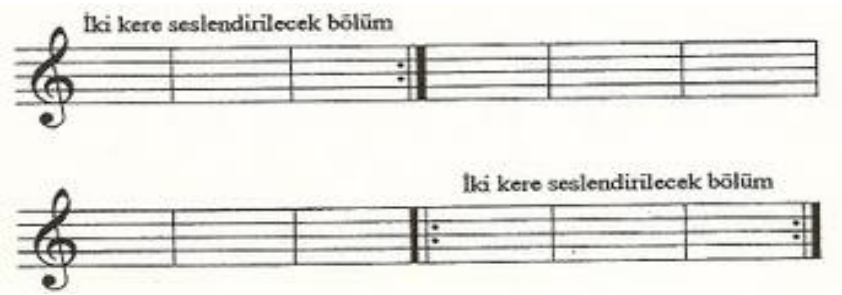

Şekil 6 Kanneci A. (2009)

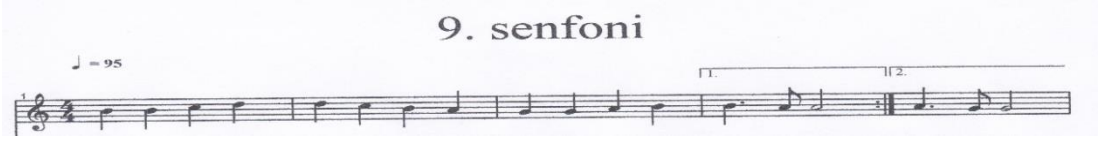
Not: Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.

Müfredatımızdaki trafik, değişim ve uzatma işaretlerimiz:

Röpriz: Tekrar çalınacak işaretidir. İki noktalılar Yüz yüze bakıyorsa ilk noktaya bakmıyorsa en başa dönülür.

Dolap: Bir başka tekrar işaretidir. İlk dolap ölçüsünden başa dönülür tekrar çalışta ilk dolap ölçüsü çalınmaz es geçilerek 2. dolap ölçüsüne atlanarak devam edilir.
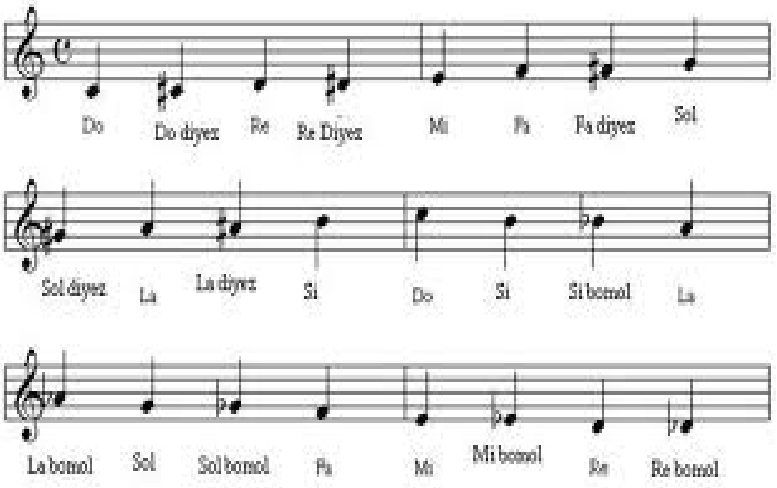

Nokta: Önüne geldiği notanın değerini o notanın değerinin yarısı kadar arttırır.

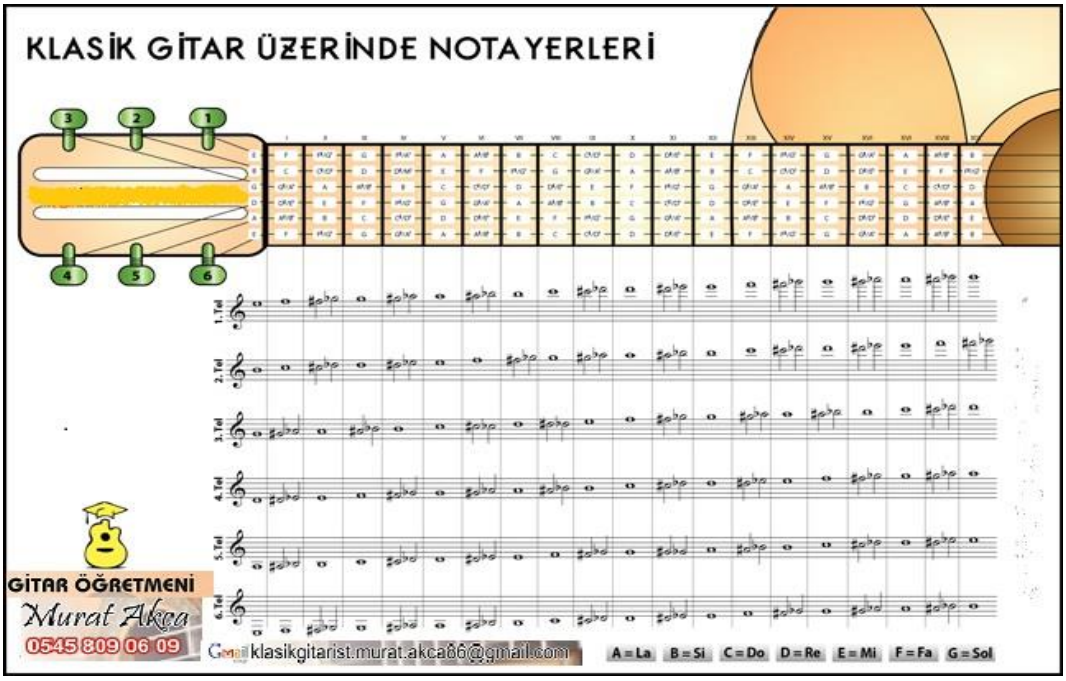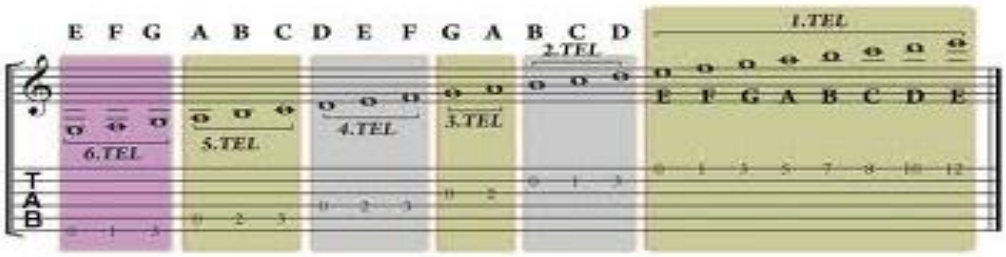

Değiştirgeçler: Sesleri pesleştirip incelterek değiştirmeye yarayan işaretlerdir Aşağıdaki gibidir.

♯ DİYEZ	Önüne geldiği sesi yarım ses inceltir.
♭ BEMOL	Önüne geldiği sesi yarım ses kalınlaştırır.
♮ NATUREL	Önüne geldiği sesi normal haline dönüştürür.
𝄪 ÇİFT DİYEZ	Önüne geldiği sesi tam ses inceltir.
𝄫 ÇİFT BEMOL	Önüne geldiği sesi tam ses kalınlaştırır.

Portedeki notaların Gitar klavyesindeki konumları aşağıdaki gibidir.
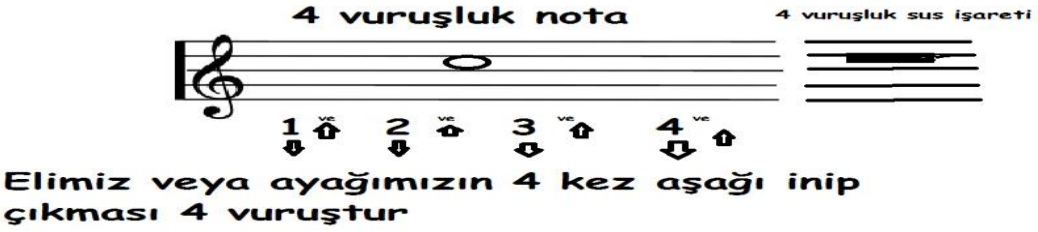

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde Birinci haftanın konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, bilgisayar Vcd, görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

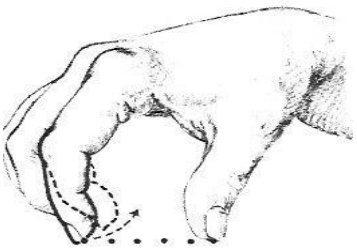
Amaç: Öğrencinin vücudunun klasik gitar ekolüne uygun sağlıklı bir şekilde oturuş tutuş formu kazanması amaçlanır. Sağ elin (öğrenci solak değil ise) doğru açıyla teli temiz ve net şekilde çekmesi ve sol elin doğru diklikle klavyedeki perdelere basarak temiz ve net bir sonuç alınması detaylandırılarak telkin edilir. Tel, el, parmak isim ve özellikleri ezberletilir. Gitarın anatomisi, gitarın tellerinin ismi ve özellikleri, sağ ve sol el ve parmakların gitar üzerindeki isim ve görevleri, doğru oturuş ve tutuş, doğru tel çekme ve tel basma ikinci haftanın ders içeriğini oluşturmaktadır.

İkinci Hafta Birinci Ders

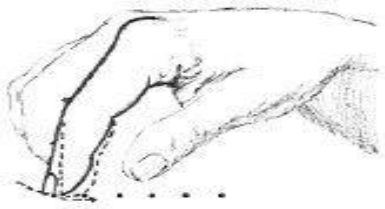
• **İçerik:** 4 vuruşluk ses ve sus işaretlerini tanıyalım.

Tirando, Tellerin sağ el parmakları avuç içine doğru çekilerek ve parmağın bir üst tele yaslanmadan teli çalındığı tekniktir. Bu teknikte parmağın kök, orta ve uç eklemlerinden, en fazla uç eklemi görev almaktadır. Daha hafif ve dingin bir ton arayışına cevap verebilir. (*Bakınız şekil 7)*

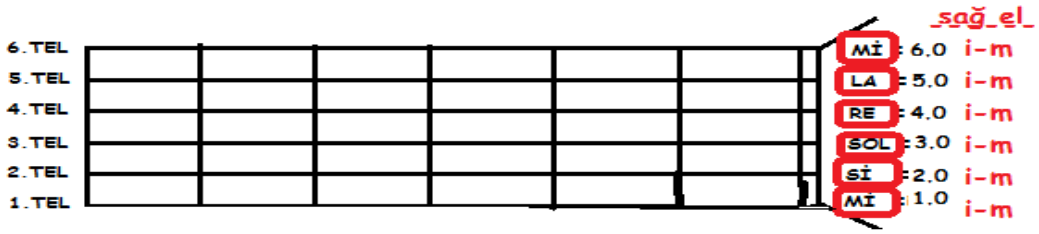
Şekil 7

Şekil 8

Apoyando, Tellerin sağ el parmakları avuç içine doğru çekilerek ve parmağın bir üst tele yaslanarak teli çalındığı tekniktir. Bu teknikte parmağın kök, orta ve uç eklemlerinden, en fazla kök eklemi görev almaktadır. Daha güçlü ve parlak bir ton arayışına cevap verebilir. *(Bakınız şekil 8)*
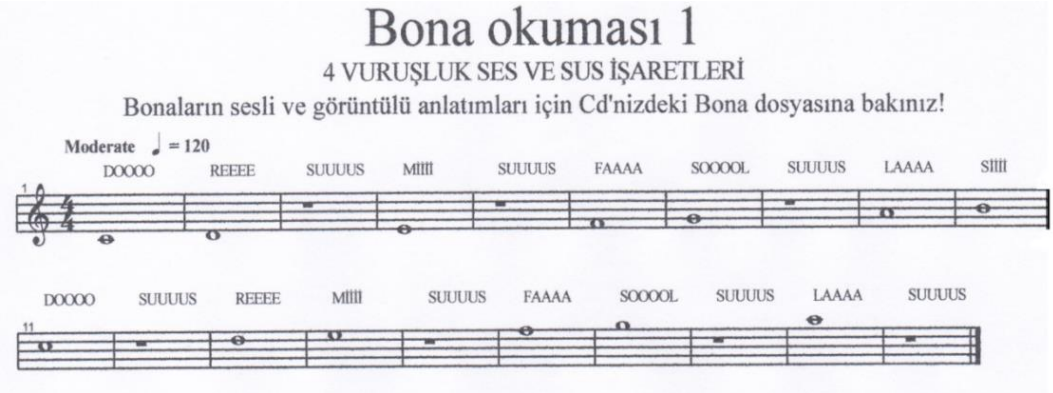
Boş tel çalışması tanıtımı; Aşağıda gitar klavyesini, çalışmada kullanacağımız sağ el ve tel isimlerini görmekteyiz. Bu çalışmada tablature, gitar klavyesi ve sağ el yönlendirmelerine dikkat edelim. Telleri 4 vuruşluk nota sürelerde tirando tekniği ile çekelim. Tablature deşifresini yaparken gitar klavyesini ters baktığımızı hayal ederek çözümleme yapalım. Klavye resmine bakarkense klavyeyi karşıdan baktığımızı düşünelim Bu işimizi kolaylaştıracaktır.

Teller	Eller	Teller	Eller
1- İnce mi	i-m	4- Re	i-m
2- Si	i-m	5- La	i-m
3- Sol	i-m	6- Kalın mi	i-m

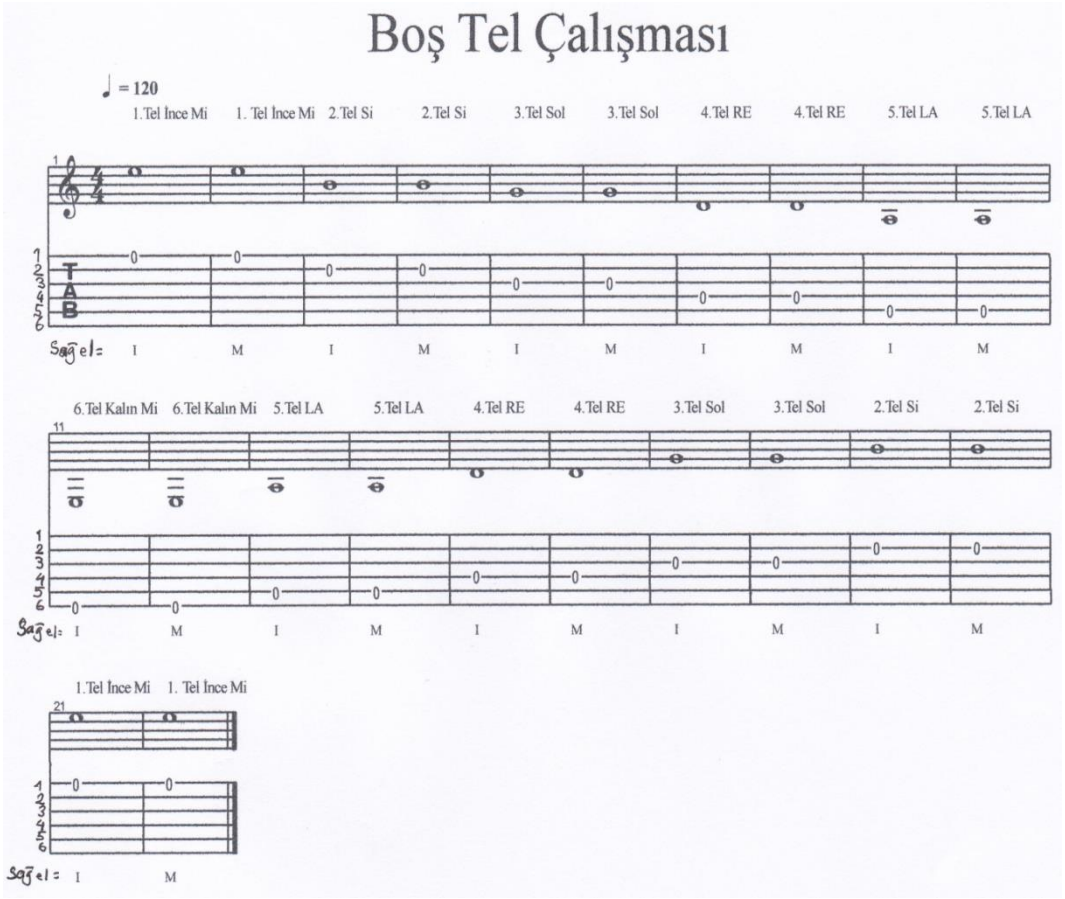
İkinci Hafta Birinci Ders Ödevleri:

1. Bona ödevi: 4 vuruşluk ses ve sus işaretlerini tempo ve nota sürelerine dikkat ederek okuyalım.

1. Gitar Ödevi Boş tel Çalışması[11]: Sağ elin i ve m parmaklarıyla 4 vuruşluk sembollerden oluşan boş telleri ikişer kez çalalım. Her birini önce i sonra m parmağıyla çekerek, boş tellerin isimlerini söyleyerek, 1.telden 6. tele doğru yukarı çıkalım ve 6.telden 1. Tele doğru aşağı inelim. Daha ayrıntılı bilgi için cd'niz deki bu sayfaya ait ses kaydı, simülasyon ve videoyu izleyiniz.

[11] **2. Hafta ödevleri:** 1. Gitar ödevi boş tel çalışması 1. Bono ödevi 4 vuruşluk notalar. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde ikinci hafta birinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar, Vcd görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.
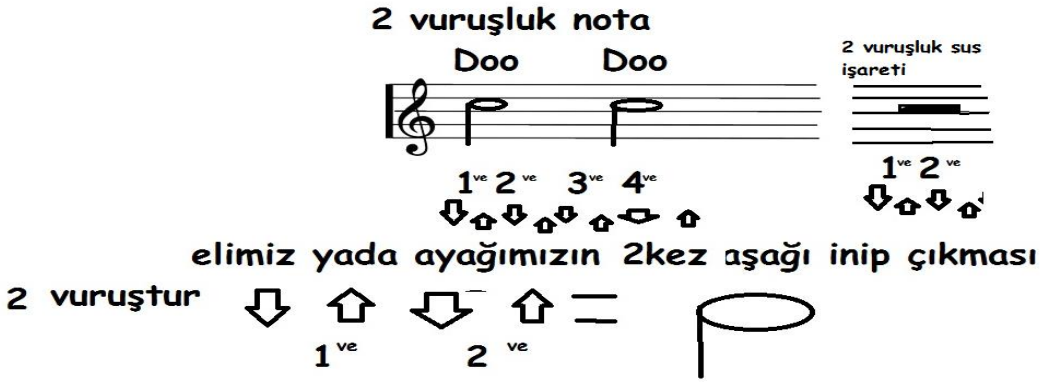
Amaç: İkinci hafta birinci ders içeriğinde sözü geçen boş tel çalışması birinci gitar ödevi olarak öğrenciye verilir. Bu egzersizde amaç, öğrencinin doğru oturuş, tutuş ile doğru sağ el tel çekme tekniği ile gitar tellerinin isimlerini söyleyerek egzersizi çalmasıdır. Aynı zamanda bona 1 okuması da ki 4 vuruşluk ses ve sus işaretlerini nota süreleri ve tempoya dikkat ederek okunması ve öğrenmesi beklenir.

İkinci Hafta Birinci Ders Ödev Çizelgesi:

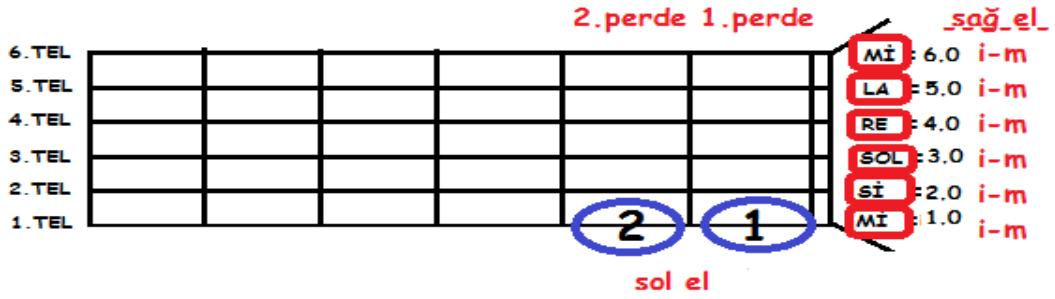
Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono ödevi	X	X	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

İkinci Hafta İkinci Ders

• **İçerik:** 2 vuruşluk ses ve sus işaretlerini tanıyalım.

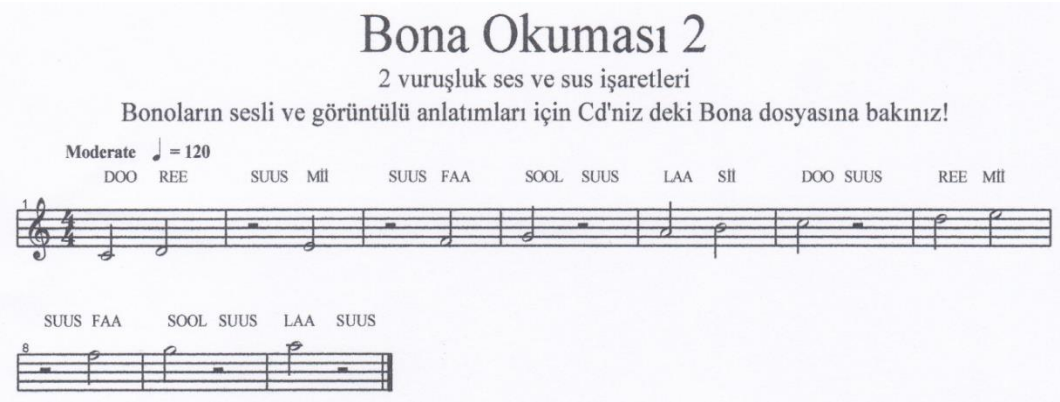

Kromatik 1 çalışması tanıtımı, Bu çalışmada iki vuruşluk notaları çalacağız. Gitar çalmak için sağ ve sol el koordinasyonu çok önemlidir. Bu kez sağ elin İ ve M parmaklarıyla sol elin 1 ve 2. parmaklarını birlikte kullanacağız. 1.telde (ince Mi) sol elin birinci parmağını 1.perdeye koyalım ve sağ elin İ parmağıyla bu teli çekelim. Ardından aynı telin 2. Perdesine sol elimizin 2.parmağını koyup sağ elin M parmağıyla çekiyoruz. Parmaklar kalkmayacak diğerinin ardından bir sonraki perdeye konuşlanacaktır. Parmaklarınızı dik basınız ve temiz ses çıkartmaya çalışınız. Şimdi bir üst teki tele geçiş yaparak aynı işlemi yapalım. Bu işlemi 6.tele kadar çıkarak devam ettirelim. Oradan da 1.tele başladığımız noktaya kadar aşağı inip geri dönerek çalışmayı bitiriyoruz. *Daha ayrıntılı bilgi için CD'nizdeki bu sayfaya ait eğitim videosunu izleyiniz.*
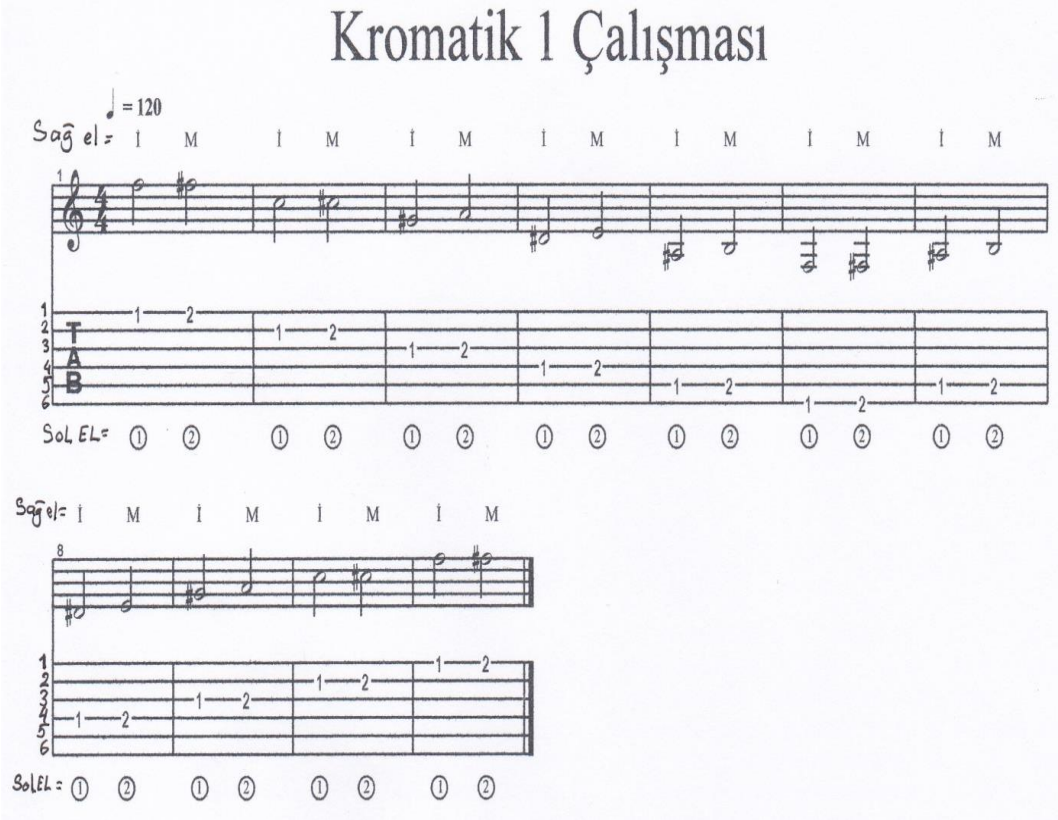

İkinci Hafta İkinci Ders Ödevleri:

2. Bona Ödevi: 2 vuruşluk ses ve sus işaretlerini, tempo ve nota sürelerine uyarak okuyalım.

2. Gitar Ödevi Kromatik 1 Çalışması: [12] Aşağıdaki çalışmayı ön çalışmada bahsedilen unsurlara dikkat ederek çalınız.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde ikinci hafta ikinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: İkinci hafta ikinci dersin içeriğinde konusu geçen kromatik 1 çalışması ikinci gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir. Öğrenci ilk kez sağ ve sol elini gitar üzerinde birlikte kullanacaktır. Kromatik 1 çalışması sağ ve sol el koordinasyonunun yerleşmesinde, klavyenin yatay olarak tecrübe edilmesinde, parmaklarının güçlenmesi, açılıp esnekleşmesi için son derece güzel bir başlangıç egzersizidir. Bu

[12] **2. Hafta Ödevleri:** 2. Gitar ödevi kromatik 1 çalışması. 2. Bona ödevi 2 vuruşluk ses ve sus işaretlerinin okunmasıdır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.
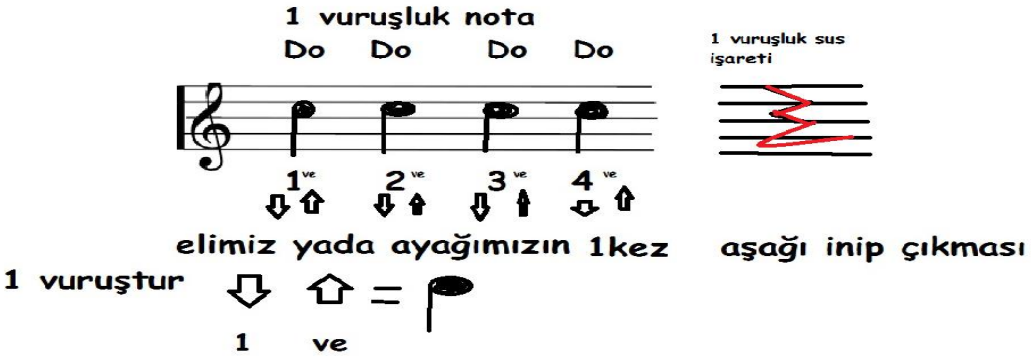
egzersizde amaç, öğrencinin doğru oturuş, tutuş ile doğru sağ el tel çekme tekniği ve doğru sol el tel basma tekniği ile egzersizi çalmasıdır. Aynı zamanda bona iki ödevi olarak, 2 vuruşluk ses ve sus işaretlerinin nota süreleri ve tempoya dikkat ederek okunması beklenir.

İkinci Hafta İkinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono ödevi	X	X	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-

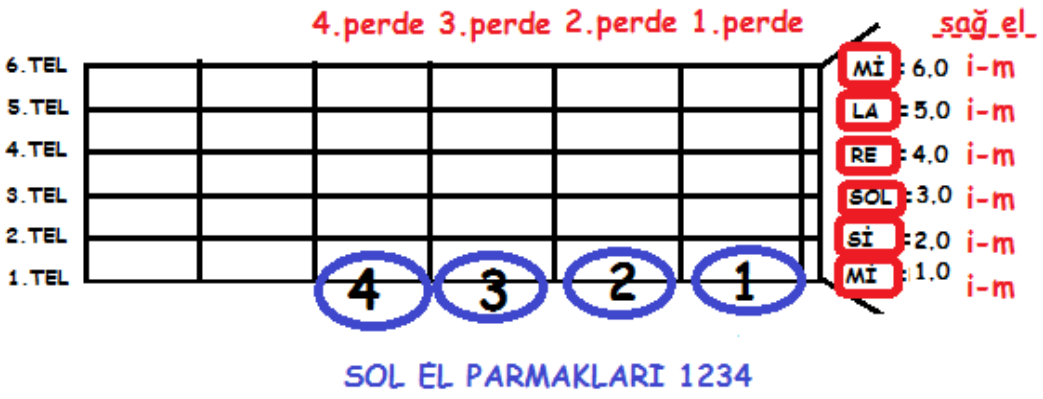
Üçüncü Hafta Birinci Ders

• **İçerik:** 1 vuruşluk ses ve sus işaretlerini tanıyalım.

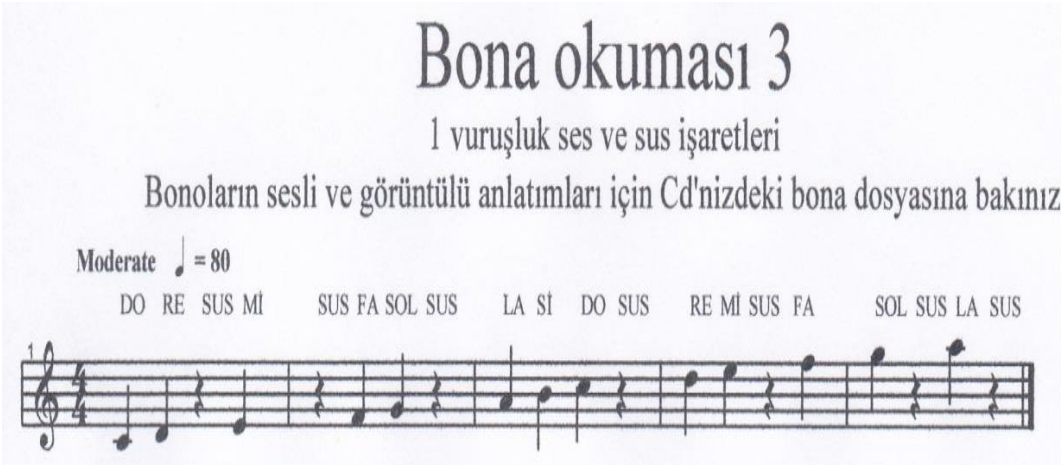
Kromatik 2 Çalışması Tanıtımı: Bu çalışmada gitar üzerinde bir vuruşluk notaları çalmayı deneyim edeceğiz. Yine sağ elin İ ve M parmaklarıyla sol elin 1. 2. 3. ve 4. Parmaklarını birlikte kullanacağız. 1.telde (ince Mi) sol elin birinci parmağını 1.perdeye koyalım ve sağ elin İ parmağıyla bu teli çekelim. Ardından aynı telin 2. Perdesine sol elimizin 2.parmağını koyup sağ elin M parmağıyla çekiyoruz. Sonra aynı telin 3. Perdesine sol elimizin 3. Parmağını koyarak yine sağ elin İ parmağı ile çekiyoruz. Son olarak bu telin 4. Perdesine sol elimizin 4. Parmağını koyarak sağ elin M parmağıyla teli çekiyoruz.. hiçbir parmak kalkmayacak diğerinin ardından bir sonraki perdeye konuşlanacaktır. Parmaklar şekil5 deki gibi sabit olacaktır. Şimdi bu kez hiç geri dönmeden bir üst teki tele geçiş yapıyoruz. 2. Telin 1.perdesine sol

elimizin 1. Parmağını yerleştiriyoruz. Fakat bu işlemi yaparken 1. Teli terk etmiyoruz 2.3. ve4. Parmaklarımız 1.telde hiç kalkmadan durmalı ve sırası gelen parmak bir üst teldeki perdeye geçiş yapmalıdır. ve bu 6 telde de bu şekilde devam eder.
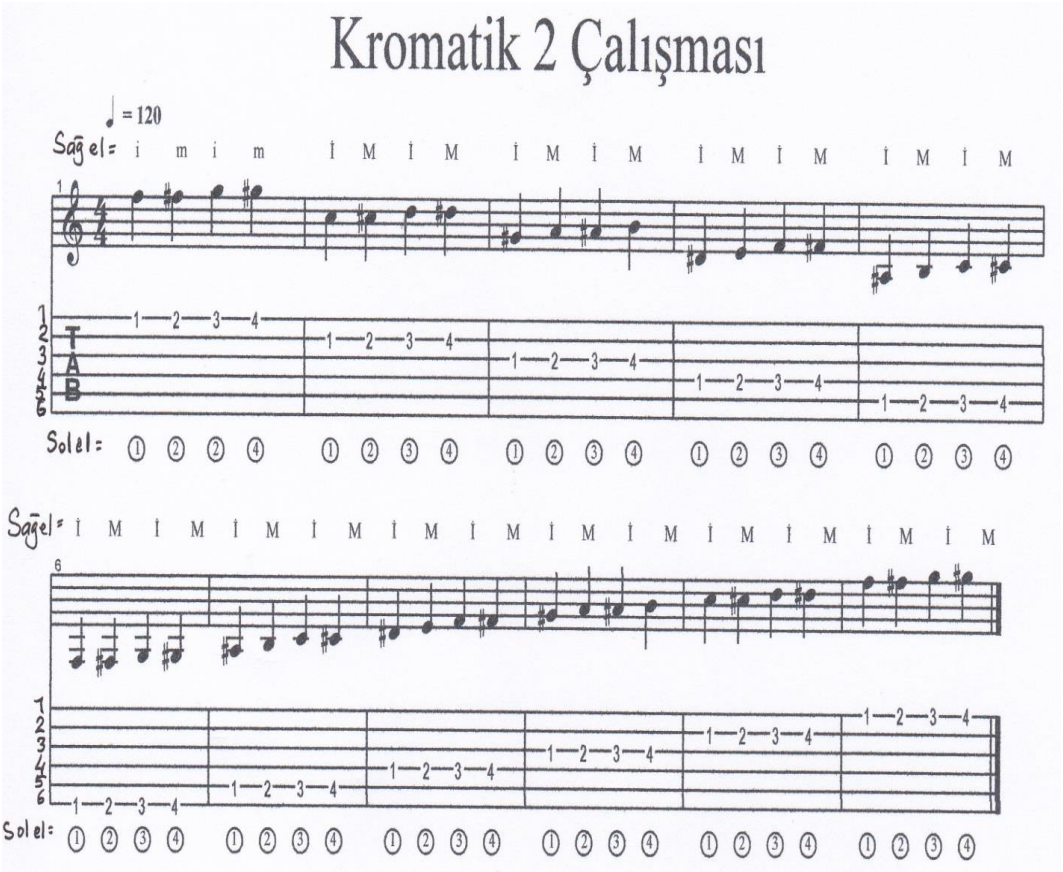

Üçüncü Hafta Birinci Ders Ödevleri:

3. Bona Ödevi: 1 vuruşluk ses ve sus işaretlerini, tempo ve nota sürelerine uyarak okuyalım. 1 vuruşluk notayı elimizi vurup kaldırıncaya kadar olan iki hareket içerisinde okuyalım.

3. Gitar Ödevi Kromatik 2 Çalışması[13]**:** Aşağıdaki çalışmayı ön çalışmada bahsedilen unsurlara dikkat ederek çalalım.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde üçüncü hafta birinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Üçüncü hafta birinci dersin içeriğinde konusu geçen kromatik 2 çalışması üçüncü gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir. Öğrenci Kromatik 2 çalışmasıyla gitar üzerinde 1 vuruşluk notaları çalmayı öğrenecektir. Öğrenci bu çalışmada sağ ve sol elini gitar üzerinde birlikte kullanırken sol elinin dört parmağını da kullanacak ve

[13] **3. Hafta ödevleri:** 3. Gitar ödevi Kromatik 2 çalışması çalalım, 3. Bona ödevi 1 vuruşluk ses ve sus işaretlerini okuyalım. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

gitar klavyesi üzerinde dikey hareket etmeyi de tecrübe edecektir. Kromatik 2 çalışması sağ ve sol el koordinasyonunun yerleşmesinde, parmaklarının güçlenmesi, açılıp esnekleşmesi ve gitar üzerindeki hakimiyetin artması için son derece önemli bir egzersizidir. Bu egzersizde amaç, öğrencinin doğru oturuş, tutuş ile doğru sağ el tel çekme tekniği ve doğru sol el tel basma tekniği ile tempo ve nota sürelerine dikkat ederek egzersizi çalmasıdır. Aynı zamanda bono dört ödevi olarak 1 vuruşluk ses ve sus notalarını tempo ve nota sürelerine dikkat ederek okuyacaktır.

Üçüncü Hafta Birinci Dersin Ödev Çizelgesi:

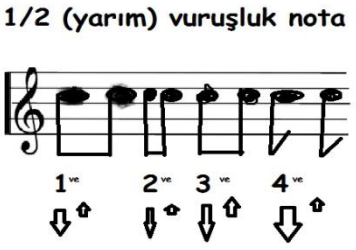
Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
Bono ödevi	X	X	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-

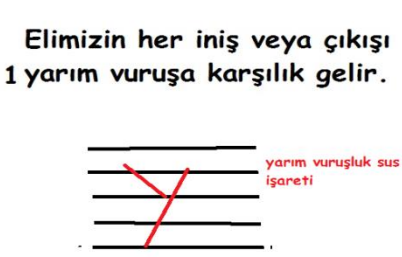
Üçüncü Hafta ikinci Ders

- **İçerik:**

Yarım vuruşluk ses ve sus nota sembollerini tanıyalım. ½ (yarım) vuruşluk ses ve sus işaretlerini, tempo ve nota sürelerine uyarak okuyalım. Artarda yazılan iki yarım vuruşluk nota kuyruklarından tek çizgi ile birleştirilirler. Bunlardan birini elimizi vururken (Tak) diğer notayı ise elimizi kaldırırken (sim) şeklinde söylemeliyiz.

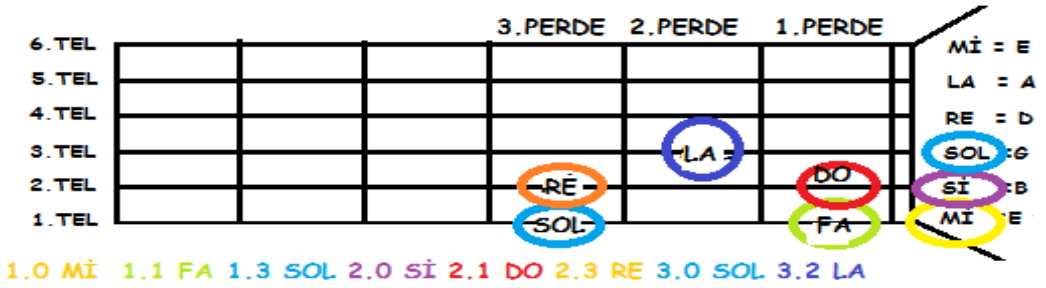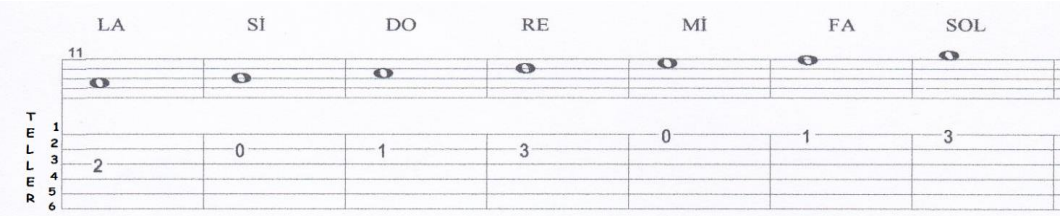

Çocuk parçası çalışmasının tanıtımı, yarım, tam ve 4 vuruşluk notalardan oluşan çocuk parçamız gitar üzerinde ilk şarkı çalma deneyimiz olacaktır. Bu parça gitarın tiz telleri olan 1.ince mi, 2.si, 3.sol tellerinde icra edilecek ve bu teller üzerindeki

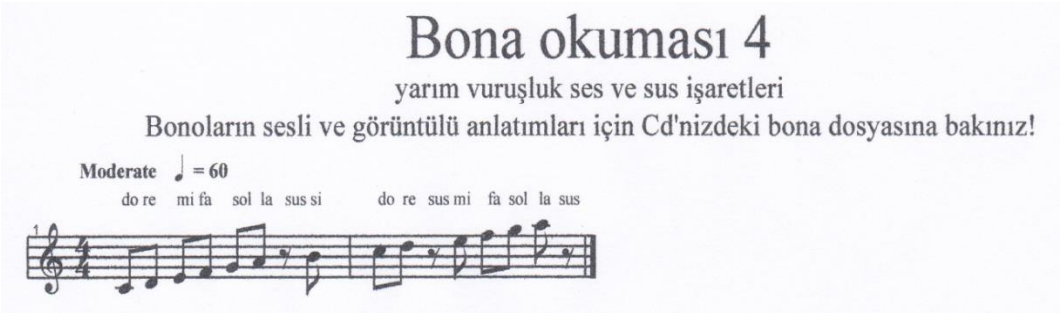
notalar öğrenilecektir. Bu çalışmada Yine sağ elimiz i – m parmakları ile telleri çekmeye devam edecektir. Yalnız 2.ölçünün yarım vuruşluk sus işaretiyle başlaması nedeniyle sus işaretinden sonraki ilk nota sağ elin m parmağı ile çekilerek çalınacaktır. Yarım vuruşluk sus işareti ile başlayan diğer ölçülerde de ilk nota m parmağı ile çekilecektir. Aşağıda çocuk parçasında çalacağımız notaların gitar ve porte üzerindeki yerlerini tanıyoruz. Ayrıca bu parçanın nota sürelerini de 4.Bona okumasında deneyimliye biliyoruz. Paramız aşağıdaki notalardan meydana gelmektedir:
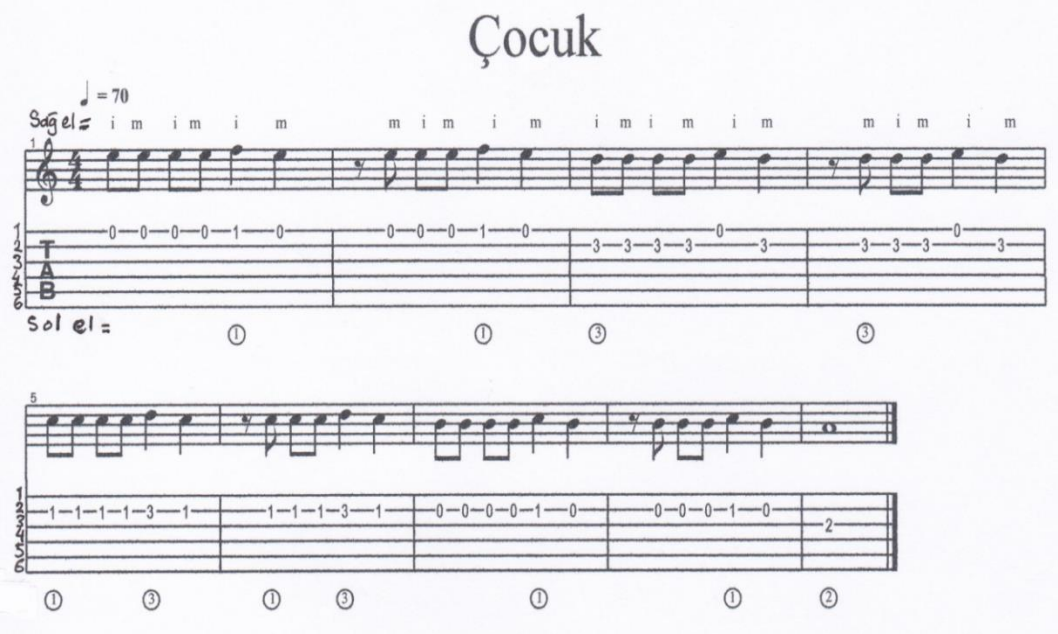

Üçüncü Hafta İkinci Ders Ödevleri:

4. Bona Ödev[14]i: Aşağıdaki Bonamızı okuyalım

[14] **3. Hafta ödevleri:** 4. Gitar ödevi Çocuk parçasını çalalım, 4. Bona ödevi yarım vuruşluk ses ve sus işaretlerini okuyalım. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim Cd'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

4. Gitar Ödevi: Aşağıdaki çocuk şarkımız, yukardaki ön çalışma unsurlarına dikkat ederek çalalım.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde üçüncü hafta ikinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

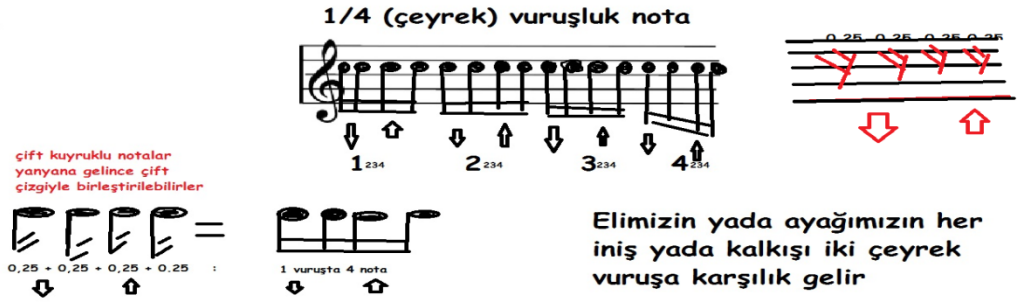
Amaç: Üçüncü hafta ikinci dersimizde işlediğimiz çocuk parçasıyla öğrenciye yarım vuruşluk nota ses ve sus işaretlerinin okunması ve çalınması amaçlanmıştır. Ayrıca gitarın tiz telleri olan ilk üç teldeki notalar ve çalınması amaçlanmıştır.

Üçüncü Hafta İkinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-
Bono ödevi	X	X	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-

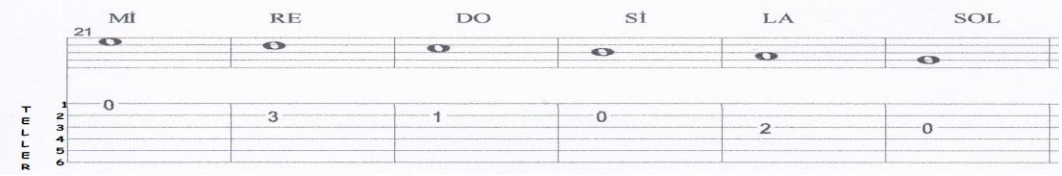
Dördüncü Hafta Birinci Ders

• **İçerik:** Çeyrek vuruşluk ses ve sus işaretlerini tanıyalım. ¼ (çeyrek) vuruşluk ses ve sus işaretlerini tempo ve nota sürelerine uygun olarak okuyunuz. Dört çeyrek vuruş yanyana geldiğinde çift kuyruklarından iki çizgi ile birleştirilerek aşağıdaki 4'lü nota adacıklarını oluştururlar. Bu 4'lü adacıkların ikisini elimizi vururken diğer ikisini elimizi kaldırırken okumalı veya çalmalıyız.

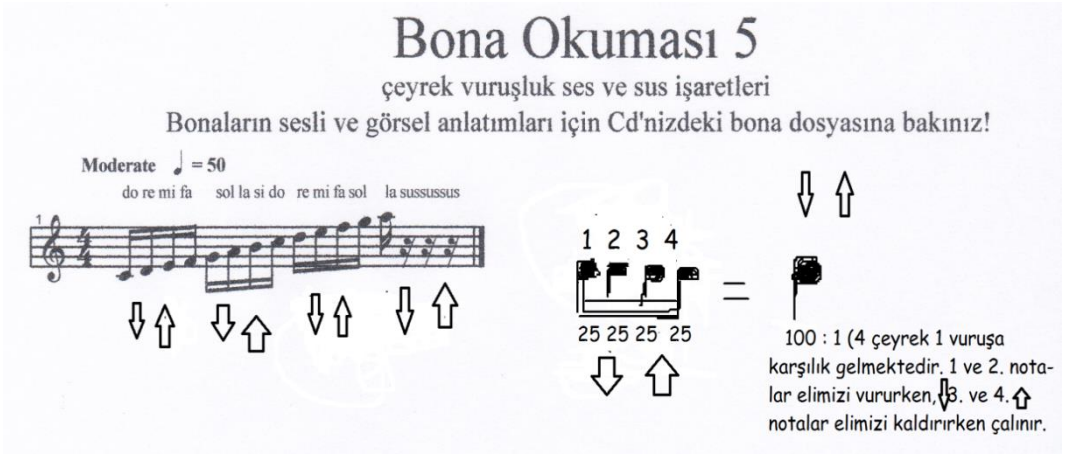
Yaşasın Okulumuz Parçasının tanıtımı; Bir vuruşluk ve iki vuruşluk notalardan oluşan yaşasın okulumuz, çalacağımız metodumuzun ikinci parçasıdır. Aynı zamanda müzikteki aksan işaretlerinden Staccato'yu parçamızın 5. ve 6.ölçüsünde, müzikteki trafik işaretlerinden Röprizi parçamızın 4.ve 6.ölçülerinde çalarak tanıyacağız. **Staccato,** Kesik çalmak anlamına gelmektedir. Bir notanın süresini kısaltma anlamında kullanılır. Şu şekilde gösterilir. Bu parçada da 1.pozisyonda ilk üç tiz tellerimizin olduğu alanda geçmektedir. Bu telller portenin üstündeki ve ortasındaki notalar içeriri. Geçen derste öğrendiğimiz notaların yanında bu kez üçüncü boş tel olan sol notasının yerinide öğrenmekteyiz.
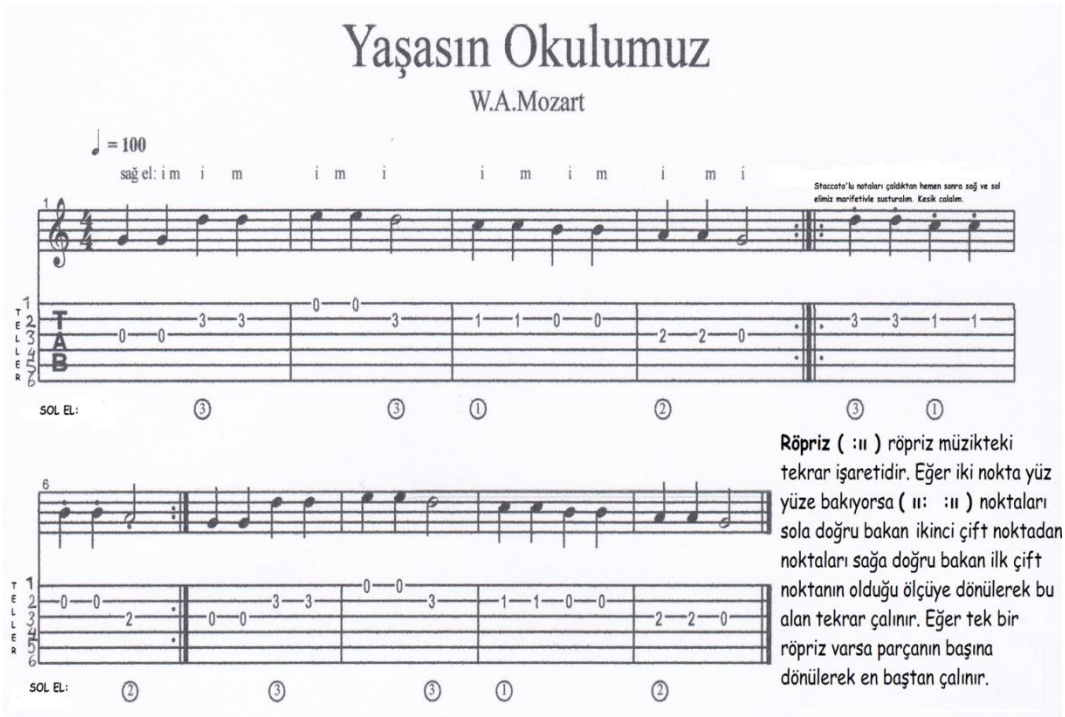

Dördüncü Hafta Birinci Ders Ödevleri:

5. Bona Ödevi: Aşağıdaki Bonayı nota ve tempo değerlerine dikkat ederek okuyalım.

5. Gitar Ödevi Yaşasın Okulumuz[15]: Yaşasın okulumuz şarkısını yukarıdaki ön alışma unsurlarına dikkat ederek çalalım.

[15] **4. Hafta ödevleri:** 5. Gitar ödevi yaşasın okulumuz. 5. Bono ödevi çeyrek vuruşluk ses ve sus işaretlerinin okunmasıdır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde dördüncü hafta birinci ders konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Araştırmamızın bu ödevinde öğrencilerin röpriz gibi tekrar işaretleri ve staccato aksan işaretini öğrenmeleri amaçlanmıştır.
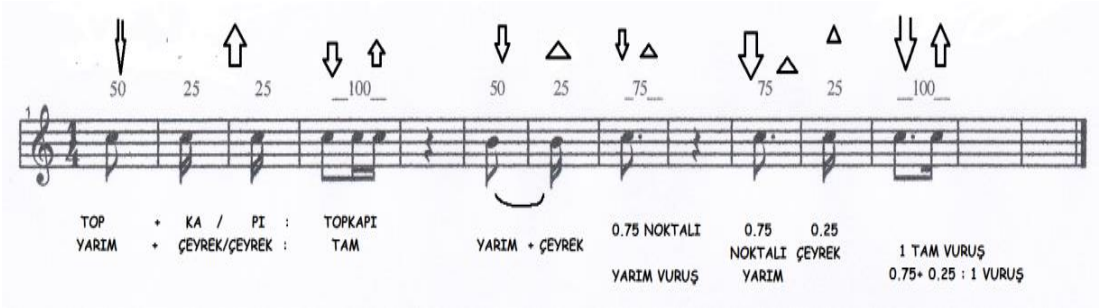
Dördüncü Hafta Birinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	x	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Bono ödevi	X	x	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-
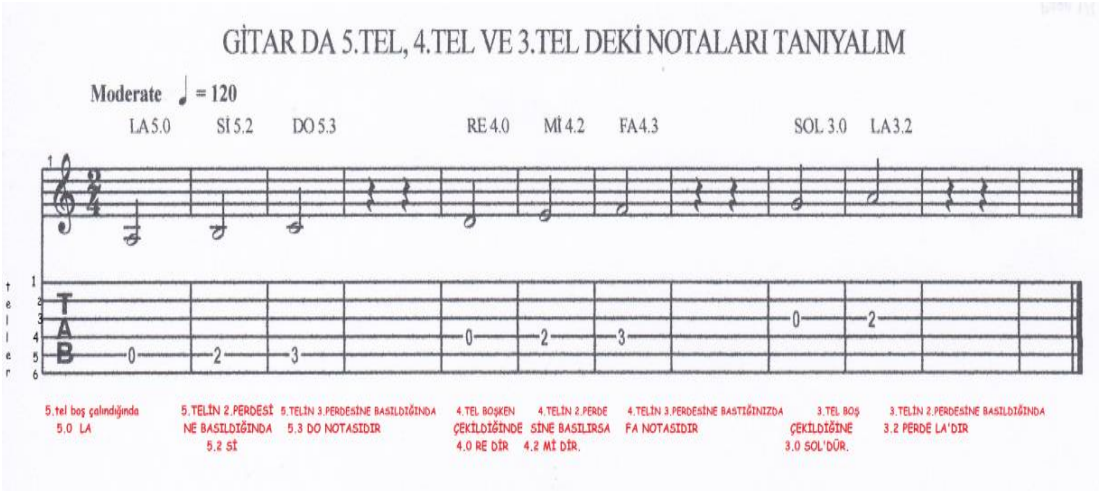
Dördüncü Hafta İkinci Ders

• İçerik:

Farklı süre değerlerine sahip notaları inceleyelim..
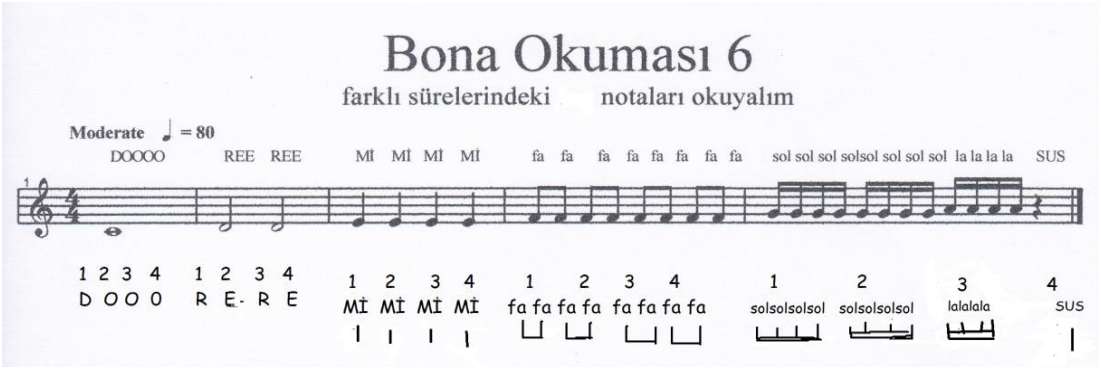

Levan Polka Parçasını Tanıyalım: Altıncı gitar ödevimiz olan levan polka parçasında ilk kez bas tellerinde (6. K. Mi 5. La 4.Re tellerinde) ezgili bir parça çalacağız. Aynı zamanda ilk kez noktalı notaları tanıyıp çalacağız. Aşağıda bu parçada da çalacağımız notaları inceleyelim ve çalalım.
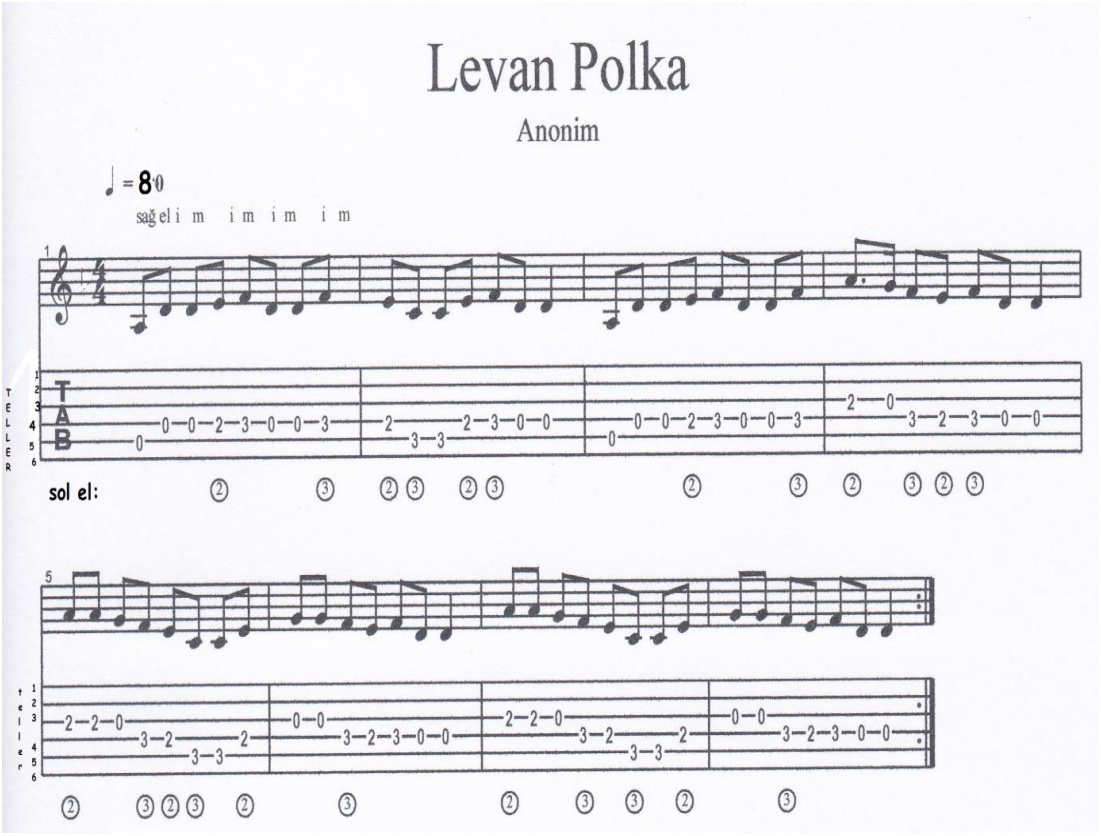

Dördüncü Hafta İkinci Ders Ödevleri:

6. Bona Ödevi: Aşağıdaki tempo ve nota sürelerine dikkat ederek çalalım.

6. Gitar Ödevi Levan Polka parçası[16]: 6.gitar ödevimiz levan polka şarkımızı ön çalışma unsurlarına dikkat ederek çalalım.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde Dördüncü hafta ikinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -Deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Dördüncü hafta ikinci ders içeriğinde konusu geçen levan polka eseri altıncı gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir. Öğrenci bu çalışmada ilk kez 5. ve 4. Tel üzerindeki notaları çalmayı tecrübe edecektir. Aynı zamanda bona altı ödevi olarak bononun öğrenci tarafından okunması beklenir. 6. Nota okuması farklı süre

[16] **4. Hafta Ödevleri:** 6. Gitar ödevi Levan Polka Parçasını çalınız 6. Bona okuması bona 6 okumasını okuyunuz! Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

değerindeki nota ve sus işaretlerinin ilk kez artarda tecrübe edilmesi bakımından önemlidir.

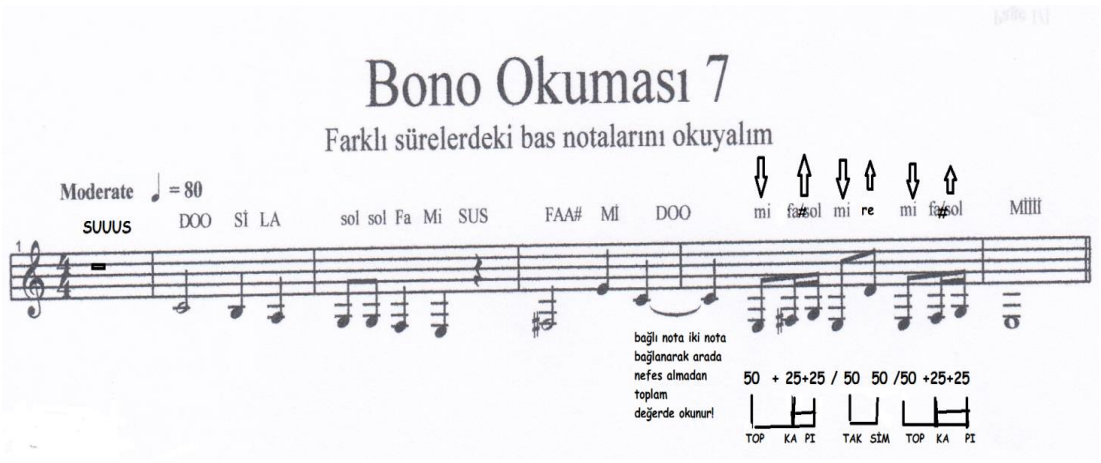
Dördüncü Hafta İkinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-
Bono ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-

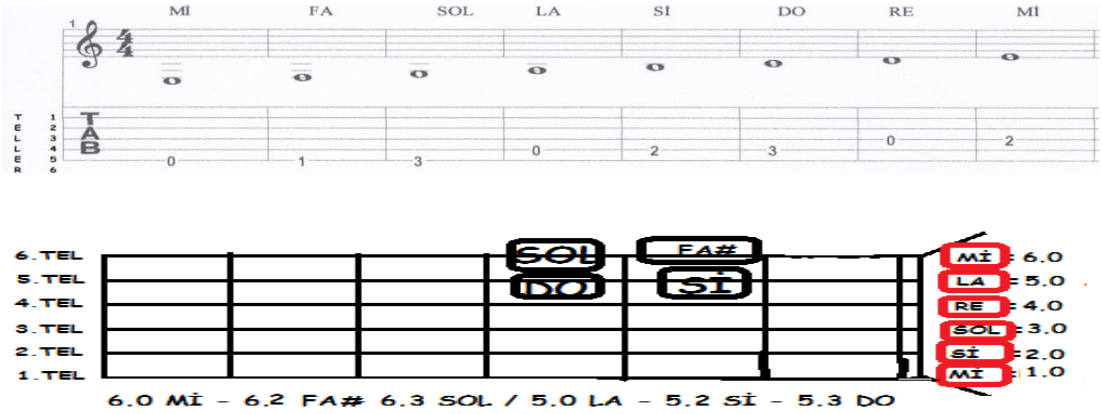
Beşinci Hafta Birinci Ders Konusu

• İçerik:

Aşağıdaki çalışmada daha önce görmediğimiz portemizin alt bölümlerine ait bas sesleri işleyeceğiz. Bu şekilde Arkadaşım eşek parçasında ki bas nota ve tartımları tanımamıza yardımcı olacaktır. Aynı zamanda yine bu ders konumuz Arkadaşım eşek parçasında göreceğimiz 4.ölçüde değiştirgeçli notaları ve nota bağını işleyeceğiz. Son olarak ilk kez yarım ve çeyrek vuruşluk notaların nasıl birleştirerek tek vuruşta okunulacağını göreceğiz.
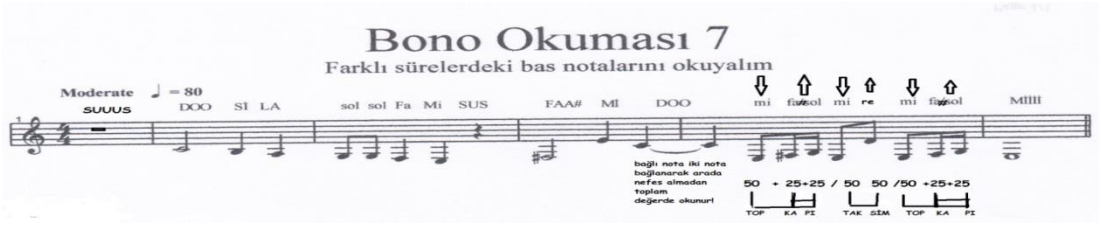

Arkadaşım eşek parçası ön çalışması, daha önce çalmadığımız 6.teldeki bas sesleri tanıyıp çalacağız. 4. 8. ve 10.ölçülerdeki röprizlerden bölüm başlarına döneceğiz. Aşağıdaki tablature ve portede çalacağımız notaları tanıyalım.
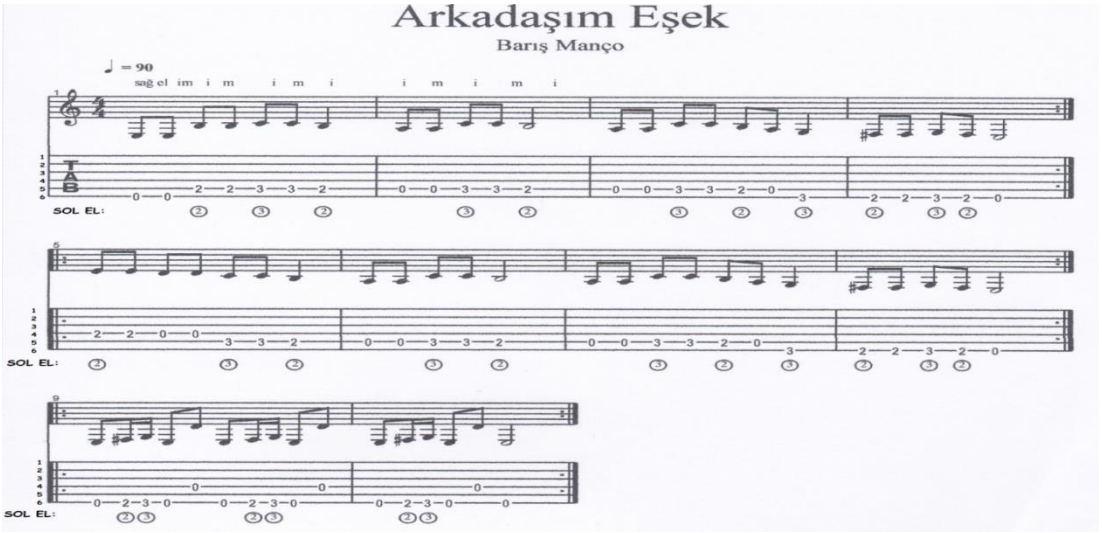

Beşinci Hafta Birinci Ders Ödevleri:

7. BonaÖdevi: Aşağıdaki bona parçasını okuyalım;

7. Gitar Ödevimiz[17] Arkadaşım eşek parçasını ön çalışmadaki unsurlara dikkat ederek çalalım.

[17] **5. Hafta Ödevleri:** 7. Gitar ödevi Arkadaşım eşek parçasını çalınız 7. Bona okuması bona 7 okumasını okuyunuz! Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

Yöntem:

İki gruba da dağıtılan metot sayesinde beşinci hafta birinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Beşinci hafta birinci ders içeriğinde konusu geçen arkadaşım eşek parçası yedinci gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir. Öğrenci bu kez 2'lik, 4'lük ve sekizlik nota sürelerinin yanında dokuz ve onuncu ölçülerde 8'lik notalar ile birleştirilmiş çeyrek vuruşluk 16'lık notaları ilk kez çalmaya çalışacaktır.

Bu eser ile öğrenci, gitar klavyesinde ilk kez 6. Tel üzerindeki notaları çalmayı tecrübe edecektir. Aynı zamanda sekizinci bono ödevi olarak bononun öğrenci tarafından okunması beklenir. Şekil 29'daki nota okuması farklı süre değerindeki nota ve sus işaretlerinin yanı sıra ilk kez 16'lık notaları diğer nota değerleri arasında okumaya çalışacaktır.

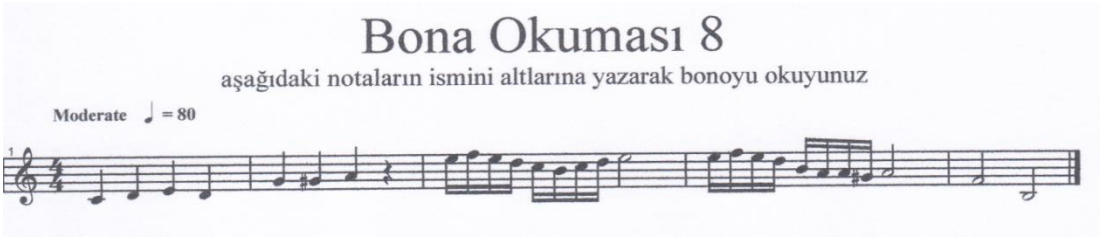
Beşinci Hafta Birinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	x	x	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-
Bono ödevi	x	x	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-

Beşinci Hafta İkinci Ders

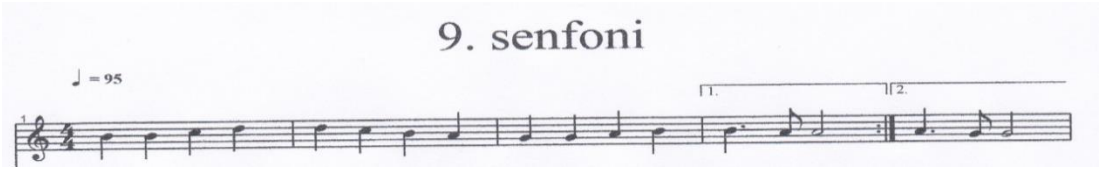
• İçerik:

8. Bona Ödevi[18]**:** 8. Bona okumamızda notaları bulup portenin altına yazarak okumayı yapalım.

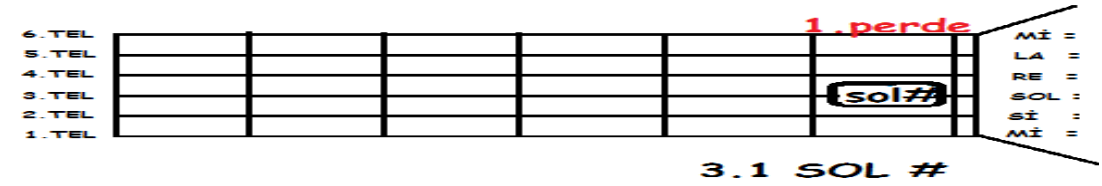

8. Gitar Ödevi: Beşinci hafta ikinci ders içeriğinde konusu geçen katip parçası sekizinci gitar ödevi olarak verilecektir. Öğrenci bu kez 2'lik, 4'lük ve sekizlik nota sürelerinin yanında çeyrek vuruşluk 16'lık notaları da ilk kez çalmaya çalışacaktır. Katip parçası bu bölümdeki son şarkı formunda gitar ödevimiz olacaktır. Bu eser ile öğrenci, parça trafiğindeki dolap kavramını da tanıyacaktır**.**

Dolap: Bir başka tekrar işaretidir. İlk dolap ölçüsünden başa dönülür tekrar çalışta ilk dolap ölçüsü çalınmaz es geçilerek 2. dolap ölçüsüne atlanarak devam edilir.

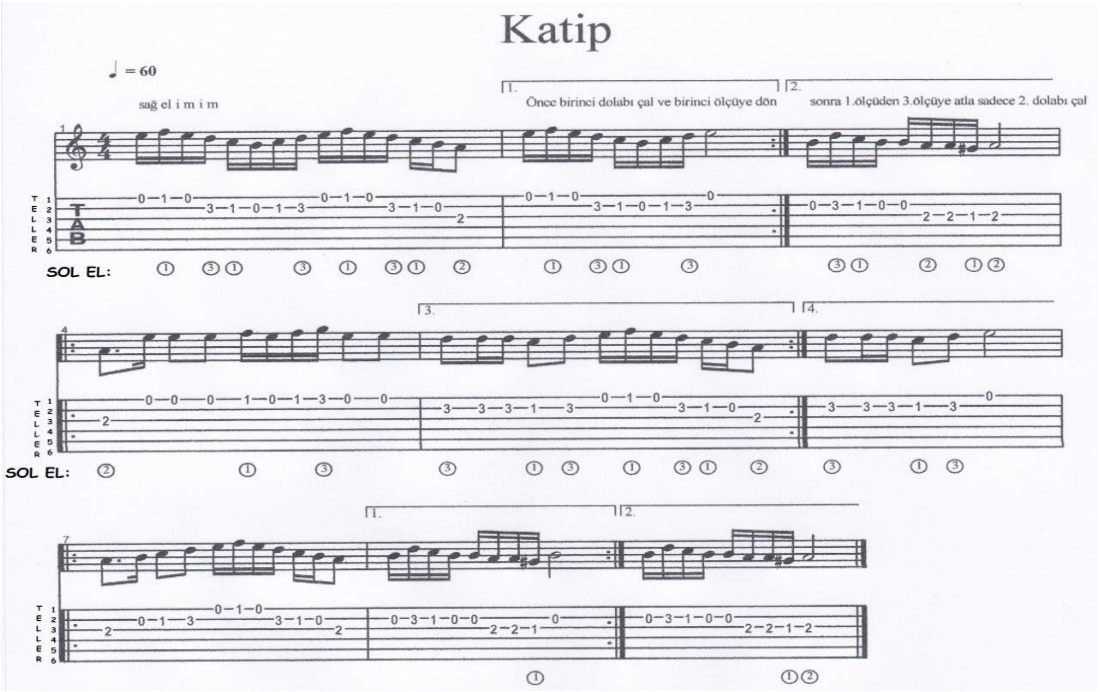

Aynı zamanda sol# notası ile değiştirgeçli yeni bir not tanıyacağız.

[18] 5. Hafta gitar ödevlerimiz, 8. Gitar parçamız katip ve 8. Bona okumamız bona okuması 8 olacaktır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim Cd'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

8. Gitar Ödevi katip parçası[19]; Ön çalışmada bahsi geçen unsurlara, tempoya, nota sürelerine, trafik ve değiştirgeç işaretlerine dikkat ederek parayı çalalım.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde beşinci hafta ikinci dersin konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Beşinci hafta ikinci ders içeriğinde konusu geçen katip parçası sekizinci gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir. Öğrenci bu kez 2'lik, 4'lük ve sekizlik nota sürelerinin yanında noktalı 8'lik ve çeyrek vuruşluk 16'lık notaları da ilk kez çalmaya çalışacaktır. Bu eser ile öğrenci, parça trafiğindeki dolap kavramını da tanıyacaktır. Aynı zamanda sekizinci bono ödevi olarak bononun öğrenci tarafından nota isimlerinin yazılması ve okunması beklenir.

[19] 5. Hafta gitar ödevlerimiz, 8. Gitar parçamız katip ve 8. Bona okumamız bona okuması 8 olacaktır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.
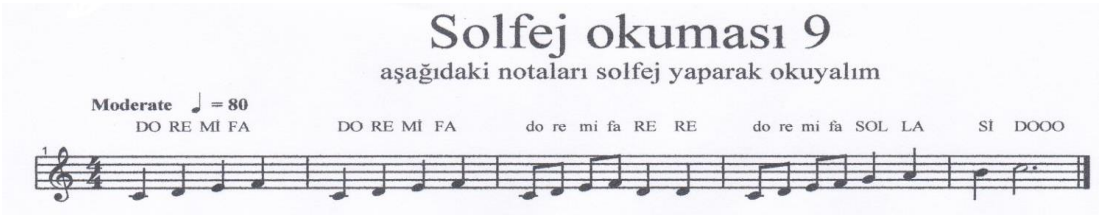
Beşinci Hafta İkinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Bono ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-

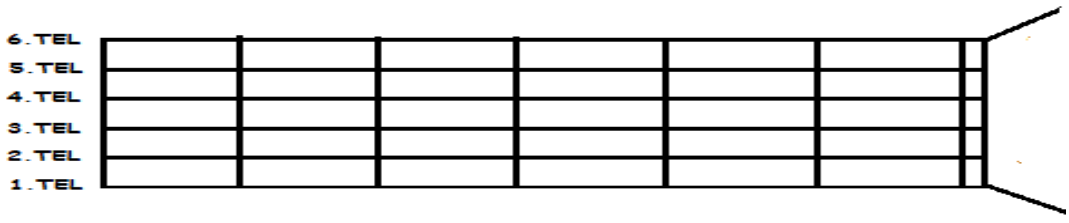
Altıncı Hafta Birinci Ders

• İçerik:

9. Bona Ödevimiz[20]: 6.hafta Solfej okuması 9 ile notaları isimlerini değerleri ve sesleriyle okuyalım. Noktalı nota değerlerini deneyimleyerek tanıyalım.
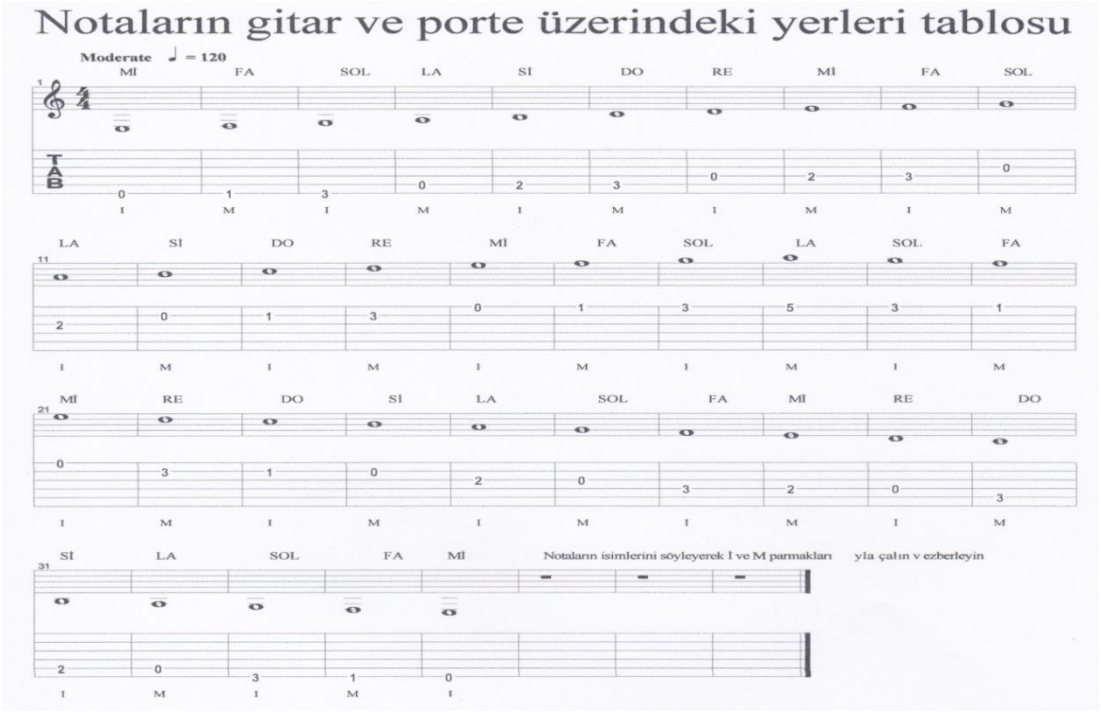

9. Gitar ödevimiz: Çalışmasında 6 haftalık çalışmamızda tanıdığımız notaarı porte ve gitar üzeirndeki yerlerini hatırlayalım. Aşağıdaki porte klavye ve tablature'deki boşluklara hatırladığımız notaları yazarak kontrol edelim.

[20] 6. Hafta gitar ödevlerimiz, 9. Gitar egzersizimiz ve 9. okumamız solfej okuması 9 olacaktır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

9. Gitar ödev[21], yukarıda bahsedilen unsurlara dikkat ederek çaalım.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde altıncı hafta birinci ders konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Altıncı hafta birinci ders içeriğinde konusu geçen notaların gitar ve porte üzerindeki yerleri tablosu dokuzuncu gitar ödevi olarak öğrenciye verilecektir.

[21] 6. Hafta gitar ödevlerimiz, 9. Gitar egzersizimiz ve 9. okumamız solfej okuması 9 olacaktır. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

Konusu geçen Notaların gitar ve porte üzerindeki yerleri tablosu şu unsurlara dikkat ederek çalınır:

1. Sağ el parmakları sürekli i –m olarak çalmaya devam edecektir. Bir notayı i parmağı ile çalıyorsak diğerini mutlaka m parmağı ile çekmeliyiz.
2. Sol el parmak ve gitar perde sayısı eş olmalıdır. Örneğin, 6. Telin 1. Perdesine basıyorsak sol elimizin 1. Parmağı ile basmalıyız.
3. Her nota 4 vuruş değeri kadar uzamalı nota süreleri ve tempoya dikkat edilmelidir.
4. Notaları çalarken, nota isimleri solfej olarak duyduğunuz sesi tekrar etmeye alışarak yüksek sesle tekrar edilmelidir.
5. Bu Tabloyu çalarken her zaman ki gibi oturuş ve tutuşa dikkat edilmelidir.
6. Tablo çalınmaya çalışılırken ezberlenmeye çalışılmalıdır.

Bu çalışma öğrencinin araştırma boyunca öğrendiği pek çok teknik ve müzikal alışkanlığı görmemiz için son derece önemlidir. Bu tablo gitar klavyesi üzerindeki birinci pozisyondaki tüm temel notaların öğrenci tarafından çalınabildiğini göstermektedir. Aynı zamanda doğru sağ ve sol el tekniği, doğru oturuş ve tutuş, nota süreleri ve tempoya uyum, akıcı çalma, ton ve ses hacim kontrolü, kulak duyum, solfej gibi pek çok kazanımı gösterebileceği bir egzersizdir. Aynı zamanda onuncu ve son bono ödevi olarak 9.bononun öğrenci tarafından solfej olarak frekans sesleriyle okunması beklenir.

Altıncı Hafta Birinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	x	x	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Bono ödevi	x	x	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
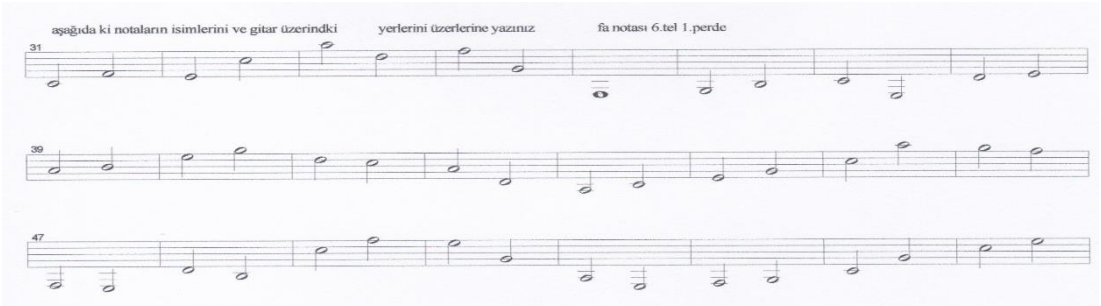
Altıncı Hafta İkinci Ders

• İçerik:

10.Bona Ödevi[22]: Altıncı hafta nota okumamız solfej 10 okumasının nota isimlerini altlarına yazınız ve solfej olarak okuyunuz. Böylece notaları ve notaların frekanslarını duyarak öğreneceksiniz.

10.Gitar Ödevi: Altıncı hafta ikinci dersimiz bu bölümün son dersi olacaktır. Bu dersimiz de, deşifre sınavı yapılacaktır. Notaların gitar ve porte üzerindeki yerleri tablosu öğrenciler ile çalışılır. Ardından aşağıdaki tablodan rast gele on adet notanın isimleri ve gitar üzerindeki yerleri sorularak gitar üzerinde çalarak cevaplaması istenir. Her sorunun süresi on saniye kazanımı on puandır. Toplam da altmış puan alan her öğrenci bu bölümü başarı ile bitirir. **Deşifre sınavı ön çalışma tablosu:** Aşağıdaki tabloyu cevaplayarak deşifre sınavına hazırlanalım.

Son olarak deşifre sınavı gitar ödeviyle, öğrencilerin porte deki temel notaları ve gitar üzerindeki yerlerinin tam olarak öğrenmesi amaçlanmıştır. Altı haftalık eğitim boyunca öğrenci, temel müzik ve gitar kuram ve kurallarını öğrenmiş, porte tablature

[22] 6. Hafta gitar ödevlerimiz, 10. Gitar ödevimiz deşifre sınavıdır. 10. Hafta okumamız solfej okuması 10'dur. Daha ayrıntılı bilgi için eğitim CD'nizdeki sesli ve görsel videolara veya bilgisayar simülasyonlarına bakınız.

ve nota sürelerini ayırt edip, okumayı öğrenmiş, doğru klasik gitar oturuş ve tutuş pozisyonunu öğrenmiş, Sağ el, sol el parmaklarının gitar tel ve bölümlerinin, klasik gitar eğitimindeki yerini ve isimlerini öğrenmiştir. Aynı zamanda Klasik gitar üzerinde sağ ve sol el koordinasyonunu kazanmış, notaların isimleri ve değerleriyle tempoya uygun okunması, 1.pozisyondaki notaların gitar ve porte üzerindeki yerlerini ezberlemek, tek sesli gitar eserleri icra ederek ufak bir repertuar oluşturmak gibi önemli konularda başarılı olmuştur.

Araştırmanın son dersinde yukarıdaki tablodaki notaların isimleri ve gitar üzerindeki yerleri öğrenciler ile tekrar çalışılır. Ardından rast gele her öğrenciye tablodan on adet notanın isimleri ve gitar üzerindeki yerleri sorulur her sorunun süresi on saniye ve on puandır. Geçme notu ise altmış puandır.

Yöntem: İki gruba da dağıtılan metot sayesinde altıncı hafta ikinci ders konuları anlatılır. Metot ve konular bir gruba sadece -kontrol- standart müzik eğitim yöntemlerince anlatılırken diğer gruba, -deney- projektör, akıllı tahta, simülasyon, bilgisayar görselleri ve sesli dialarıyla anlatılacaktır. Bu yöntemle müzik eğitimde teknolojik unsur kullanımının yaratacağı olumlu farkların belireceği umulmaktadır.

Amaç: Araştırmamızın son ödevinde öğrencilerin porte deki temel notaları ve gitar üzerindeki yerlerinin tam olarak öğrenmesi amaçlanmıştır.

Altıncı Hafta İkinci Ders Ödev Çizelgesi:

Ödev haftası	**1.1**	**1.2**	**2.1**	**2.2**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**	**5.1**	**5.2**	**6.1**	**6.2**
Gitar ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bono ödevi	X	X	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Ek 6: Deney Grubu Ödev Eğitim Videoları

1. Boş Tel Çalışması 2.Hafta 1.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=-xXBdD8XcoQ

2. Kromatik 1 Çalışması 2.Hafta 2.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=EgI3PpEwXGw

3. Kromatik 2 Çalışması 3.hafta 1.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=tM3bzEt5oso

4. Çocuk 3.Hafta 2.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=gHyk9PPjgHo

5. Yaşasın Okulumuz 4.Hafta 1.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=NIfh-Edv3RY

6. Levan Polka 4.Hafta 2.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=JXqjzLFPVd0

7. Arkadaşım Eşek 5.Hafta 1.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=kGiv6v0JowE

8. Katip 5.Hafta 2.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=ySCheBR-4LE

9. Notaların Gitar ve Porte Üzerindeki Yerleri Tablosu 6. Hafta 1.Ders
   https://www.youtube.com/watch?v=nuq_yl9Llec

10. 2.kur Sınavı 6.Hafta 2.Ders
    https://www.youtube.com/watch?v=2R5loAyToCs

Bu eğitim videoları deney grubu öğrencilerine araştırma başında vcd ile verilmiştir.

Ek 7: Uzman Değerlendirmeleri

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Unvanı ve İsmi:

Öğr.Gör. Ceyhun Şaklar

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Hizmet Verdiği Üniversite ve Bölüm:

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Piyano Ana sanat dalı / Gitar Ana sanat Dalı

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin İletişim Bilgileri:

ceyhunsaklar@gmail.com

Tel: 0535 939 78 08

Öğr.Gör. Ceyhun Şaklar

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne

Kurumunuza ait çalışma yürüten öğrenciniz Murat Akça'nın yüksek lisans tez çalışmasının araştırma sürecinde kullandığı "Bilgisayar destekli klasik gitar müfredatı" öğrencilerin gelişimi ve araştırmanın geçerliliği için uygundur.

Öğr.Gör. Ceyhun Şaklar

Lütfen Bu Sayfa da Klasik Gitar Performans Testini ve Müfredatı Genel Olarak Değerlendiriniz.

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Unvanı ve İsmi:

Doç. Dr. Hande Cangökçe

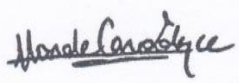
Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Hizmet Verdiği Üniversite ve Bölüm:

T.Ü. Devlet Konservatuarı Klasik Gitar Ana Sanat Dalı

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin İletişim Bilgileri:

handecangokce@trakya.edu.tr

Doç. Hande Cangökce

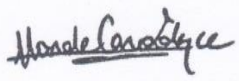

18.10.17

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne

Kurumunuza ait çalışma yürüten öğrenciniz Murat Akça'nın yüksek lisans tez çalışmasının araştırma sürecinde kullandığı "Bilgisayar destekli klasik gitar müfredatı" ve "Klasik gitar performans testi" öğrencilerin gelişimi, gelişiminin gözlemlenmesi ve araştırmanın geçerliliği/güvenilirliği için uygundur.

Doç. Hande Cangökce

Lütfen Bu Sayfa da Klasik Gitar Performans Testini ve Müfredatı Genel Olarak Değerlendiriniz..

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Unvanı ve İsmi:

Öğr.Gör. Ruşen Utku Özkanoğlu

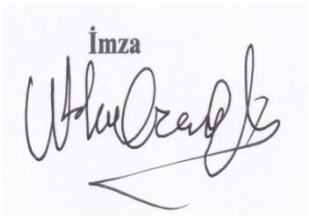
Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin Hizmet Verdiği Üniversite ve Bölüm:

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı Gitar Ana Sanat Dalı

Değerlendirmeyi Yapan Akademisyenin İletişim Bilgileri:

utkuozkanoglu@hotmail.com

Öğr.Gör. Ruşen Utku Özkanoğlu

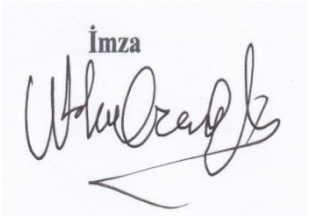

28.11.17

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne

Kurumunuza ait çalışma yürüten öğrenciniz Murat Akça'nın yüksek lisans tez çalışmasının araştırma sürecinde kullandığı "Bilgisayar destekli klasik gitar müfredatı" ve "Klasik gitar performans testi" öğrencilerin gelişimi, gelişimin gözlenebilmesi ve araştırmanın güvenilirliği/geçerliliği için uygundur.

Öğr.Gör. Ruşen Utku Özkanoğlu

Lütfen Bu Sayfa da Klasik Gitar Performans Testini ve Müfredatı Genel Olarak Değerlendiriniz

Ek 8: Etik Kurul İzin Belgesi

T.C
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU

Oturum Sayısı: 2018/01
KARAR NO: 2018.01.02 **Karar Tarihi: 12.01.2018**

Akademik danışmanlığını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Belgin UZUNOĞLU YEGÜL'ün yaptığı Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Murat AKÇA tarafından Trakya Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunda değerlendirilmek üzere gönderilen "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Teknolojik Araç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim Metodunun Etkililiğinin Sınanması" başlıklı araştırma dosyası incelenmiştir. Araştırmanın; gerçekleştirilmesinde etik bilimsel standartlar açısından sakınca bulunmadığına mevcudun oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof.Dr. Ayhan GENÇLER
Başkan
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Prof.Dr. Rıdvan CANIM
Üye
Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☐yok
Toplantı Katılım ☐evet ☒hayır

Prof.Dr. Yüksel BAYRAK
Üye
Fen Fakültesi Öğr.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Prof.Dr. Ali Muhammet BAYRAKTAROĞLU
Üye
Güzel Sanatlar Fak. Öğretim Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☐yok
Toplantı Katılım ☐evet ☒hayır

Doç. Ahmet Hamdi ZAFER
Üye
Devlet Konservatuvarı Öğr.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☐yok
Toplantı Katılım ☐evet ☒hayır

Doç.Dr. Yılmaz ÇAKICI
Üye
Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi.
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Yrd.Doç.Dr. Ayşegül KILIÇ
Üye
Balkan Araştırma Enst. Öğr.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Doç.Dr. Ahmet Emre DAĞTAŞOĞLU
Üye
İlahiyat Fakültesi Öğr. Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Doç.Dr. Emre ATILGAN
Üye
Sağlık Bilimler Fak. Öğr.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Yrd.Doç.Dr. Levent DOĞAN
Üye
Edebiyat Fakültesi Öğretim.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Yrd.Doç.Dr. Özcan AYGÜN
Üye
Edebiyat Fakültesi Öğretim.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Yrd.Doç.Dr. Esma MIHLAYANLAR
Üye
Mimarlık Fakültesi Öğretim.Üyesi
Araştırma ile ilişkisi ☐var ☒yok
Toplantı Katılım ☒evet ☐hayır

Ek 9: Kurum İzin Belgesi

T.C
AVCILAR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Sayı :71878265.622.01-1613693-127 20/03/2018
Konu :Anketler.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

İlgi : 09.02.2018 tarih ve E.99319 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazınız gereği Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim dalı Müzik Eğitimi Bilim dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Murat AKÇA'ya Kurumumuzca Araç ve Bilgisayar Destekli Klasik Gitar Eğitim Metodunun Etkililiğinin Sınanması İsimli Tez Çalışması Kapsamında Kurumumuz Barış Manço Kültür Merkezinde Anket çalışması yapılmasında herhangi bir sorun olmadığından uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Onur GÜLİN
Kültür ve Sosyal İşler Müdürü

Marmara Caddesi No:1-1 Telefon: 0212. 695 62 00 - E.posta: admin@avcilar.bel.tr - İnternet: www.avcilar.bel.tr